

Μη Τεχνική Περίληψη

των μελετών εκτίμησης των περιβαλλοντικών
και κοινωνικών επιπτώσεων για το
συγκρότημα Μεταλλείων Κασσάνδρας

Ιούλιος 2022

Ολυμπίας

Στρατώνι

Σκουριές

[illegible]

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	Εισαγωγή.....	1
1.1	ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ	1
1.2	ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΈΡΓΟ ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ;	1
1.3	ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ;.....	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	Εκπλήρωση των νομικών απαιτήσεων	4
2.1	ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	4
2.2	ΜΕ ΠΟΙΟΝ ΤΡΟΠΟ ΤΟ ΈΡΓΟ ΠΛΗΡΟΙ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ;	4
2.3	ΜΕ ΠΟΙΟΝ ΤΡΟΠΟ ΤΟ ΈΡΓΟ ΠΛΗΡΟΙ ΤΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ;	4
2.4	ΠΩΣ ΣΥΓΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ;	7
2.5	ΠΟΥ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΒΡΩ ΤΗ ΜΠΕ ΚΑΙ ΤΗ ΜΠΚΕ;	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	Περιγραφή έργου	9
3.1	ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	9
3.2	ΝΕΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ	9
3.3	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	10
3.4	ΠΟΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΑΙ;	10
3.5	ΤΙ ΘΑ ΕΞΟΡΥΧΘΕΙ ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΙΟ ΤΡΟΠΟ;	13
3.6	ΠΩΣ ΘΑ ΕΞΟΡΥΣΣΟΝΤΑΙ ΤΑ ΜΕΤΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑ ΚΑΙ ΠΩΣ ΘΑ ΕΞΑΓΟΝΤΑΙ;	13
3.7	ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΕΞΟΡΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ;	14
3.8	ΠΩΣ ΘΑ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΈΡΓΟ;	14
3.9	ΠΩΣ ΘΑ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΈΡΓΟ;	15
3.10	ΤΟ ΈΡΓΟ ΘΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕΙ ΝΕΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΕ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ;	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	Συμμετοχή ενδιαφερόμενων μερών	17
4.1	ΠΩΣ ΤΟ ΈΡΓΟ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ;	17
4.2	ΤΙ ΕΙΠΑΝ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΓΙΑ ΤΟ ΈΡΓΟ;	19
4.3	ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΟΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΛΟΓΟ ΣΤΟ ΈΡΓΟ;	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	Ποια είναι τα οφέλη και οι ευκαιρίες του έργου;	20
5.1	ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	21
5.2	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	Επιπτώσεις ΕΡΓΟΥ και μετριασμός	22
6.1	ΠΩΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ;	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	Ποια είναι τα αποτελέσματα της εκτίμησης επιπτώσεων;	23
7.1	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	24
7.1.1	Υδάτινοι πόροι	24
7.1.2	Βιοποικιλότητα.....	26
7.1.3	Οικοσυστημικές υπηρεσίες.....	28
7.1.4	Γη και εδάφη	29

7.1.5	Αέρια του θερμοκηπίου	30
7.1.6	Κίνδυνος κλιματικής αλλαγής	31
7.1.7	Ποιότητα ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος	32
7.1.8	Θόρυβος και δονήσεις	33
7.1.9	Απόβλητα (μη εξορυκτικά).....	35
7.2	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	35
7.2.1	Εθνική οικονομία	35
7.2.2	Απασχόληση και εισόδημα	36
7.2.3	Εκπαίδευση και κατάρτιση	37
7.2.4	Απόκτηση εκτάσεων.....	37
7.2.5	Υποδομές και υπηρεσίες.....	38
7.2.6	Πολιτιστική κληρονομιά.....	40
7.2.7	Υγεία, ασφάλεια και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης	41
7.2.8	Ασφάλεια και ανθρώπινα δικαιώματα.....	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	Διαχείριση περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιδόσεων	44
8.1	ΠΩΣ ΘΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ;.....	44
8.2	ΠΩΣ ΘΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ;	49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9	Περαιτέρω πληροφορίες	50
9.1	ΠΩΣ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΒΡΩ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ Η ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΩ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ;	50
9.2	ΠΩΣ ΘΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΕΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΈΡΓΟ;	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10	Παραπομπές.....	52

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 2-1: Συμπληρωματικές Μελέτες και Προσέγγιση της ΜΠΚΕ.....	5
Πίνακας 7-1: Βασικά συμπεράσματα της εκτίμησης των επιπτώσεων.....	23
Πίνακας 8-1: Πολιτικές της Eldorado και της Ελληνικός Χρυσός.....	44

Κατάλογος εικόνων

Εικόνα 1-1: Θέση του έργου	2
Εικόνα 3-1: Προγραμματισμένες δραστηριότητες Έργου.....	12
Εικόνα 3-2: Πριν και μετά την αποκατάσταση του χώρου απόθεσης αρσеноπυρίτη στην Ολυμπιάδα	17
Εικόνα 3-3: Πριν και μετά την αποκατάσταση της περιοχής του Καρακολίου	17

Αρκτικόλεξα και συντομογραφίες

Όρος	Ορισμός
€	Ευρώ
\$	δολάριο
CDP	Έργο γνωστοποίησης άνθρακα
CIC	Επιτροπή Κοινοτήτων Ενδιαφέροντος
EKE	Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη
COVID-19	νόσος κορωνοϊού 2019
CSO	Οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών
ΕΤΑΑ	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης
ΜΠΕ	Μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων
ΔΠΕ	Δήλωση περιβαλλοντικών επιπτώσεων
ΜΠΚΕ	Μελέτη περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων
ESMS	Σύστημα Περιβαλλοντικής και Κοινωνικής Διαχείρισης
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΔΕΑ	Εγκατάσταση Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
GHG	Αέριο θερμοκηπίου
GRI	Global Reporting Initiative
χλμ	χιλιόμετρο
MAC	Μεταλλευτική Ένωση του Καναδά
ΜΤΠ	Μη Τεχνική Περίληψη
Q4	τέταρτο τρίμηνο
ΕΖΔ	Ειδική Ζώνη Διατήρησης
SASB	Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων Βιωσιμότητας
ΣΒΑ	Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών
SIMS	Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Βιωσιμότητας
ΖΕΠ	Ζώνη ειδικής προστασίας
tCO ₂ e	τόνοι ισοδύναμου διοξειδίου άνθρακα
UNGC	Οικουμενικό Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών
USD	Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής
VPSHR	Εθελοντικές αρχές για την ασφάλεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα
WGC	Παγκόσμιο Συμβούλιο Χρυσού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Σκοπός της Μη Τεχνικής Περίληψης

Το παρόν έγγραφο παρουσιάζει τη Μη Τεχνική Περίληψη του Έργου Μεταλλείων Κασσάνδρας (το Έργο). Σκοπός του παρόντος εγγράφου είναι να παρέχει στα ενδιαφερόμενα μέρη πληροφορίες σχετικά με το Έργο, τα αναμενόμενα περιβαλλοντικά και κοινωνικοοικονομικά οφέλη και πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις, καθώς και τις δεσμεύσεις της Ελληνικός Χρυσός για τη διαχείριση και την παρακολούθηση αυτών των ευκαιριών και κινδύνων από την κατασκευή έως τη λειτουργία και το κλείσιμο / κατά την περίοδο μετά το κλείσιμο.

Τα στοιχεία που παρέχονται στην παρούσα μη τεχνική περίληψη θα επιτρέψουν στα ενδιαφερόμενα μέρη να κατανοήσουν τις ευκαιρίες και τις επιπτώσεις που παρουσιάζουν ενδιαφέρον γι' αυτούς και θα τους δώσουν τη δυνατότητα να διατυπώσουν ουσιαστικές παρατηρήσεις για το Έργο, εφόσον το επιθυμούν. Σχόλια και ερωτήματα σχετικά με το Έργο είναι ευπρόσδεκτα και μπορούν να παρέχονται μέσω των παρακάτω στοιχείων επικοινωνίας:

<p>Ιστότοπος: https://www.hellas-gold.com/grievance/</p> <p>Ιστοσελίδα: https://www.hellas-gold.com/metalleia-kassandras/kenτρο-pληροφοριwn/</p>	<p>Email: GR-grievances@eldoradogold.com</p> <p>Ταχυδρομικώς: Τμήμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, Ελληνικός Χρυσός, Στρατώνι, Χαλκιδική 63082, Ελλάδα Υπόψη τμήματος Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Ελληνικός Χρυσός, Στρατώνι, Χαλκιδική 63082, Ελλάδα Αριθ. φαξ: +30 2376021081</p>	<p>Τηλέφωνο (δωρεάν): +30 2367025087 λειτουργεί σε καθημερινή βάση, Δευτέρα έως Παρασκευή μεταξύ 08:00-13:00 & 18:00 – 21:00 Κινητό τηλέφωνο (δωρεάν): +30 6986414019</p>	<p>Αυτοπροσώπως: Κέντρο Πληροφοριών Έργου στο Νεοχώρι, Εθνική Οδός Θεσσαλονίκης-Ιερισσού, 630 63074.</p> <p>Κουτιά παρατηρήσεων στις εισόδους των μονάδων και στο Κέντρο Πληροφοριών Έργου</p>
--	--	---	--

1.2 Τι είναι το Έργο των μεταλλείων Κασσάνδρας;

Το Έργο αναφέρεται συνολικά στα περιβαλλοντικά αδειοδοτημένα προϋπάρχοντα και λειτουργικά μεταλλεία Στρατωνίου – Μαύρων Πετρών, Ολυμπιάδας και στο μεταλλείο των Σκουριών, το οποίο βρίσκεται υπό ανάπτυξη. Όλα τα μεταλλεία βρίσκονται στη χερσόνησο της Χαλκιδικής στη Βόρεια Ελλάδα, περίπου 100 χιλιόμετρα (χλμ) οδικώς από τη Θεσσαλονίκη (Εικόνα 1-1). Το Έργο αποτελεί ιδιοκτησία της Ελληνικός Χρυσός Α.Ε. (Hellas Gold) και τελεί υπό τη διαχείρισή της.

Εικόνα 1-1: Θέση του έργου

Στο πλαίσιο της Επενδυτικής Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικός Χρυσός και της Κυβέρνησης της Ελλάδας της 5ης Φεβρουαρίου 2021 (Eldorado Gold 2021), η οποία έχει κυρωθεί από τη Βουλή των Ελλήνων με τον Ν. 4785/2021 (ΦΕΚ 42/Α/23.3.2021), η Ελληνικός Χρυσός προτίθεται να αναλάβει τις ακόλουθες δραστηριότητες στο Έργο:

- Ολοκλήρωση της κατασκευής του μεταλλείου και της μονάδας επεξεργασίας των Σκουριών (το οποίο ξεκίνησε το 2012 αλλά περιήλθε σε καθεστώς φροντίδας και συντήρησης τον Δεκέμβριο 2018), στη συνέχεια μετάβαση στην παραγωγή χρυσού και χαλκού, μέσω ανοιχτής και υπόγειας εξόρυξης για 26 χρόνια.

- Αύξηση του τρέχοντος επιτρεπόμενου ρυθμού παραγωγής στο υπόγειο μεταλλείο χρυσού-αργύρου-μολύβδου-ψευδαργύρου της Ολυμπιάδας και στη σχετική παρακείμενη μονάδα επεξεργασίας για σταθερή παραγωγή για τα επόμενα 20 χρόνια, ενώ ταυτόχρονα θα πραγματοποιηθεί ολοκληρωμένη αναβάθμιση της υπάρχουσας εγκατάστασης.
- Παράταση της λειτουργίας του υπόγειου μεταλλείου αργύρου-μολύβδου-ψευδαργύρου του Στρατωνίου – Μαύρων Πετρών για άλλα 5 χρόνια με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα. Επί του παρόντος, το μεταλλείο τέθηκε σε καθεστώς φροντίδας και συντήρησης το 4ο τρίμηνο του 2021, έως ότου ολοκληρωθούν οι εργασίες εξερεύνησης. Παράλληλα, θα πραγματοποιηθεί ολοκληρωμένη αναβάθμιση της υπάρχουσας εγκατάστασης.
- Αναβάθμιση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης στο Στρατώνι/Μαντέμ Λάκκος (υφιστάμενες και προτεινόμενες) ώστε να καταστεί δυνατή η αύξηση αποθήκευσης και εξαγωγής συμπυκνωμάτων μετάλλων και της ταχύτητας λειτουργίας της εγκατάστασης φόρτωσης του λιμένα.
- Επενδύσεις στις ερευνητικές γεωτρήσεις στην περιοχή του υπόγειου μεταλλείου αργύρου-μολύβδου-ψευδαργύρου του Στρατωνίου - Μαύρων Πετρών, το οποίο τέθηκε σε καθεστώς φροντίδας και συντήρησης το 4ο τρίμηνο του 2021. Να σημειωθεί ότι η λειτουργία αυτού του μεταλλείου έχει προγραμματιστεί για 4 χρόνια.
- Συνέχιση της κατασκευής της Εγκατάστασης Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων Κοκκινόλακκα (ΕΔΕΑ) για την υποδοχή αποβλήτων από τη λειτουργία της Ολυμπιάδας και του Στρατωνίου - Μαύρων Πετρών, καθώς και υλικών από την απομάκρυνση, τον καθαρισμό και εξυγίανση όλων των παλαιών, μη λειτουργικών χώρων τελμάτων και περιοχών παρέμβασης που έχουν συσσωρευτεί από τη μακρόχρονη προγενέστερη μεταλλευτική δραστηριότητα.
- Επενδύσεις σε περαιτέρω μελέτες διερεύνησης των παραχωρήσεων της Ελληνικός Χρυσός στην περιοχή. Το μελλοντικό πρόγραμμα διερεύνησης περιλαμβάνει γεωτρήσεις σε Ολυμπιάδα, Στρατονίκη, Στάγειρα, Νεοχώρι και Μεγάλη Παναγία.
- Συνέχιση της προοδευτικής αποκατάστασης των παλαιότερων μεταλλευτικών περιοχών στην περιοχή της Ολυμπιάδας και του Στρατωνίου – Μαύρων Πετρών και του εξοφλημένου υπόγειου μεταλλείου Μαντέμ Λάκκου και πλήρης αποκατάσταση ολόκληρου του μεταλλευτικού συγκροτήματος παράλληλα με τη λειτουργία.

1.3 Ποια είναι η Ελληνικός Χρυσός;

Η εταιρεία Ελληνικός Χρυσός έχει την έδρα της στην Αθήνα, Ελλάδα και από το 2004 λειτουργεί το συγκρότημα Μεταλλείων Κασσάνδρας. Η εταιρεία είναι μια πλήρως ελεγχόμενη θυγατρική της Eldorado Gold Corporation, μιας μεσαίας κατηγορίας εταιρείας παραγωγής χρυσού και βασικών μετάλλων με 25ετή πείρα στην κατασκευή και λειτουργία μεταλλείων στην Ευρώπη, την Ασία και την Αμερική. Η Ελληνικός Χρυσός είναι προσηλωμένη στην υπεύθυνη άσκηση δραστηριότητας και στα υψηλότερα πρότυπα ασφάλειας και περιβάλλοντος και συνεργάζεται με τα ενδιαφερόμενα μέρη για την ενίσχυση των κοινοτήτων στις οποίες δραστηριοποιείται.

Η Ελληνικός Χρυσός έχει επενδύσει μέχρι σήμερα 1,2 δισ. δολάρια στην Ελλάδα και έχει αποφέρει εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ σε πληρωμές σε Έλληνες προμηθευτές, τοπικούς μισθούς, έσοδα

από εξαγωγές και φόρους. Η Ελληνικός Χρυσός έχει δεσμευτεί να στηρίζει την τοπική απασχόληση, συμπεριλαμβανομένων των προμηθευτών και των εργοληπτών. Επομένως, η Ελληνικός Χρυσός αποτελεί σημαντικό εργοδότη για την Ελλάδα ενώ είναι ο βασικός εργοδότης σε όλο τον Δήμο Αριστοτέλη. Το ογδόντα πέντε τοις εκατό των άμεσα εργαζομένων της Ελληνικός Χρυσός είναι κάτοικοι της περιοχής. Η Ελληνικός Χρυσός απασχολεί επί του παρόντος 1.600 άτομα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

2.1 Επισκόπηση των απαιτήσεων του Έργου

Το Έργο πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις που έχουν οριστεί από το Ελληνικό Δημόσιο, ως μέρος του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου και των υποχρεώσεων αδειοδότησης. Ο Κύριος του Έργου δεσμεύεται επίσης να πληροί τα διεθνή πρότυπα, όπως ορίζονται στις Απαιτήσεις Απόδοσης της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ), στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών συμφωνιών του και της δέσμευσης για συνεχή βελτίωση.

2.2 Με ποιον τρόπο το Έργο πληροί τις ελληνικές Κανονιστικές Απαιτήσεις;

Το 2011 χορηγήθηκε Περιβαλλοντική Άδεια για τις μεταλλευτικές δραστηριότητες της Ελληνικός Χρυσός στο συγκρότημα Μεταλλείων Κασσάνδρας. Αυτή σχετιζόταν με το σχέδιο συμφωνίας μεταβίβασης που είχε συμφωνηθεί με την Ελληνική Κυβέρνηση το 2003 (κυρώθηκε με τον Νόμο 3220 το 2004). Την εποχή εκείνη (2011), το συγκρότημα Μεταλλείων Κασσάνδρας κάλυπτε το ενεργό μεταλλείο Μαύρων Πετρών, το μεταλλείο Ολυμπιάδας (σε καθεστώς φροντίδας και συντήρησης) και το νέο μεταλλείο Σκουριών.

Τον Φεβρουάριο του 2021, η Eldorado και η ελληνική κυβέρνηση υπέγραψαν νέο Επενδυτικό Σχέδιο για τα Μεταλλεία Κασσάνδρας (Eldorado Gold 2021). Υπό το πρίσμα των αλλαγών που θα τεθούν σε ισχύ μέσω του νέου Επενδυτικού Σχεδίου, η Ελληνικός Χρυσός επιδιώκει να λάβει μία νέα Περιβαλλοντική Άδεια.

Βάσει των ελληνικών απαιτήσεων για περιβαλλοντική αδειοδότηση, η Ελληνικός Χρυσός ολοκλήρωσε μία νέα κανονιστική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) για το προτεινόμενο Έργο στο πλαίσιο του νέου Επενδυτικού Σχεδίου και την υπέβαλε στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας) το 2021 προς εξέταση και έγκριση (ENVECO 2021).

Ο ελληνικός νόμος 4685/2020 για τη μεταρρύθμιση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας εναρμονίζεται με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για τις ΜΠΕ και περιγράφει τη διαδικασία εξέτασης, διαβούλευσης και έγκρισης της κανονιστικής ΜΠΕ για το Έργο.

2.3 Με ποιον τρόπο το Έργο πληροί τις Χρηματοδοτικές Απαιτήσεις;

Παράλληλα με την εκπλήρωση αυστηρών απαιτήσεων στο πλαίσιο της ελληνικής κανονιστικής διαδικασίας, η Ελληνικός Χρυσός έχει δεσμευτεί να εκπληρώσει τις Απαιτήσεις Απόδοσης της ΕΤΑΑ στο πλαίσιο της μελλοντικής χρηματοδότησης και της ορθής διεθνούς βιομηχανικής πρακτικής.

Οι απαιτήσεις της ΕΤΑΑ για τη Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων (ΜΠΚΕ) εναρμονίζονται με αυτές της ελληνικής κανονιστικής διαδικασίας για ΜΠΕ, με περιορισμένες εξαιρέσεις σχετικά με την αξιολόγηση και τον μετριασμό ορισμένων θεμάτων.

Προκειμένου να εκπληρώσει τις πρόσθετες απαιτήσεις της ΕΤΑΑ, το Έργο ανέθεσε πέντε συμπληρωματικές μελέτες, οι οποίες υλοποιήθηκαν μεταξύ Ιουλίου 2021 και Φεβρουαρίου 2022. Αυτές αναφέρονται, συλλογικά, ως «συμπληρωματικές μελέτες της ΜΠΚΕ». Οι συμπληρωματικές μελέτες της ΜΠΚΕ βασίζονται κυρίως σε στοιχεία της ΜΠΕ, όπως υποβλήθηκαν στις ελληνικές αρχές. Ωστόσο, όπου είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση ειδικών απαιτήσεων της ΕΤΑΑ, έχουν ολοκληρωθεί και τεκμηριωθεί πρόσθετες εργασίες αξιολόγησης στο πλαίσιο της ΜΠΚΕ. Ο Πίνακας 2-1 παραθέτει τις συμπληρωματικές μελέτες της ΜΠΚΕ και συνοψίζει τις πρόσθετες εργασίες που πραγματοποιήθηκαν.

Πίνακας 2-1: Συμπληρωματικές Μελέτες και Προσέγγιση της ΜΠΚΕ

Αξιολόγηση Βιοποικιλότητας	<p>Αξιοποιώντας τα δεδομένα αναφοράς της Ελληνικός Χρυσός για τη βιοποικιλότητα που συλλέγονται από το 2010, πρόσθετα δεδομένα συλλέχθηκαν για την παροχή στοιχείων για τα χωροκατακτητικά είδη, τα θαλάσσια ενδιαιτήματα και είδη στο Στρατώνι, καθώς και για χερσαία ενδιαιτήματα μεταξύ Σκουριών και Μαύρων Πετρών. Αυτά τα συμπληρωματικά δεδομένα αύξησαν το μέγεθος της περιοχής μελέτης.</p> <p>Στη συνέχεια, τα αποτελέσματα εξετάστηκαν για τον προσδιορισμό των Κρίσιμων Ενδιαιτημάτων και των Χαρακτηριστικών Βιοποικιλότητας Προτεραιότητας και, όπου αυτά υπήρχαν, της σημασίας του χερσαίου/θαλάσσιου τοπίου για τη διατήρησή τους. Στη συνέχεια, η μελέτη επιπτώσεων και ο σχεδιασμός μετριασμού επικεντρώθηκαν στην αντιμετώπιση όλων των πιθανών επιπτώσεων σε αυτές τις σημαντικές τιμές της βιοποικιλότητας.</p> <p>Παράλληλα με τα μέτρα μετριασμού που παρουσιάζονται στη ΜΠΕ, έχουν προταθεί μέτρα αντιστάθμισης στη ΜΠΚΕ για να ικανοποιηθεί η απαίτηση της ΕΤΑΑ για συνολική μηδενική απώλεια των Χαρακτηριστικών Βιοποικιλότητας Προτεραιότητας και καθαρό όφελος στις τιμές των Κρίσιμων Ενδιαιτημάτων.</p>
Αξιολόγηση οικοσυστημικών υπηρεσιών	<p>Τα δεδομένα αναφοράς από την Αξιολόγηση της Βιοποικιλότητας συμπληρώθηκαν με έρευνες ενδιαφερόμενων μερών για τον προσδιορισμό των οικοσυστημικών υπηρεσιών στην περιοχή του Έργου. Οι οικοσυστημικές υπηρεσίες είναι οφέλη που παρέχει η φύση στον άνθρωπο. Οι προσδιοριζόμενες οικοσυστημικές υπηρεσίες κατατάχθηκαν με σειρά προτεραιότητας για τον προσδιορισμό εκείνων που θα μπορούσαν να επηρεαστούν σε σημαντικό βαθμό, υπό την έννοια ότι η ποιότητα, η ποσότητα, ο χρόνος ή η τοποθεσία τους διαφοροποιούνται σε σύγκριση με τη σημερινή κατάσταση. Αυτές ενσωματώθηκαν στην Κοινωνικοοικονομική Αξιολόγηση. Πρόσθετα μέτρα μετριασμού που προκύπτουν από αυτήν την αξιολόγηση περιλαμβάνουν τα μέτρα για τον έλεγχο των πιθανών επιπτώσεων στην τοπική γεωργία, τις μικρές επιχειρήσεις και τα αγροκτήματα, καθώς και την παροχή επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης για την ανάπτυξη επιχειρήσεων εναλλακτικού τουρισμού. Αυτά ενσωματώθηκαν επίσης στην Κοινωνικοοικονομική Αξιολόγηση.</p>
Αξιολόγηση των κινδύνων κλιματικής αλλαγής	<p>Οι μελλοντικοί κλιματικοί κίνδυνοι, όπως η αύξηση των ακραίων καιρικών φαινομένων ή/και της συχνότητας αυτών, αξιολογήθηκαν προκειμένου να καθοριστεί αν απαιτούνται πρόσθετα μέτρα μηχανολογικού σχεδιασμού για την πρόληψη κινδύνων για το Έργο. Επιπλέον, η μελέτη αξιολόγησε τον βαθμό στον οποίο η Eldorado Gold Corporation, ως μητρική εταιρεία της Ελληνικός Χρυσός, έλαβε υπόψη τους κλιματικούς κινδύνους στο πλαίσιο των συνολικών διαδικασιών διαχείρισης επιχειρηματικού κινδύνου.</p>
Εκτίμηση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου	<p>Υπολογίστηκαν οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου κατά την περίοδο αναφοράς για το έτος 2020, καθώς και οι εκπομπές κατά τη διάρκεια της πλήρους, μελλοντικής λειτουργίας. Οι προσεγγίσεις για τη μείωση των εκπομπών που εφαρμόζονται επί του παρόντος κατά τη λειτουργία επανεξετάστηκαν ως προς την αποτελεσματικότητά τους. Ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης, η Ελληνικός Χρυσός εφαρμόζει ένα εταιρικό σύστημα διαχείρισης ενέργειας και άνθρακα για τον μετριασμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, μαζί με συγκεκριμένα μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας τα οποία θα εφαρμοστούν στο Στρατώνι - Μαύρες Πέτρες, στην Ολυμπιάδα και πιθανόν στις Σκουριές, κατά την πλήρη λειτουργία.</p>
Εκτίμηση	Καταρτίστηκαν λεπτομερή κοινωνικοοικονομικά στοιχεία αναφοράς, χρησιμοποιώντας

κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων	<p>πληροφορίες από την κανονιστική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων καθώς και από πηγές δεδομένων ελεύθερης πρόσβασης, όπως οι βάσεις δεδομένων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και της Eurostat. Πρόσθετες πληροφορίες, με επίκεντρο τους τοπικούς οικισμούς γύρω από το Έργο, συλλέχθηκαν μέσω συνεντεύξεων με βασικούς εκπροσώπους, καθώς και μέσω συμμετοχής σε ομάδες εστιασμένης συζήτησης της κοινότητας.</p> <p>Αξιολογήθηκαν οι αναμενόμενες κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις και οι ευκαιρίες που σχετίζονται με το Έργο, με γνώμονα τα ανθρώπινα δικαιώματα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, λόγω των διαφορών ως προς το πεδίο εφαρμογής μεταξύ της ΜΠΕ και της ΜΠΚΕ, έχουν προταθεί πρόσθετα μέτρα μετριασμού και ενίσχυσης.</p>
Εκτίμηση προγενέστερων και μελλοντικών επιπτώσεων στη γη/στα μέσα βιοπορισμού	<p>Στο πλαίσιο του Έργου πραγματοποιήθηκε έλεγχος της προγενέστερης απόκτησης εκτάσεων τον Μάιο και τον Ιούνιο του 2022. Στο πλαίσιο του ελέγχου αξιολογήθηκε η απόκτηση εκτάσεων που έχει πραγματοποιηθεί για τα τέσσερα υποέργα του Έργου των Μεταλλείων Κασσάνδρας: Σκουριές, Ολυμπιάδα, Στρατώνι - Μαύρες Πέτρες και εγκαταστάσεις φόρτωσης Στρατωνίου. Κάλυψε την απόκτηση εκτάσεων από το 2012, το έτος δηλαδή που η Eldorado απέκτησε την κυριότητα του Έργου. Σκοπός του Έργου ήταν να εξακριβωθεί αν το βιοτικό επίπεδο των επηρεαζόμενων ενδιαφερόμενων μερών ενισχύθηκε ή τουλάχιστον αν διατηρήθηκε κατά τη διαδικασία απόκτησης εκτάσεων, να προσδιοριστούν και να αντιμετωπιστούν τυχόν μη μετριασμένες επιπτώσεις σε όσους έχουν επηρεαστεί από προηγούμενες δραστηριότητες απόκτησης εκτάσεων, καθώς και να παρασχεθούν πληροφορίες και να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες των ενδιαφερόμενων μερών σε σχέση με την προγενέστερη απόκτηση εκτάσεων.</p> <p>Για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, το Έργο ανέλαβε πρόσθετες έρευνες απόκτησης εκτάσεων τον Μάιο του 2022 για να αξιολογήσει τις προγενέστερες αγορές και να ελέγξει την κατάσταση των θυγέντων νοικοκυριών. Στην έρευνα συμμετείχαν τόσο οι ιδιοκτήτες των αγροτεμαχίων που αποκτήθηκαν για το Έργο μετά το 2012 όσο και οι ιδιοκτήτες επτά αγροτεμαχίων που θα αποκτηθούν. Επτά ερωτηθέντες συμπλήρωσαν την έρευνα. Από τους επτά συμμετέχοντες, τέσσερις ήταν πρώην ιδιοκτήτες της γης και τρεις ήταν κληρονόμοι πρώην ιδιοκτητών.</p> <p>Τα πορίσματα αυτού του ελέγχου χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση του Σχεδίου Απόκτησης Εκτάσεων που ορίζει το πλαίσιο βάσει του οποίου το Έργο θα αποκτήσει διάφορες εκτάσεις, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο προσεγγίζει ιδιοκτήτες ακινήτων, χρήστες γης και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη. Επιπλέον, για την κατάρτιση αυτού του σχεδίου, πραγματοποιήθηκε μια έρευνα απόκτησης εκτάσεων τον Μάιο του 2022 για να συγκεντρωθούν πρόσθετα στοιχεία για την οικονομική αξία τους. Υπήρξε επικοινωνία με έξι ιδιοκτήτες γης που ενημερώθηκαν για την έρευνα απόκτησης εκτάσεων που υλοποιήθηκε τον Μάιο του 2022. Από αυτούς τους έξι συμμετέχοντες, τρεις συμπλήρωσαν την έρευνα. Τα πορίσματα αυτής της έρευνας συνεκτιμήθηκαν στην εκπόνηση του Σχεδίου Απόκτησης Εκτάσεων.</p>
Εκτίμηση σωρευτικών επιπτώσεων	<p>Οι σωρευτικές επιπτώσεις είναι οι επιπτώσεις του Έργου που συνδυάζονται με κινδύνους και επιπτώσεις από άλλες σχετικές παλαιές, τρέχουσες και ευλόγως προβλέψιμες εξελίξεις, καθώς και απρογραμμάτιστες αλλά προβλέψιμες δραστηριότητες που σχετίζονται με το Έργο. Οι σωρευτικές επιπτώσεις μπορούν να προκύψουν αργότερα ή σε διαφορετική τοποθεσία. Η εκτίμηση κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων για το Έργο έχει ενσωματωθεί στην Κοινωνικοοικονομική Αξιολόγηση. Τα μέτρα μετριασμού που ορίζονται στην Κοινωνικοοικονομική Αξιολόγηση θεωρούνται επαρκή για να αντιμετωπίσουν τον ρόλο του Έργου στις σωρευτικές επιπτώσεις. Κανένα πρόσθετο ειδικό μέτρο δεν έχει θεωρηθεί απαραίτητο.</p>

Σύμφωνα με την Απαίτηση Απόδοσης (PR) αριθ. 1 της ETAA, τα πορίσματα της διαδικασίας εκτίμησης των επιπτώσεων και της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών αποτυπώνονται σε μια σειρά επίσημων δράσεων ή δεσμεύσεων, για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων του Έργου. Τα ακόλουθα σχέδια διαχείρισης και πλαίσια έχουν εκπονηθεί και θα δημοσιοποιηθούν μαζί με τη ΜΠΕ και τη ΜΠΚΕ:

- Πλαίσιο Συστήματος Περιβαλλοντικής και Κοινωνικής Διαχείρισης
- Πλαίσιο Διαχείρισης Υδάτινων Πόρων (υποέργο Σκουριών)
- Σχέδιο Απόκτησης Εκτάσεων
- Σχέδιο Διαχείρισης Βιοποικιλότητας

- Στρατηγική Αντιστάθμισης Βιοποικιλότητας
- Πλαίσιο Διαχείρισης Κυκλοφορίας και Μεταφορών
- Πλαίσιο Διαχείρισης για την Ανάπτυξη των Κοινοτήτων
- Πλαίσιο Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας των Κοινοτήτων
- Πλαίσιο Διαχείρισης Εργατικού Δυναμικού
- Πλαίσιο Διαχείρισης Εισροών
- Πλαίσιο Διαχείρισης εννοιών για το κλείσιμο
- Πλαίσιο Διαχείρισης Μη Εξορυκτικών Αποβλήτων
- Πλαίσιο Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων
- Πλαίσιο Διαχείρισης Ατμοσφαιρικών Εκπομπών
- Πλαίσιο Διαχείρισης Θορύβου και Δονήσεων
- Πλαίσιο Διαχείρισης Εργοληπτών
- Πλαίσιο Διαχείρισης Πολιτιστικής Κληρονομιάς
- Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών¹
- Πλαίσιο Διαχείρισης Ασφάλειας ²
- Πρότυπες Διαδικασίες Λειτουργίας (ΠΔΛ) για τη Διαχείριση Επικίνδυνων Υλικών

2.4 Πώς συγκρίνονται οι εκτιμήσεις επιπτώσεων των κανονιστικών και χρηματοδοτικών απαιτήσεων;

Όπου τα θέματα της ΜΠΕ και οι συμπληρωματικές μελέτες της ΜΠΚΕ αλληλεπικαλύπτονται, τα ευρήματα είναι γενικά εναρμονισμένα. Σε έναν μικρό αριθμό περιπτώσεων, τα συμπεράσματα των δύο μελετών εμφανίζουν μικρές διαφορές. Αυτό εξηγείται ως επί το πλείστον από τις διαφορές στη μεθοδολογία και την εστίαση, καθώς και στην περιοχή μελέτης υπό εξέταση, μεταξύ των συμπληρωματικών μελετών της ΜΠΚΕ και της ΜΠΕ. Παραδείγματα αυτών των διαφορών περιλαμβάνουν τα εξής:

Εκτίμηση κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων

- Η ΜΠΕ αξιολογεί τις κοινωνικές επιπτώσεις σε ευρύτερο επίπεδο βάσει των νομικών απαιτήσεων, ενώ η ΜΠΚΕ τις διαχωρίζει με πιο λεπτομερή τρόπο, έναντι πολλαπλών θεμάτων.
- Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως η χρήση γης και οι υποδομές και οι υπηρεσίες, η ΜΠΕ αναλύει την εκτίμηση των επιπτώσεων ανά υποέργο και φάση, ενώ η ΜΠΚΕ εξετάζει τις συνολικές επιπτώσεις σε σχέση με αυτές τις πτυχές.
 - Αντιθέτως, η αξιολόγηση της πολιτιστικής κληρονομιάς στη ΜΠΚΕ εξετάζει μεμονωμένα τα περιουσιακά στοιχεία πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και την ευαισθησία των περιουσιακών στοιχείων σε πιθανές επιπτώσεις. Η διαδικασία ΜΠΕ εναρμονίζεται με τις ελληνικές νομικές απαιτήσεις, οι οποίες ακολουθούν διαφορετική προσέγγιση. Συνεπώς, οι επιμέρους

¹ Βάσει των απαιτήσεων για τη διατήρηση της ασφάλειας του Έργου και τη διαχείριση εμπιστευτικών πληροφοριών, ορισμένες ενότητες του σχεδίου αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών έχουν εξαιρεθεί από τη δημοσιοποίηση.

² Βάσει των απαιτήσεων για τη διατήρηση της ασφάλειας του Έργου και τη διαχείριση εμπιστευτικών πληροφοριών, ορισμένες ενότητες του πλαισίου διαχείρισης ασφάλειας έχουν εξαιρεθεί από τη δημοσιοποίηση.

διαβαθμίσεις μπορεί να διαφέρουν ελαφρώς. Ωστόσο, οι συνολικές επιπτώσεις παραμένουν ευθυγραμμισμένες.

Εκτίμηση επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα

- Η ΜΠΕ εστιάζει σε ένα ευρύ φάσμα ειδών πανίδας και χλωρίδας και λαμβάνει υπόψη τα είδη βλάστησης της περιοχής μελέτης για την εκτίμηση των επιπτώσεων. Η ΜΠΚΕ εστιάζει σε χαρακτηριστικά που χαρακτηρίζονται ως Χαρακτηριστικά Βιοποικιλότητας Προτεραιότητας και Κρίσιμα Ενδιαίτηματα.
- Η περιοχή μελέτης στη ΜΠΚΕ είναι μεγαλύτερη από την περιοχή μελέτης της ΜΠΕ και περιλαμβάνει την αξιολόγηση των επιπτώσεων σε προστατευόμενες περιοχές, καθώς και σε περιοχές ενδιαιτημάτων των προσδιορισμένων Χαρακτηριστικών Βιοποικιλότητας Προτεραιότητας και Κρίσιμων Ενδιαιτημάτων.
- Η ΜΠΕ περιγράφει χωριστά τη βλάστηση και τη χλωρίδα, την πανίδα, τις προστατευόμενες περιοχές και το θαλάσσιο περιβάλλον, αλλά αξιολογεί τις επιπτώσεις με βάση τις ομάδες των φυσικών στοιχείων. Στη ΜΠΚΕ αυτές οι ομάδες ειδών χωρίζονται προκειμένου να αξιολογηθούν.
- Η ΜΠΕ ομαδοποιεί τις επιπτώσεις στην ενέργεια, το νερό και τις τηλεπικοινωνίες και τις αξιολογεί για καθένα από τα τρία μεταλλεία: Σκουριών, Στρατωνίου - Μαύρων Πετρών, Ολυμπιάδας. Η ΜΠΚΕ αξιολογεί τις επιπτώσεις στις υποδομές ενέργειας για το σύνολο του Έργου χωριστά από τις επιπτώσεις στα ύδατα, τα λύματα και τις υποδομές διαχείρισης αποβλήτων, οι οποίες έχουν επίσης εξεταστεί ολιστικά για το Έργο.
- Η ΜΠΕ αξιολογεί τις επιπτώσεις ανά φάση ανάπτυξης, για καθένα από τα ακόλουθα μεταλλεία: Σκουριών, Στρατωνίου - Μαύρων Πετρών, Ολυμπιάδας, εξετάζοντας μια διαταραγμένη περιοχή περίπου 1 χλμ γύρω από κάθε υποέργο. Στη συνέχεια, η κανονιστική ΜΠΕ (ENVECO 2021) εξετάζει τις συνολικές επιπτώσεις όλων των υποέργων που λαμβάνονται υπόψη υπό το πρίσμα συνεργειών. Η αξιολόγηση κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων έχει εξετάσει τις επιπτώσεις για όλα τα υποέργα ολιστικά.

Σε όλες τις περιπτώσεις, η ΜΠΕ αξιολόγησε τις επιπτώσεις με βάση την εφαρμογή των προτεινόμενων μέτρων μετριασμού. Η ΜΠΚΕ αξιολογεί τις επιπτώσεις τόσο πριν από την εφαρμογή πρόσθετων μέτρων μετριασμού (προκαταρκτική εκτίμηση επιπτώσεων) όσο και μετά την εφαρμογή των μέτρων μετριασμού (αξιολόγηση υπολειπόμενων επιπτώσεων).

Οι διαφορές μεταξύ των δύο μελετών δε θεωρούνται σημαντικές όσον αφορά τις συνολικές επιπτώσεις. Η Ελληνικός Χρυσός δεσμεύεται να εφαρμόσει όλα τα μέτρα μετριασμού τόσο στη ΜΠΕ όσο και στη ΜΠΚΕ. Λεπτομέρειες για αυτά τα μέτρα παρέχονται στη συνέχεια του παρόντος εγγράφου.

2.5 Πού μπορώ να βρω τη ΜΠΕ και τη ΜΠΚΕ;

Για την παροχή κατάλληλων πληροφοριών στα ενδιαφερόμενα μέρη που ενδέχεται να επηρεαστούν σχετικά με το Έργο, τις πιθανές επιπτώσεις και ευκαιρίες και τα προτεινόμενα μέτρα διαχείρισης, θα

γνωστοποιηθούν τα αποτελέσματα τόσο της κανονιστικής ΜΠΕ όσο και των μελετών της ΜΠΚΕ. Αυτή η ΜΠΠ παρέχει μια σύνοψη για την κανονιστική ΜΠΕ και τις συμπληρωματικές μελέτες της ΜΠΚΕ. Πλήρη αντίγραφα αυτών των δύο μελετών είναι διαθέσιμα στο κοινό μέσω διαφόρων σημείων πρόσβασης.

Έντυπα αντίγραφα των ΜΠΕ και ΜΠΚΕ είναι διαθέσιμα για ανασκόπηση στα γραφεία του Δήμου Αριστοτέλη (βρίσκονται στην Ιερισσό), στο κοινοτικό γραφείο Ολυμπιάδας και στο Κέντρο Πληροφοριών Έργου στο Νεοχώρι. Επιπλέον, έντυπα αντίγραφα του ενημερωτικού φυλλαδίου, του Σχεδίου Συμμετοχής Ενδιαφερόμενων Μερών και της Μη Τεχνικής Περίληψης είναι διαθέσιμα στις ακόλουθες τοποθεσίες:

- Οκτώ γραφεία τοπικών κοινοτήτων (Στρατώνι, Στρατονίκη/Στάγειρα, Νεοχώρι, Παλαιοχώρι, Αρναία, Μεγάλη Παναγία, Ολυμπιάδα και Βαρβάρα).
- Γραφείο Δήμου Αριστοτέλη στην Ιερισσό, Δημαρχείο Βόλβης στον Σταυρό.
- Κέντρο Πληροφοριών Έργου στο Νεοχώρι, Εθνική Οδός Θεσσαλονίκης-Ιερισσού, 630 63074.

Ηλεκτρονικά αντίγραφα της πλήρους ΜΠΕ και των συμπληρωματικών μελετών της ΜΠΚΕ μπορούν να αναγνωστούν και να ληφθούν από τις ακόλουθες τοποθεσίες:

- Ιστότοπος της Ελληνικός Χρυσός: <https://www.hellas-gold.com/>
- Ιστότοπος της Eldorado: <https://www.eldoradogold.com/>
- Ιστότοπος ΕΤΑΑ: <http://www.ebrd.com/esia.html>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ

3.1 Ιστορικό του Έργου

Η μεταλλευτική δραστηριότητα ασκείται στη Χαλκιδική εδώ και αιώνες. Η σύγχρονη μεταλλευτική παραγωγή βρίσκεται σε εξέλιξη στην περιοχή της Ολυμπιάδας από τη δεκαετία του 1970, λειτουργώντας υπό διαφορετική ιδιοκτησία. Η Ελληνικός Χρυσός ξεκίνησε τη λειτουργία του Έργου (το οποίο αποτελούνταν τότε από τα υποέργα Ολυμπιάδας και Στρατωνίου - Μαύρων Πετρών) το 2004 και ξεκίνησε και πάλι τη λειτουργία στο Στρατώνι το 2005. Το 2011 το Υπουργείο Περιβάλλοντος ενέκρινε επίσημα τη Δήλωση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΔΠΕ) που κατέθεσε η Ελληνικός Χρυσός για την επέκταση των μεταλλείων στους τρεις χώρους εξόρυξης στην Κασσάνδρα: σε Ολυμπιάδα, Σκουριές και Στρατώνι. Το 2012, η Eldorado Gold εξαγόρασε τη μητρική εταιρεία της Ελληνικός Χρυσός, αποκτώντας τον έλεγχο του Έργου Κασσάνδρας και διατηρώντας την Ελληνικός Χρυσός ως λειτουργική οντότητα.

3.2 Νέα Επενδυτική Συμφωνία

Τον Φεβρουάριο του 2021, υπογράφηκε νέα Επενδυτική Συμφωνία (Eldorado Gold 2021) μεταξύ της Eldorado Gold και του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία τροποποιεί τη Συμφωνία Μεταβίβασης του 2004. Η Νέα Συμφωνία Μεταβίβασης παρέχει ένα εκσυγχρονισμένο νομικό και χρηματοοικονομικό

πλαίσιο που θα επιτρέψει την εξέλιξη της επένδυσης της Eldorado στα Μεταλλεία Κασσάνδρας (Βουλή των Ελλήνων 2021).

Η νέα Επενδυτική Συμφωνία συνοδεύεται από ένα επικαιροποιημένο Επενδυτικό Σχέδιο που έχει ως στόχο την ανάπτυξη, κατασκευή και λειτουργία των Μεταλλείων Κασσάνδρας με κοινωνικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνο τρόπο. Επιπλέον, το Επενδυτικό Σχέδιο θα ωφελήσει την Εταιρεία και το Ελληνικό Δημόσιο μέσω της μεγιστοποίησης της απασχόλησης, των αυξημένων οικονομικών οφελών για το Ελληνικό Δημόσιο, των επενδύσεων ΕΚΕ για τη δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας για τις τοπικές κοινωνίες, καθώς και μέσω της εφαρμογής των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών και εξελίξεων του μηχανολογικού σχεδιασμού για περαιτέρω μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των μεταλλείων.

3.3 Στοιχεία του Έργου

Το Έργο αποτελείται από τέσσερις μονάδες ή υποέργα και τις συναφείς εγκαταστάσεις τους. Τα υποέργα αυτά είναι:

- Ολυμπιάδα: υπόγειο μεταλλείο μολύβδου-ψευδάργυρου-χρυσού-αργύρου.
- Στρατώνι - Μαύρες Πέτρες: υπόγειο μεταλλείο αργύρου-μολύβδου-ψευδαργύρου. Από το 4ο τρίμηνο του 2021, το Στρατώνι - Μαύρες Πέτρες περιήλθε σε καθεστώς φροντίδας και συντήρησης μέχρι την ολοκλήρωση της διερεύνησης και επιβεβαίωσης των δυνατών αποθεμάτων. Το εξοφλημένο μεταλλείο του Μαντέμ Λάκκου θα συνεχίσει να αποκαθίσταται.
- Σκουριές: ανοιχτό όρυγμα και υπόγειο μεταλλείο χρυσού-χαλκού, που βρίσκονται, επί του παρόντος, σε στάδιο ανάπτυξης.
- Εγκαταστάσεις φόρτωσης Στρατωνίου: υφιστάμενες εγκαταστάσεις φόρτωσης στον λιμένα Στρατωνίου, που βρίσκεται στο βόρειο άκρο της παραλίας Στρατωνίου.

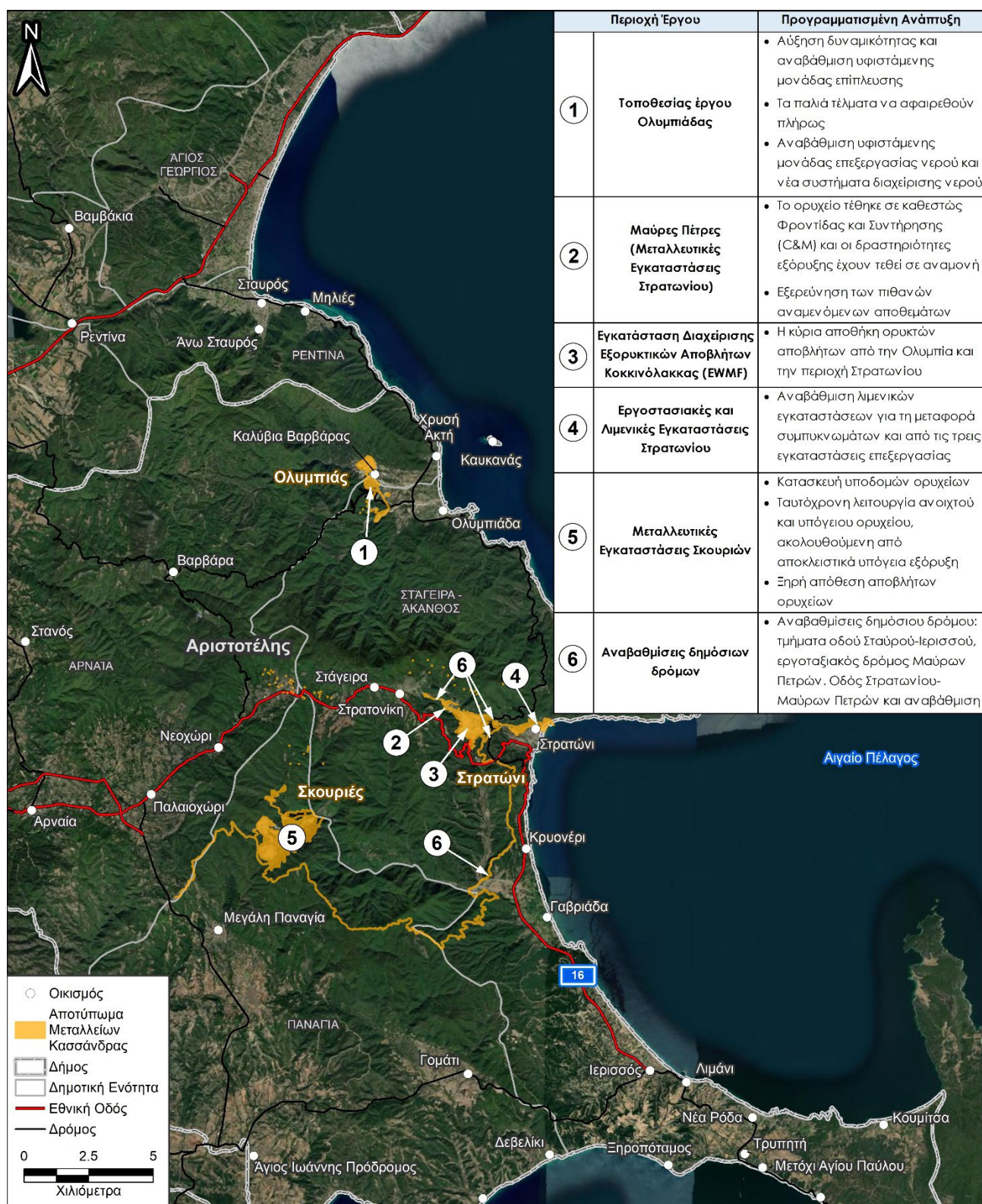
3.4 Ποιες δραστηριότητες προτείνονται;

Οι κύριες δραστηριότητες που προτείνονται για το Έργο παρατίθενται παρακάτω και απεικονίζονται στην Εικόνα 3-1:

- Υπόγειες μεταλλευτικές εργασίες και στα τρία μεταλλεία και ανοιχτή εξόρυξη στις Σκουριές.
- Επεξεργασία μεταλλευμάτων στην Ολυμπιάδα, στο Στρατώνι και στις Σκουριές.
- Απόθεση αποβλήτων μεταλλείων στην ΕΔΕΑ Κοκκινόλακκα και στην ΕΔΕΑ Λάκκου Καρατζά.
- Χρήση, αποθήκευση και επεξεργασία υδάτων σε όλες τις μονάδες
- Μεταφορά συμπυκνώματος από όλες τις μονάδες επεξεργασίας στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης στο Στρατώνι και σε άλλες υπάρχουσες λιμενικές εγκαταστάσεις της ευρύτερης περιοχής.

- Αποκατάσταση και κλείσιμο της έκτασης, συμπεριλαμβανομένων παλαιότερων μεταλλευτικών περιοχών που διαταράχθηκαν πριν η Ελληνικός Χρυσός αποκτήσει την ιδιοκτησία του συγκροτήματος Μεταλλείων Κασσάνδρας και
- Μελλοντικές έρευνες με συνεχείς μεταλλευτικές έρευνες (χαρτογράφηση, γεωτρήσεις και δειγματοληψίες) με χρήση δασικών δρόμων σε όλες τις παραχωρήσεις της Ελληνικός Χρυσός.

Όλες οι δραστηριότητες εκμετάλλευσης και επεξεργασίας θα πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των μισθώσεων εκμετάλλευσης που έχουν χορηγηθεί στην Ελληνικός Χρυσός. Τα προϊόντα από τα μεταλλεία θα μεταφέρονται σε σφραγισμένα οχήματα ή εμπορευματοκιβώτια μεταφοράς κατά μήκος του υφιστάμενου δημόσιου οδικού δικτύου στο λιμάνι Στρατωνίου, όπου το προϊόν θα αποθηκεύεται μέχρι τη φόρτωσή του στα πλοία για εξαγωγή στην αγορά. Κάποια προϊόντα θα τοποθετούνται σε μεγάλους σάκους και κλειστά εμπορευματοκιβώτια και θα εξάγονται από τον λιμένα της Θεσσαλονίκης, ενώ άλλα προϊόντα ενδέχεται να εξάγονται σε άλλες ευρωπαϊκές αγορές μέσω του δημόσιου οδικού δικτύου.

Εικόνα 3-1: Προγραμματισμένες δραστηριότητες Έργου

3.5 Τι θα εξορυχθεί και με ποιο τρόπο;

Τα κοιτάσματα μεταλλεύματος θα εξορυχθούν για τα αποθέματά τους από πολύτιμα μέταλλα χρυσό και άργυρο καθώς και τα βασικά μέταλλα μόλυβδο, ψευδάργυρο και χαλκό.

Η μέθοδος εξόρυξης θα είναι διαφορετική σε κάθε μεταλλείο, με βάση τη μοναδική γεωλογία, το σχήμα, τον όγκο και τις ποιότητες μετάλλων κάθε κοιτάσματος μεταλλεύματος. Σε κάθε μεταλλείο, το πέτρωμα θα ανατινάζεται με χρήση εκρηκτικών. Αυτό μειώνει σε μέγεθος το πέτρωμα και το μέταλλευμα που αυτό περιέχει, ώστε να μπορεί να μεταφερθεί έξω από το μεταλλείο και να σταλεί στις ζώνες επεξεργασίας.

Οι μέθοδοι υπόγειας εκμετάλλευσης κοπών και λιθογομώσεων που χρησιμοποιούνται από το 2005 στις Μαύρες Πέτρες και στην Ολυμπιάδα θα συνεχιστούν. Ωστόσο, στην Ολυμπιάδα θα χρησιμοποιηθεί μια πρόσθετη μέθοδος εξόρυξης που θα επιτρέψει την προγραμματισμένη αύξηση του ρυθμού παραγωγής.

Η εξόρυξη στις Σκουριές θα ξεκινήσει μόλις ολοκληρωθεί η κατασκευή. Οι κατασκευαστικές εργασίες εξακολουθούν να απαιτούν την αποψίλωση ορισμένων πρόσθετων δασικών περιοχών και την εγκατάσταση επίγειων έργων υποδομής. Στη συνέχεια, η εξόρυξη θα ξεκινήσει στην επιφάνεια μέσω ενός ανοιχτού ορύγματος, καθώς η κορυφή του κοιτάσματος μεταλλεύματος βρίσκεται στην επιφάνεια. Το όρυγμα κυκλικού σχήματος θα αναπτυχθεί σε 10 χρόνια, οπότε θα έχει βάθος 245 μέτρα και πλάτος 650 μέτρα. Η λειτουργία του υπόγειου μεταλλείου αναμένεται να ξεκινήσει μερικά χρόνια μετά την έναρξη της εξόρυξης ανοιχτού ορύγματος και να συνεχιστεί μετά την ολοκλήρωσή του μέχρι το τέλος της φάσης λειτουργίας. Η επεξεργασία στο υπόεργο Σκουριών δεν θα απαιτήσει τη χρήση κυανίου.

3.6 Πώς θα εξορύσσονται τα μέταλλα από το μέταλλευμα και πώς θα εξάγονται;

Το μέταλλευμα θα κονιορτοποιηθεί και θα προωθηθεί στις μονάδες επεξεργασίας. Η υφιστάμενη μονάδα επεξεργασίας που βρίσκεται στην Ολυμπιάδα θα αναβαθμιστεί, ενώ αυτή στο Στρατώνι (που παραλαμβάνει μέταλλευμα από το ορυχείο Μαύρων Πετρών) θα παραμείνει ως έχει. Και στις δύο περιπτώσεις θα πραγματοποιηθούν ορισμένες βελτιώσεις και αναβαθμίσεις στις εγκαταστάσεις υποστήριξης των μονάδων επεξεργασίας. Στις Σκουριές βρίσκεται υπό κατασκευή νέα μονάδα επεξεργασίας, η οποία θα περιλαμβάνει και μια μικρή μονάδα παραγωγής κραμάτων.

Οι μονάδες επεξεργασίας της Ολυμπιάδας και του Στρατωνίου θα παράγουν συμπυκνώματα βασικών και πολύτιμων μετάλλων (το «συμπύκνωμα» είναι μια λεπτή σκόνη που περιέχει υψηλή συγκέντρωση μετάλλων) ενώ οι Σκουριές θα παράγουν επιπλέον ράβδους χρυσού doré (που μοιάζουν με ράβδους χρυσού αλλά περιέχουν ένα κράμα αργύρου και χρυσού). Τα τελικά προϊόντα θα μεταφερθούν με φορτηγά στην υπάρχουσα λιμενική εγκατάσταση στο Στρατώνι, στον λιμένα της Θεσσαλονίκης ή απευθείας στους πελάτες (εργοστάσια μεταλλουργίας). Οι αποθηκευτικοί χώροι Στρατωνίου θα αναβαθμιστούν και θα κατασκευαστεί νέα εγκατάσταση αποθήκευσης στην περιοχή Στρατωνίου – Μαύρων Πετρών, ενώ στην περιοχή του Λιμένα Στρατωνίου- θα αναβαθμιστεί η γερανογέφυρα φορτοεκφόρτωσης πλοίων για να διευκολυνθούν οι

ταχύτερες εργασίες φόρτωσης. Τα πλοία από τον λιμένα Στρατωνίου θα συνεχίσουν να δραστηριοποιούνται, εξάγοντας τα προϊόντα στην αγορά.

3.7 Τι θα γίνει για τη διαχείριση των αποβλήτων εξόρυξης και επεξεργασίας;

Η απόθεση των ορυκτών αποβλήτων (αποκαλούμενα επίσης «τέλματα»), που παράγονται από δραστηριότητες εξόρυξης και επεξεργασίας στην Ολυμπιάδα και στο Στρατώνι, θα πραγματοποιείται στην υφιστάμενη ΕΔΕΑ Κοκκινόλακκα, η οποία βρίσκεται εντός της παραχώρησης εξόρυξης του Στρατωνίου - Μαύρων Πετρών. Λειτουργεί από τον Δεκέμβριο του 2018 και επί του παρόντος βρίσκεται στη δεύτερη φάση ανάπτυξης. Ο Κοκκινόλακκας αποθηκεύει ξηρά τέλματα από τις μονάδες επεξεργασίας, χρησιμοποιώντας σχεδιασμό και κατασκευή τελευταίας τεχνολογίας. Η ανάπτυξη ξηρής απόθεσης αποβλήτων ελαχιστοποιεί τις επιπτώσεις στο περιβάλλον ανακυκλώνοντας περισσότερο νερό, με αποτέλεσμα μειωμένες απαιτήσεις σε νερό, μείωση του κινδύνου μόλυνσης των υπόγειων υδάτων και του συνολικού αποτυπώματος των τελμάτων. Παρέχει επίσης σημαντικές βελτιώσεις στην ασφάλεια, μειώνοντας τους γεωτεχνικούς κινδύνους της διάθεσης τελμάτων.

Η ΕΔΕΑ Κοκκινόλακκα αποτελεί επίσης βασικό συστατικό στοιχείο για την αποκατάσταση παλαιότερων μεταλλευτικών εγκαταστάσεων στις γύρω περιοχές. Το Έργο βρίσκεται σε διαδικασία μετεγκατάστασης αποβλήτων από παλαιότερους χώρους εναπόθεσης αποβλήτων εξόρυξης στην εγκατάσταση Κοκκινόλακκα για την περιβαλλοντικά ασφαλή απόθεση. Αυτοί οι χώροι εναπόθεσης αποβλήτων δεν είχαν σχεδιαστεί ή δεν λειτουργούσαν σύμφωνα με τα σημερινά πρότυπα ελέγχου της ρύπανσης. Αυτό θα μειώσει την πηγή της υφιστάμενης ρύπανσης στην περιοχή των Μεταλλείων Κασσάνδρας.

Για να αποφευχθεί η διακίνηση αποβλήτων από τις Σκουριές στην ΕΔΕΑ Κοκκινόλακκα, θα κατασκευαστεί στις Σκουριές μια νέα εγκατάσταση για την υποδοχή των αποβλήτων που παράγονται από αυτό το μεταλλείο και τη μονάδα επεξεργασίας. Τα στείρα υλικά που εξορύσσονται κατά την αρχική ανάπτυξη ανοιχτού ορύγματος θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή της εγκατάστασης. Μετά την ολοκλήρωση της λειτουργίας της επιφανειακής εκμετάλλευσης, η περιοχή του ενοποιημένου ορύγματος θα χρησιμοποιηθεί για τη διαχείριση των ορυκτών αποβλήτων από τη μονάδα επεξεργασίας.

Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας τους, και οι δύο εγκαταστάσεις αποβλήτων θα αποκαθίστανται σταδιακά και, μόλις παύσει η εκμετάλλευση, θα αποκατασταθούν και θα κλείσουν οριστικά. Όλες οι εργασίες αποκατάστασης θα έχουν ως αποτέλεσμα να καλυφθούν οι εγκαταστάσεις αποβλήτων και να επιστρωθούν με χώμα για τη διατήρηση της φυτευμένης βλάστησης.

3.8 Πώς θα γίνεται η διαχείριση του νερού από το Έργο;

Το νερό είναι ένα ζήτημα που χρειάζεται προσοχή κατά την εξόρυξη. Τυγχάνει χωριστής διαχείρισης στην Ολυμπιάδα, τις Μαύρες Πέτρες και τις Σκουριές. Όλα τα επιβαρυμένα ύδατα που αντλούνται από τις περιοχές του αποτυπώματος του Έργου υποβάλλονται σε επεξεργασία σε μονάδες επεξεργασίας υδάτων στα μεταλλεία και στο Στρατώνι, το οποίο δέχεται νερό που αντλείται από το

εξοφλημένο μεταλλείο του Μαντέμ Λάκκου. Θα κατασκευαστεί επιπλέον μονάδα επεξεργασίας υδάτων για την επεξεργασία του νερού που συλλέγεται στην ΕΔΕΑ Κοκκινόλακκα. Το επεξεργασμένο νερό είτε επαναχρησιμοποιείται για τη λειτουργία του μεταλλείου είτε εκφορτίζεται στο περιβάλλον, με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι απαιτήσεις ποιότητας υδάτων. Όλες οι υφιστάμενες μονάδες επεξεργασίας υδάτων στις τοποθεσίες του υποέργου θα αναβαθμιστούν στο πλαίσιο του Έργου.

Οι υφιστάμενες λίμνες συλλογής και τα κανάλια εκτροπής στην Ολυμπιάδα και τις Μαύρες Πέτρες, καθώς και οι εγκαταστάσεις του λιμένα Στρατωνίου, θα συντηρηθούν ή θα αναβαθμιστούν στο πλαίσιο του Έργου.

Στις Σκουριές, το μεταλλείο αποστραγγίζεται μέσω μιας σειράς γεωτρήσεων προ-αποστράγγισης. Το καθαρό νερό από την προ-αποστράγγιση του ανοιχτού ορύγματος και του υπόγειου μεταλλείου επαναχρησιμοποιείται κατά προτεραιότητα στις μεταλλευτικές εγκαταστάσεις, όταν η ζήτηση νερού δεν καλύπτεται από αποθηκευμένα επιβαρυμένα ύδατα, ενώ τυχόν περίσσεια καθαρών υδάτων θα εγχύεται εκ νέου μέσω των γεωτρήσεων στη λεκάνη του Λοτσάνικου.

Τα επιβαρυμένα ύδατα (νερό που έχει έρθει σε επαφή με στοιχεία του εργοταξίου του μεταλλείου) χρησιμοποιούνται κατά προτεραιότητα για την κάλυψη των αναγκών των μεταλλευτικών εγκαταστάσεων (δηλαδή, το νερό αναπλήρωσης - make up water). Υπό κανονικές κλιματικές συνθήκες (ξηρές ή/και μέτριες), οποιαδήποτε πλεονάζουσα ποσότητα είναι διαχειρίσιμη εντός των εγκαταστάσεων και δεν απαιτεί επεξεργασία και διάθεση σε φυσικά υδάτινα σώματα. Ωστόσο, σε περίπτωση πολύ υγρών κλιματικών συνθηκών, με έντονες καταιγίδες, όταν τα επιβαρυμένα ύδατα αυξάνονται πέρα από τη ζήτηση για τις εγκαταστάσεις σε νερό και χωρητικότητα αποθήκευσης, τυχόν περίσσεια επιβαρυμένων υδάτων θα υποβάλλεται σε επεξεργασία σε νέα μονάδα επεξεργασίας υδάτων, κοντά στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας Σκουριών. Μόλις επιτευχθούν οι απαιτήσεις ως προς την ποιότητα του νερού, η πλεονάζουσα ποσότητα νερού θα επιστρέφεται στον υδροφόρο ορίζοντα υπόγειων υδάτων μέσω φρεατίων επανεισπίεσης ή/και θα εκφορτίζεται στο ρέμα Καρόλακκα σε πολύ υγρές περιόδους. Για τα μη επιβαρυμένα ύδατα που συλλέγονται από τη μεταλλευτική περιοχή των Σκουριών θα πραγματοποιείται επανεισπίεση στον παρακείμενο υδροφόρο ορίζοντα.

3.9 Πώς θα γίνεται η διαχείριση των εκπομπών αέρα από το Έργο;

Οι εκπομπές σκόνης θα ελέγχονται με:

- Εφαρμογή μηχανικών ελέγχων σε σημαντικές πηγές εκπομπών (π.χ. μονάδες θραύσης και ταινιοτροφοδότες), όπως η χρήση καλυμμάτων για την πλήρη κάλυψη της εγκατάστασης και των σημείων μεταφοράς της και
- Χρήση συστημάτων νερού για τη μείωση της εκπεμπόμενης σκόνης από τις αποφιλωμένες περιοχές (π.χ. στις Σκουριές κατά τη διάρκεια της κατασκευής) που επικάθεται στις σωρούς και στα οδοστρώματα.

Ήδη έχουν τοποθετηθεί φίλτρα στους αεραγωγούς εξαγωγής των μονάδων επεξεργασίας στην Ολυμπιάδα και στο Στρατώνι και θα τοποθετηθούν στη νέα μονάδα στις Σκουριές. Τα φίλτρα βελτιώνουν την ποιότητα των εκπομπών που εξέρχονται από τους αεραγωγούς εξαγωγής.

Τα επίπεδα σκόνης σε βασικά σημεία εκπομπών και ευαίσθητους αποδέκτες στις παρακείμενες κοινότητες θα συνεχίσουν να παρακολουθούνται από την Ελληνικός Χρυσός, για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια της επιβαλλόμενης Περιβαλλοντικής Άδειας.

3.10 Το Έργο θα δημιουργήσει νέα περιβαλλοντικά ζητήματα με μακροχρόνιες συνέπειες;

Το Έργο έχει σχεδιαστεί προσεκτικά για να αποτρέψει τη δημιουργία νέων εστιών περιβαλλοντικής επιβάρυνσης. Η προοδευτική αποκατάσταση βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη με επιτυχία στην Ολυμπιάδα και στις Μαύρες Πέτρες. Η αποκατάσταση θα συνεχιστεί κατά τη διάρκεια της εξόρυξης, αντί στο τέλος της λειτουργίας, σύμφωνα με τη βέλτιστη πρακτική του κλάδου.

Στόχος της αποκατάστασης είναι η επαναφορά της γης σε κατάσταση όσο το δυνατόν πιο κοντά στις συνθήκες προ της εξορυκτικής δραστηριότητας. Περιορισμένης υποδομής, όπως το οδικό δίκτυο, θα διατηρηθούν για χρήση, αλλά αυτές αποτελούν εξαιρέσεις. Το σχέδιο αφορά την πλήρη αποκατάσταση της πλειονότητας των εκτάσεων που έχουν διαταραχθεί από τα μεταλλεία.

Η Ελληνικός Χρυσός έχει ήδη κατασκευάσει φυτώριο για την παροχή αποθέματος βλάστησης για την αποκατάσταση. Το φυτώριο κοντά στην Ολυμπιάδα έχει έκταση 100.000 m² σε αποκατεστημένη περιοχή εξόρυξης και καλλιεργεί πάνω από 400 είδη τοπικών φυτών, τα οποία χρησιμοποιούνται στα έργα αποκατάστασης.

Στην Ολυμπιάδα απομακρύνονται 2,6 εκατομμύρια τόνοι μεταλλευτικών καταλοίπων από προγενέστερη μεταλλευτική δραστηριότητα (1976 έως 1995) και αποκαθίσταται έκταση 27 εκταρίων, με τη συνολική δαπάνη να υπερβαίνει τα 100 εκατομμύρια ευρώ. Στο Στρατώνι, η αποκατάσταση της περιοχής «Καρακόλι» αποτελεί πλέον πρότυπο επιτυχημένης αποκατάστασης εξορυκτικής περιοχής που χρησιμοποιείται σε διεθνείς περιβαλλοντικές μελέτες. Λόγω αυτών των ολοκληρωμένων και συνεχών προσπάθειών, το τοπίο στη Χαλκιδική έχει αναβαθμιστεί, νέα βλάστηση έχει αναπτυχθεί και το τοπικό οικοσύστημα έχει αποκατασταθεί.

Η Εικόνα 3-2 και η Εικόνα 3-3 παρουσιάζουν αεροφωτογραφίες δύο περιοχών στην Ολυμπιάδα και στο Καρακόλι, πριν και μετά, που δείχνουν τις συνεχιζόμενες εργασίες αποκατάστασης της Ελληνικός Χρυσός.

Πριν από την αποκατάσταση (2012)

Μετά την αποκατάσταση (2021)

Εικόνα 3-2: Πριν και μετά την αποκατάσταση του χώρου απόθεσης αρσеноπυρίτη στην Ολυμπιάδα

Πριν από την αποκατάσταση (2015)

Μετά την αποκατάσταση (2020)

Εικόνα 3-3: Πριν και μετά την αποκατάσταση της περιοχής του Καρακολίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

4.1 Πώς το Έργο προσέγγισε τα ενδιαφερόμενα μέρη;

Η διαδικασία ΜΠΕ στην Ελλάδα αντικατοπτρίζει την ευρωπαϊκή νομοθεσία για τη ΜΠΕ και τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης και συμμετοχής. Αυτό περιλαμβάνει διαβουλεύσεις με τις αρχές και οργάνωση δημόσιων συνεδριάσεων από περιφερειακά συμβούλια, στις οποίες οι πολίτες μπορούν να συμμετέχουν και να εκφράζουν τη γνώμη τους. Βάσει του ελληνικού κανονισμού για τις ΜΠΕ, η εμπλοκή των ενδιαφερόμενων μερών ξεκινά μόλις υποβληθεί η κανονιστική ΜΠΕ στην Αρμόδια Αρχή (Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας), η οποία αξιολογεί την αρτιότητά της πριν την αποστείλει στα ενδιαφερόμενα μέρη. Αυτό αναμένεται να συμβεί αργότερα το 2022 για τη ΜΠΕ.

Παράλληλα με τις ελληνικές κανονιστικές απαιτήσεις, το Έργο έχει υιοθετήσει τις αρχές της ΕΤΑΑ για γνωστοποίηση πληροφοριών και εμπλοκή των ενδιαφερόμενων μερών κατά τη διάρκεια του Έργου. Σε αυτά περιλαμβάνονται:

- Προσδιορισμός ατόμων, ομάδων ή κοινοτήτων και ευάλωτων ατόμων που επηρεάζονται ή θα μπορούσαν να επηρεαστούν από το Έργο, καθώς και άλλων ενδιαφερόμενων μερών
- Κατάλληλη συνεργασία με αυτά τα ενδιαφερόμενα μέρη σε περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα που θα μπορούσαν ενδεχομένως να τους επηρεάσουν, μέσω μιας διαδικασίας γνωστοποίησης πληροφοριών και ουσιαστικής διαβούλευσης και
- Διευκόλυνση επικοινωνιακών σχέσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη μέσω της συνεχούς και ουσιαστικής συμμετοχής κατά την υλοποίηση του Έργου.

Στο πλαίσιο των συμπληρωματικών μελετών της ΜΠΚΕ και σε εναρμόνιση με τα οριζόμενα στις απαιτήσεις απόδοσης της ΕΤΑΑ, διενεργήθηκαν δύο γύροι συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο του 2021. Η Ελληνικός Χρυσός διοργάνωσε τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών που περιλάμβανε εκπροσώπους του Έργου και συμβούλους ΜΠΚΕ με τη μορφή συνεντεύξεων με βασικά ενδιαφερόμενα μέρη και συναντήσεων ομάδων εστιασμένης συζήτησης που είχαν σκοπό να διευκολύνουν τον ανοιχτό διάλογο και την ανταλλαγή πληροφοριών.

Σκοπός των συναντήσεων συμμετοχής ήταν:

- Η παροχή συναφών πληροφοριών σχετικά με το Έργο και την επικείμενη διαδικασία ΜΠΕ/ΜΠΚΕ
- Η κατανόηση των ανησυχιών, των καταγγελιών και των αποριών που ενδέχεται να έχουν οι ενδιαφερόμενοι σχετικά με το Έργο
- Η λήψη σχολίων από τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τα σχέδια του Έργου και
- Η ενημέρωση για τον προγραμματισμό δημοσιοποίησης της κανονιστικής ΜΠΕ και της ΜΠΚΕ.

Συνολικά, πραγματοποιήθηκαν 25 συναντήσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής στη ΜΠΚΕ, στις οποίες συμμετείχαν διάφορα πρόσωπα που θίγονται από το Έργο από 11 οικισμούς γύρω από το Έργο, καθώς και από την πρωτεύουσα της περιφέρειας, τη Θεσσαλονίκη και την πρωτεύουσα της περιφερειακής ενότητας, τον Πολύγυρο. Ιδιαίτερη προσπάθεια καταβλήθηκε προκειμένου να συμπεριληφθεί ευρύ φάσμα απόψεων, ανησυχιών και προτεραιοτήτων. Αυτό περιλαμβάνει τα ενδιαφερόμενα μέρη που υποστηρίζουν αλλά και αντιτίθενται στο Έργο, μεταξύ άλλων επικεφαλής κοινοτήτων, ιδιοκτήτες επιχειρήσεων, γυναίκες, νέους, κοινωνία των πολιτών, άνδρους, εργατικά συνδικάτα, ΜΚΟ και ειδικούς θεμάτων σε βασικές δημόσιες υπηρεσίες. Στο στάδιο της δημοσιοποίησης, θα υπάρξει επιπλέον επικοινωνία με αυτά τα ενδιαφερόμενα μέρη και οι παρατηρήσεις τους θα ενταχθούν, κατά περίπτωση, στην τελική ΜΠΚΕ. Η προσέγγιση θα πραγματοποιηθεί με ουσιαστική, αποτελεσματική και πολιτιστική ενδεδειγμένο τρόπο, χωρίς αποκλεισμούς και χωρίς χειραγώγηση, παρεμβολές, καταναγκασμό ή εκφοβισμό.

Η Ελληνικός Χρυσός έχει δεσμευτεί να αναπτύξει και να εφαρμόσει μια πολιτική μηδενικής ανοχής σε σχέση με τα αντίποινα σε βάρος εργαζομένων και εξωτερικών ενδιαφερόμενων μερών, για παράδειγμα τρίτα μέρη / πρόσωπα που επηρεάζονται από το Έργο και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτής της δέσμευσης, θα συνεργαστεί με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Ο μηχανισμός διαχείρισης καταγγελιών που έχει δημιουργηθεί παρέχει τα μέσα με τα οποία τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να διατυπώσουν ανησυχίες χωρίς επιβάρυνση και χωρίς να διατρέχουν κίνδυνο τιμωρίας ή αντεκδίκησης. Κατά την περίοδο δημοσιοποίησης, εξωτερικός σύμβουλος της Ελληνικός Χρυσός θα συνεργαστεί με άτομα που ειδικεύονται στον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων, για να διασφαλίσει την προστασία του απορρήτου των συμμετεχόντων (συμπεριλαμβανομένων υπερασπιστών των ανθρώπινων δικαιωμάτων, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και άλλων) κατά τη διάρκεια της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών, μεταξύ άλλων και στην περίπτωση χρήσης ηλεκτρονικών εργαλείων. Ένας τρόπος διασφάλισης του απορρήτου είναι να δοθεί η δυνατότητα υποβολής παρατηρήσεων μέσω ηλεκτρονικής, μη ανιχνεύσιμης φόρμας. Τα πρόσωπα που διατυπώνουν ανησυχίες καθ' όλη τη διάρκεια του Έργου θα έχουν επίσης τη δυνατότητα να διατηρήσουν την ανωνυμία τους εάν το επιθυμούν.

Καθ' όλη τη διάρκεια του Έργου, η Ελληνικός Χρυσός θα μεριμνά για την ευαισθητοποίηση του προσωπικού και θα καλλιεργεί συνθήκες αντιμετώπισης του κινδύνου αντεκδίκησης ώστε να ενισχυθεί η κουλτούρα ειλικρινούς σχολιασμού και να υποστηριχθούν οι προσπάθειες αποτροπής κάθε αντεκδίκησης, με την κοινοποίηση στο εργατικό δυναμικό και τα ενδιαφερόμενα μέρη των πολιτικών και της θέσης της Εταιρείας σχετικά με τα αντίποινα.

4.2 Τι είπαν τα ενδιαφερόμενα μέρη για το Έργο;

Τα σχόλια των ενδιαφερομένων από τις συναντήσεις συμμετοχής το φθινόπωρο του 2021 συνοψίζονται παρακάτω:

- Τα περισσότερα ενδιαφερόμενα μέρη ζήτησαν αυξημένη διαφάνεια και συμμετοχή, υπό μορφή τακτικών δημόσιων διαβουλεύσεων για την παροχή ευκαιριών για την αντιμετώπιση ζητημάτων και παρανοήσεων και την οικοδόμηση μιας σχέσης εμπιστοσύνης.
- Εκφράστηκαν ανησυχίες σχετικά με περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως επιπτώσεις στην ποιότητα και την ποσότητα των υδάτων και πιθανή μόλυνση που προκαλείται από επιφανειακές ανατινάξεις, πλημμύρες ή ατυχήματα, δυνητική βλάβη στους πληθυσμούς των μελισσών λόγω μόλυνσης ή φθοράς της βλάστησης, ατμοσφαιρική ρύπανση, μόλυνση θαλάσσιων υδάτων και επιπτώσεις στις αλιευτικές δραστηριότητες, εκλύσεις βαρέων μετάλλων στο περιβάλλον, προστασία της δασικής έκτασης των Σκουριών, συνέπειες για την υγεία στην τοπική κοινωνία και ρύπανση του υπεδάφους που προκαλεί υποβάθμιση της γεωργίας.
- Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη διατύπωσαν την άποψη ότι είναι εφικτή η ανάπτυξη του τουρισμού / η πολιτιστική αναβάθμιση παράλληλα με τις μεταλλευτικές εργασίες, αλλά απαιτεί κοινές προσπάθειες, αταλάντευτη περιβαλλοντική δέσμευση και χρόνο. Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη διατύπωσαν την ανησυχία ότι η οπτική όχληση που προκαλείται από τις μεταλλευτικές δραστηριότητες, καθώς και οι αντιλήψεις για τις κοινωνικές συγκρούσεις και την περιβαλλοντική μόλυνση που συνδέεται με τις εξορύξεις στην περιοχή, έχουν αρνητικό αντίκτυπο στον τουρισμό, αποτρέποντας τις επισκέψεις στην περιοχή.
- Εκφράστηκαν προβληματισμοί σχετικά με πιθανές κοινωνικές εντάσεις μεταξύ εκείνων που αντιτίθενται στην εξόρυξη και εκείνων που υποστηρίζουν το Έργο, επηρεάζοντας την κοινωνική συνοχή στον Δήμο Αριστοτέλη.

- Τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν προσδοκίες ότι το Έργο θα δημιουργήσει νέες ευκαιρίες απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο και οικονομική ανάπτυξη στην περιοχή. Η σαφής ενημέρωση και η ανταλλαγή μηνυμάτων σχετικά με τις ευκαιρίες απασχόλησης επισημάνθηκε ως προτεραιότητα. Ομοίως, ιδιοκτήτες τοπικών επιχειρήσεων ζήτησαν από την Ελληνικός Χρυσός να ανακοινώσει με σαφήνεια τη διαδικασία προμηθειών της.
- Τα ενδιαφερόμενα μέρη έθεσαν ερωτήματα σχετικά με τον τρόπο κατανομής των επενδύσεων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, εκφράζοντας παράλληλα την ανησυχία ότι οι κοινότητες σταδιακά εξαρτώνται υπερβολικά από τις δωρεές της Ελληνικός Χρυσός.

4.3 Πώς μπορούν οι ενδιαφερόμενοι φορείς να έχουν λόγο στο Έργο;

Το Έργο δεσμεύεται για τη συνεχή διευκόλυνση της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων φορέων. Αυτό περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- **Δημοσιοποίηση:** Η Ελληνικός Χρυσός θα παρέχει στους εμπλεκόμενους φορείς και τα ενδιαφερόμενα μέρη την ευκαιρία να μάθουν περισσότερα για το Έργο και να παρέχουν σχόλια σχετικά με τον σχεδιασμό του Έργου, τις δραστηριότητες, τις επιπτώσεις και τις ευκαιρίες καθώς και τα προτεινόμενα μέτρα μετριασμού και βελτίωσης. Οι ευκαιρίες για παροχή σχολίων περιγράφονται στο Κεφάλαιο 9. Για περαιτέρω πληροφορίες, ανατρέξτε στο σχέδιο συμμετοχής ενδιαφερόμενων μερών στο Έργο.
- **Μηχανισμός υποβολής καταγγελιών:** Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να γνωστοποιήσουν κάθε ανησυχία, σχόλιο, ερώτηση ή πρόταση που σχετίζεται με το Έργο, μέσω ηλεκτρονικής υποβολής, email, τηλεφώνου ή αυτοπροσώπως. Ανώνυμες ανησυχίες/καταγγελίες θα γίνονται δεκτές. Οι υποβολές θα εξετάζονται, θα λαμβάνονται υπόψη και θα αντιμετωπίζονται χωρίς κίνδυνο διάκρισης ή αντεκδίκησης σύμφωνα με την πολιτική ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Eldorado.
- **Διαρκής συμμετοχή:** Η Ελληνικός Χρυσός δεσμεύεται να συνεχίσει να συνεργάζεται με τα επηρεαζόμενα ενδιαφερόμενα μέρη και τις κοινότητες σε συνεχή βάση για τη δημοσιοποίηση στοιχείων του Έργου, την κατανόηση των προβληματισμών και των προτεραιοτήτων και τη συνεκτίμηση των παρατηρήσεων στη λειτουργία του Έργου, όπου αυτό είναι δυνατόν. Η συμμετοχή θα πραγματοποιείται μέσω συναντήσεων, ενημερωτικών δελτίων, ιστότοπου του Έργου και μέσων κοινωνικής δικτύωσης, καθώς και μέσω της σύστασης κοινοτικής επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΟΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ;

Η Ελληνικός Χρυσός έχει δεσμευτεί για τέσσερις βασικούς πυλώνες στο πλαίσιο του Έργου: απασχόληση, οικονομικά οφέλη για το Ελληνικό Δημόσιο, επενδύσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και προστασία του περιβάλλοντος.

5.1 Κοινωνικές και οικονομικές επενδύσεις

Κατά το στάδιο της κατασκευής θα δημιουργηθούν 970 άμεσες θέσεις εργασίας κατ' ανώτατο όριο. Σε περίοδο αιχμής λειτουργίας, το Έργο θα απασχολεί 1.019 άμεσο προσωπικό και 402 εργολήπτες επιπρόσθετα στους υφιστάμενους 1.649 εργαζομένων κατά τον Σεπτέμβριο του 2021, συνολικά δηλαδή 3.070 εργαζομένους (2.089 άμεσο προσωπικό και 981 εργολήπτες). Κατά την προκήρυξη θέσεων εργασίας για την πρόσληψη ή κατά την πρόσληψη εργαζομένων, η Ελληνικός Χρυσός θα δίνει προτεραιότητα σε πρόσωπα που ζουν στον Δήμο Αριστοτέλη. Παράλληλα με την ανάπτυξη δεξιοτήτων μέσω της εργασιακής εμπειρίας, η Ελληνικός Χρυσός θα προσφέρει ευκαιρίες κατάρτισης στους εργαζομένους, ώστε να βελτιώνουν και να εξειδικεύουν τις δεξιότητές τους, τουλάχιστον κάθε 2 χρόνια.

Η σχεδιαζόμενη επένδυση της Ελληνικός Χρυσός αναμένεται να ανέλθει περίπου στα 1,9 δισ. δολάρια για τη διάρκεια ζωής του Έργου. Επιπρόσθετα, εκτιμάται πως το Ελληνικό Δημόσιο θα λάβει πάνω από 2,3 δισ. δολάρια, υπό μορφή εισπραχής φόρων και δικαιωμάτων εκμετάλλευσης, καθώς και μέσω προγραμμάτων κοινωνικής ανταπόδοσης, ωφελώντας την τοπική αλλά και την εθνική οικονομία. Η Εταιρεία δεσμεύεται να καταβάλει ένα ποσοστό δικαιωμάτων εκμετάλλευσης που είναι κατά 10% υψηλότερο από το νόμιμο ποσοστό και βασίζεται στην ποσότητα μετάλλου που περιέχεται στο συμπύκνωμα και όχι στο πληρωτέο μέταλλο. Αυτό αναμένεται να αυξήσει τα ετήσια έσοδα του Ελληνικού Δημοσίου έως και κατά 200 και 130 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ έως το 2025 και το 2040, αντίστοιχα.

Σύμφωνα με το Νέο Επενδυτικό Σχέδιο, το οποίο αποτελεί μέρος της Επενδυτικής Συμφωνίας (Eldorado Gold 2021), η Ελληνικός Χρυσός παραμένει δεσμευμένη να δαπανήσει 80 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ στο πλαίσιο του προγράμματος εταιρικής κοινωνικής ευθύνης κατά τη διάρκεια του 25ετούς κύκλου ζωής των Μεταλλείων Κασσάνδρας (εκ των οποίων, τα 15 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ θα διατεθούν εντός της πρώτης πενταετίας). Επιπλέον 65 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ θα δαπανηθούν σε επενδύσεις στην τοπική κοινωνία για τα υπόλοιπα 20 χρόνια της διάρκειας ζωής του Έργου. Σε ετήσια βάση, θα δαπανώνται κατά μέσο όρο 3,25 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ. Το πρόγραμμα ΕΚΕ επικεντρώνεται σε τρεις πυλώνες: «Συμβολή στην ανάπτυξη των τοπικών κοινοτήτων», «Μέριμνα για το περιβάλλον» και «Ενδυνάμωση ανθρώπων». Αυτό αναμένεται να δημιουργήσει μακροπρόθεσμη αξία για τις τοπικές κοινωνίες.

Μάλιστα, μέχρι σήμερα, η Ελληνικός Χρυσός έχει επενδύσει περισσότερα από 22 εκατομμύρια δολάρια σε έργα ΕΚΕ που υλοποιήθηκαν στις επηρεαζόμενες κοινότητες. Στις δραστηριότητες ΕΚΕ περιλαμβάνονται χορηγίες, δωρεές καθώς και έκτακτη και τεχνική υποστήριξη κατά τη διάρκεια της πανδημίας λόγω της νόσου του κορωνοϊού 2019 (COVID-19). Το 2020, οι δαπάνες ΕΚΕ επικεντρώθηκαν στη στήριξη των τοπικών κοινοτήτων και στην παροχή ευκαιριών απασχόλησης και εκπαίδευσης σε διάφορα μέλη των κοινοτήτων.

5.2 Περιβαλλοντικές βελτιώσεις

Σκοπός του έργου είναι να βελτιώσει την υφιστάμενη κατάσταση του περιβάλλοντος, με πρωτοβουλίες που επικεντρώνονται στις ακόλουθες βασικές βελτιώσεις:

- Συνεχιζόμενες εργασίες αποκατάστασης στην Ολυμπιάδα και στις Μαύρες Πέτρες (βλ. Ενότητα 3.10, Το Έργο θα δημιουργήσει νέα περιβαλλοντικά ζητήματα με μακροχρόνιες συνέπειες;)
- Μετά το πέρας της λειτουργίας, θα υπάρχουν 20% επιπλέον φυσικά ενδιαίτηματα στον χώρο εκτέλεσης του Έργου σε σύγκριση με τις υπάρχουσες συνθήκες, ως αποτέλεσμα των εργασιών αποκατάστασης.
- Σύμφωνα με τις παγκόσμιες εξελίξεις στη διαχείριση τελμάτων, τα απόβλητα που παράγονται στις μονάδες επεξεργασίας θα φιλτράρονται για να αφαιρεθεί το μεγαλύτερο μέρος της περιεκτικότητάς τους σε νερό. Αυτό θα παρέχει πολλαπλά περιβαλλοντικά οφέλη, μεταξύ άλλων μειωμένη κατανάλωση νερού (με την αύξηση της ανακύκλωσης του νερού), μικρότερο αποτύπωμα απόθεσης αποβλήτων, αυξημένη γεωτεχνική ευστάθεια και μειωμένο κίνδυνο διαρροής ρύπων από τις ΕΔΕΑ.
- Οι υφιστάμενες υποδομές επεξεργασίας υδάτων στην Ολυμπιάδα, τις Μαύρες Πέτρες και το Στρατώνι θα αναβαθμιστούν για περαιτέρω μείωση των επιπτώσεων του Έργου στο υδάτινο περιβάλλον. Επιπλέον, θα αναβαθμιστεί και θα εκσυγχρονιστεί το σύστημα διαχείρισης των υδάτων όλων των υποέργων, με στόχο τη μεγιστοποίηση των ποσοστών ανακύκλωσης υδάτων και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή των Μεταλλείων Κασσάνδρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΣ

Ενώ το Έργο θα επιφέρει σημαντικά οφέλη και ευκαιρίες για την Ελλάδα, την περιοχή της Χαλκιδικής και τον Δήμο Αριστοτέλη, η εξόρυξη έχει δυνητικά σημαντικές περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις, εάν δεν εφαρμοστούν προσεκτικά σχεδιασμένοι ενσωματωμένοι έλεγχοι. Αυτές έχουν αξιολογηθεί προσεκτικά μέσω της ΜΠΕ και των συμπληρωματικών μελετών της ΜΠΚΕ για τον εντοπισμό πιθανών ανησυχιών και τη διαχείρισή τους μέσω της εφαρμογής των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών και της ορθής διεθνούς βιομηχανικής πρακτικής σε όλα τα στοιχεία του Έργου.

6.1 Πώς αξιολογήθηκαν οι επιπτώσεις;

Η αξιολόγηση αρχικά ανέλυσε τις υφιστάμενες συνθήκες (αναφοράς) που καταγράφηκαν στην περιοχή του Έργου. Στη συνέχεια, εκτιμήθηκαν οι δυνητικές επιπτώσεις της κατασκευής, της λειτουργίας και του κλεισίματος.

Η σημασία των επιπτώσεων αξιολογήθηκε για κάθε επιχειρησιακό τομέα και για το μεταλλευτικό συγκρότημα συνολικά. Εξετάστηκαν επίσης δυνητικές σωρευτικές επιπτώσεις του Έργου σε συνδυασμό με άλλες (εκτός της Ελληνικός Χρυσός) εξελίξεις ή δραστηριότητες στη γύρω περιοχή.

Όπου εντοπίστηκαν δυνητικά σημαντικές επιπτώσεις, προτάθηκαν μέτρα μετριασμού. Τα μέτρα μετριασμού εφαρμόστηκαν με την ακόλουθη σειρά προτίμησης: αποφυγή, ελαχιστοποίηση και αποκατάσταση. Στη συνέχεια, οι υπολειπόμενες επιπτώσεις μετά από αυτή τη διαδικασία αντιμετωπίστηκαν μέσω αντιστάθμισης (π.χ. μέσω χρήσης αντισταθμίσεων για τη βιοποικιλότητα).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ;

Τα βασικά συμπεράσματα των μελετών εκτίμησης επιπτώσεων συνοψίζονται στον Πίνακας 7-1 και περιγράφονται στις ακόλουθες ενότητες:

Πίνακας 7-1: Βασικά συμπεράσματα της εκτίμησης των επιπτώσεων

Περιβαλλοντικά ευρήματα	Κοινωνικοοικονομικά ευρήματα
<ul style="list-style-type: none"> Η αποψίλωση δασικών εκτάσεων για το αποτύπωμα του Έργου θα έχει αρνητικό αντίκτυπο στη βιοποικιλότητα. Ωστόσο, η προοδευτική αποκατάσταση του επιχειρησιακού αποτυπώματος της Ελληνικός Χρυσός και των παλαιότερων μεταλλευτικών περιοχών, καθώς και η βελτίωση των παρακείμενων δασικών εκτάσεων θα αντισταθμίσει αυτόν τον αντίκτυπο και θα οδηγήσει σε καθαρό όφελος για τη βιοποικιλότητα. Οι συνθήκες των υπόγειων υδάτων θα μεταβληθούν κατά τη διάρκεια της μεταλλευτικής δραστηριότητας, αλλά θα επανέλθουν στις υφιστάμενες συνθήκες μετά το κλείσιμο. Οι εκπομπές στον αέρα, το έδαφος και τα υπόγεια ύδατα θα ελέγχονται πλήρως και δεν αναμένεται να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις. Οι παλαιότερες μεταλλευτικές περιοχές έχουν επηρεάσει την ποιότητα υποβάθρου των επιφανειακών υδάτων στα ρέματα κοντά στους παλαιούς χώρους απόθεσης τελμάτων και στείρων εξόρυξης στην Ολυμπιάδα και στον Μαντέμ Λάκκο. Επίσης, παρατηρείται η εκ φύσεως παρουσία ορισμένων μετάλλων σε υψηλά επίπεδα. Η απομάκρυνση, ο καθαρισμός και η εξυγίανση σε συνεχή βάση των παλαιότερων χώρων απόθεσης τελμάτων και των περιοχών παρέμβασης, καθώς και η περιβαλλοντικά ασφαλής απόρριψή τους στην εγκατάσταση διαχείρισης τελμάτων Κοκκινόλακκα έχουν βελτιώσει την ποιότητα υδάτων των ρεμάτων. Ωστόσο, η ποιότητα υποβάθρου των υδάτων σε ρέματα και ποταμούς της περιοχής συνάδει με τα σχετικά όρια της ελληνικής νομοθεσίας και το Έργο δεν αναμένεται να επηρεάσει αυτή τη συμμόρφωση. Οι δυνητικές φυσικές επιπτώσεις στη γη και τα εδάφη υπόκεινται στη δέουσα διαχείριση μέσω μελετών (για την αντιμετώπιση του κινδύνου σεισμών και καθίζησης) και μέτρων μετριασμού. Το σύνολο των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για το Έργο αντιπροσωπεύει περίπου το 0,7% των συνολικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της Ελλάδας (2020). Ένα εταιρικό σύστημα διαχείρισης ενέργειας και άνθρακα τίθεται σε εφαρμογή για τη διαχείριση και τον μετριασμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, συμπεριλαμβανομένου του ενεργειακού εφοδιασμού με χαμηλή περιεκτικότητα 	<ul style="list-style-type: none"> Το Έργο θα έχει συνολικά θετικό αντίκτυπο στην κατάρτιση και την εργασιακή πείρα, καθώς και στην οικονομία, την απασχόληση και το εισόδημα. Το Έργο δεν θα επηρεάσει τις προοπτικές του τοπικού τουρισμού. Το Έργο μπορεί να έχει ελάσσονα επίπτωση στον τοπικό πληθωρισμό ως συνδυασμένο αποτέλεσμα τοπικής απασχόλησης, εισροής εργατικού δυναμικού και τοπικών προμηθειών στις κοινότητες που περιβάλλουν το Έργο. Οι εν λόγω επιπτώσεις, εάν επέλθουν, κατά πάσα πιθανότητα θα επηρεάσουν τα εύλατα νοικοκυριά. Το Έργο θα παρακολουθεί τον πληθωρισμό αγαθών και υπηρεσιών μέσω τακτικής διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη και θα εφαρμοστούν πρόσθετα μέτρα μετριασμού, ανάλογα με τα σχόλια που θα ληφθούν. Οι κίνδυνοι που ενέχει το Έργο για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και των κοινοτήτων θεωρούνται αμελητέοι για τον γενικό πληθυσμό, με ήσσονες δυνητικούς κινδύνους για τα άτομα με υποκείμενες παθήσεις. Οι υπάρχουσες πολιτικές εργασίας που εφαρμόζει η Ελληνικός Χρυσός καθώς και τα καθορισμένα μέτρα μετριασμού θεωρούνται κατάλληλα για τη διαχείριση των κινδύνων. Μέτρα μετριασμού θα εφαρμοστούν μέσω σειράς στοχευμένων σχεδίων διαχείρισης όπως το σχέδιο διαχείρισης εργατικού δυναμικού και το σχέδιο διαχείρισης υγείας και ασφάλειας των κοινοτήτων. Οι αλλαγές στη χρήση γης θα έχουν βραχυ/μεσοπρόθεσμο αρνητικό αντίκτυπο. Ωστόσο, εντός των πρώτων 20 ετών λειτουργίας, οι εργασίες αποκατάστασης και η στοχευμένη φύτευση ειδών για την αναβλάστηση της γης, την ανασύσταση ενδιαίτημάτων και την επανασύσταση των χρήσεων γης που ίσχυαν πριν από τις σύγχρονες μεταλλευτικές δραστηριότητες θα έχουν συνολικό θετικό αντίκτυπο στη χρήση γης. Δεν αναμένεται φυσικός ή/και σημαντικός οικονομικός εκτοπισμός. Το Έργο δεν θα επηρεάσει την ποιότητα και τη διαθεσιμότητα οικοσυστημικών υπηρεσιών. Οι επιπτώσεις στις τοπικές υποδομές και υπηρεσίες εκτιμώνται ως εξής: <ul style="list-style-type: none"> Η κυκλοφορία θα αυξηθεί σε ορισμένους δρόμους που χρησιμοποιούνται από το Έργο κατά την κατασκευή και τη λειτουργία, με αποτέλεσμα αυξημένη πίεση σε συγκεκριμένα τμήματα των οδών μεταφοράς καθώς και αυξημένο κίνδυνο τροχαίων ατυχημάτων. Αυτές οι επιπτώσεις θα μετριαστούν με την εφαρμογή μέτρων στο πλαίσιο ενός σχεδίου διαχείρισης της κυκλοφορίας, με έμφαση στην ελαχιστοποίηση των ατυχημάτων και της κυκλοφοριακής συμφόρησης.

Περιβαλλοντικά ευρήματα	Κοινωνικοοικονομικά ευρήματα
<p>σε άνθρακα. Οι στρατηγικές δυνητικής μείωσης των εκπομπών που θα εφαρμοστούν στις μονάδες περιλαμβάνουν τη βελτιστοποίηση των μοντέλων εξασερισμού μεταλλείων και ανατινάξεων. Στα άλλα μέτρα συγκαταλέγεται η εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην εκάστοτε μονάδα για τη μείωση της προμήθειας ενέργειας με ένταση εκπομπών άνθρακα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στη μελέτη του Έργου εξετάζονται δυνητικοί κλιματικοί κίνδυνοι, όπως οι αλλαγές και οι ακραίες τιμές θερμοκρασίας, οι πλημμύρες, οι καταιγίδες, οι δασικές πυρκαγιές, οι κατολισθήσεις και η ξηρασία. Με στόχο την αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων, τα υφιστάμενα και προγραμματισμένα μέσα ελέγχου έχουν συμπληρωθεί, κατά περίπτωση, με πρόσθετες μελέτες και μέτρα ελέγχου, παράλληλα με τη συνεχή παρακολούθηση και επανεξέταση για ενίσχυση της ανθεκτικότητας του Έργου έναντι των κλιματικών κινδύνων. • Από το 2015, παρακολουθούνται τα επίπεδα θορύβου και δονήσεων από διάφορες θέσεις γύρω από το Έργο και έχουν εξεταστεί οι επιπτώσεις των κατασκευαστικών εργασιών, των λειτουργιών και της κίνησης φορτηγών. Τα επίπεδα θορύβου και δονήσεων δεν προβλέπεται να υπερβούν τα θεσμοθετημένα όρια. Ως μέτρο πρόληψης, θα διαμορφωθούν πρόσθετες θέσεις παρακολούθησης της ευστάθειας εδάφους στη Στρατονίκη. • Τα μη εξορυκτικά απόβλητα περιλαμβάνουν γενικά απόβλητα και απόβλητα που δεν υπόκεινται σε κανονισμούς. Τα εποπτευόμενα απόβλητα θα διαχωρίζονται και θα αποθηκεύονται με ασφάλεια έως ότου ανακτηθούν ή απορριφθούν από εγκεκριμένες τρίτες εταιρείες. Τα μη εποπτευόμενα απόβλητα υπόκεινται σε υψηλότερο επίπεδο ελέγχων της διαχείρισης. 	<ul style="list-style-type: none"> - Οι υποσταθμοί του Έργου θα μειώσουν την πίεση στο δίκτυο ενέργειας της κοινωνικής ΖΕ, έχοντας συνεπώς θετικό αντίκτυπο. - Το Έργο δεν προβλέπεται να επιφέρει σημαντική μείωση του αντλούμενου νερού ή σχετικό σημαντικό αντίκτυπο στο πόσιμο νερό. Η διαχείριση αυτών των επιπτώσεων θα πραγματοποιηθεί μέσω ενός σχεδίου διαχείρισης υδάτινων πόρων που θα εστιάζει στην ελαχιστοποίηση του όγκου νερού που αντλείται από το σύστημα υπόγειων υδάτων. - Η ζήτηση για κατοικίες λόγω του Έργου μπορεί να εντείνει την πίεση στο στεγαστικό απόθεμα της κοινωνικής ΖΕ μέσω της εισροής εργαζομένων από μέρη εκτός της περιφέρειας. Η συνεχής επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη θα συντελέσει στη διαχείριση αυτών των επιπτώσεων, προκειμένου να γίνει αντιληπτό αν κάποια ενδιαφερόμενα μέρη αντιμετωπίζουν μειωμένη πρόσβαση σε κατοικίες λόγω της εισροής εργαζομένων. • Οι επιπτώσεις στους χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς θα είναι αμελητέες. • Δεδομένων των κυρίαρχων κοινωνικών συνθηκών στην τοπική ΖΕ, το Έργο θα μπορούσε να πυροδοτήσει νέες εντάσεις στα μέλη των κοινοτήτων, ακτιβιστές του περιβάλλοντος, πολιτικούς ακτιβιστές, το Έργο και δυνάμεις ασφαλείας. Αυτές οι επιπτώσεις θα αποτελέσουν αντικείμενο εκ των προτέρων διαχείρισης μέσω της εφαρμογής ενός σχεδίου διαχείρισης ασφάλειας και συνεχούς επικοινωνίας με τα ενδιαφερόμενα μέρη. - Η Eldorado έχει θεσπίσει μια πολιτική ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θα εφαρμόσει την πολιτική και σχέδια κοινωνικής διαχείρισης για να διασφαλίσει την προστασία των δικαιωμάτων των κατοίκων. • Οι αθροιστικές επιπτώσεις στον όγκο κυκλοφορίας και ο συναφής κίνδυνος οδικών ατυχημάτων ως συνδυασμένο επακόλουθο της δραστηριότητας του Έργου και της τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής θεωρούνται πιθανοί. Τα μέτρα μετριασμού που καθορίζονται για τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις και τις επιπτώσεις του Έργου στην κυκλοφορία θα συντελέσουν επίσης στη μείωση των αθροιστικών επιπτώσεων.

ΖΕ = ζώνη επιρροής.

7.1 Περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Ακολουθεί η περίληψη των βασικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που εξετάστηκαν για το Έργο. Πλήρης ανάλυση παρουσιάζεται στο Κεφάλαιο 9 «Εκτίμηση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων» της κανονιστικής ΜΠΕ και στα κεφάλαια 6-9 της ΜΠΚΕ.

7.1.1 Υδάτινοι πόροι

Το Έργο βρίσκεται στη λεκάνη απορροής των ποταμών της Χαλκιδικής. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από το ορεινό τοπίο του όρους Στρατονικό και του όρους Χολομώντα με απότομες πλαγιές και φαράγγια. Καμία λίμνη δεν βρίσκεται στην περιοχή μελέτης, μέρη της οποίας βρίσκονται εντός ζωνών υψηλού κινδύνου πλημμύρας, παρότι αυτό δεν ισχύει για το αποτύπωμα του Έργου. Η παροχή πόσιμου νερού στην Ολυμπιάδα και τις Μαύρες Πέτρες εξασφαλίζεται από τις γεωτρήσεις που ανήκουν στο μεταλλείο. Στο Στρατώνι, το πόσιμο νερό εξασφαλίζεται από το δημοτικό δίκτυο ύδρευσης. Στις Σκουριές, οι ανάγκες για πόσιμο νερό καλύπτονται από γεωτρήσεις.

Η ποιότητα υποβάθρου των νερών των ρεμάτων και των ποταμών στην περιοχή συμμορφώνεται με τα σχετικά όρια της ελληνικής νομοθεσίας, παρά τα εκ φύσεως υψηλά επίπεδα υποβάθρου ορισμένων μετάλλων που οφείλονται στα ορυκτά που απαντώνται στο έδαφος και τα πετρώματα. Ωστόσο, οι παλαιότερες μεταλλευτικές περιοχές, όπως οι παλαιοί χώροι απόθεσης τελμάτων και στείρων εξόρυξης στην Ολυμπιάδα και το Στρατώνι - Μαύρες Πέτρες (Μαντέμ Λάκκος) έχουν αντίκτυπο στην ποιότητα υποβάθρου των επιφανειακών υδάτων στα κοντινά ρέματα.

Όσον αφορά τα υπόγεια ύδατα, ο υδροφόρος ορίζοντας και στις τρεις μεταλλευτικές περιοχές γενικά ακολουθεί την τοπογραφία του τοπίου, με το βάθος να κυμαίνεται από λιγότερο από 1 m κάτω από την επιφάνεια στην κοιλάδα του φαραγγιού Καρόλακκα στα ανατολικά έως τα 115 m στα δυτικά. Οι παλαιές και οι υφιστάμενες δραστηριότητες στο συγκρότημα των Μεταλλείων Κασσάνδρας έχουν προκαλέσει προσωρινό καταβιβασμό του υδροφόρου ορίζοντα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα υπόγεια ύδατα αντλούνται ενεργά από τις μεταλλευτικές περιοχές κατά τη διάρκεια της λειτουργίας αλλά, μετά την παύση των μεταλλευτικών εργασιών, ο υδροφόρος ορίζοντας θα επανέλθει πλήρως στα προηγούμενα επίπεδα.

Στη ΜΠΕ εκτιμήθηκαν οι δυνητικές επιπτώσεις στους πόρους των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων. Περιλαμβάνονται:

- Αλλαγές στις ροές επιφανειακών υδάτων και στην ποιότητα νερού
- Αλλαγές στη στάθμη των υπόγειων υδάτων και τις εκροές σε πηγές και
- Μείωση της διαθεσιμότητας νερού για τους υπάρχοντες χρήστες.

Τα συστήματα αποχέτευσης σε όλες τις περιοχές εργασίας θα συλλέγουν τις απορροές όμβριων υδάτων που πέφτουν στις μονάδες, τις τυχαίες διαρροές και τα υπόγεια ύδατα που αντλούνται από τις εργασίες στα μεταλλεία. Με αυτόν τον τρόπο ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος να εισέλθει μολυσμένο νερό σε κατάντη υδατορέματα. Το συλλεγόμενο νερό θα επαναχρησιμοποιείται στη λειτουργία και θα μειώνει τις απαιτήσεις των μονάδων για νερό.

Η συνεχής έκλυση επεξεργασμένων υδάτων από τις μονάδες επεξεργασίας νερού του Έργου στο ρέμα Μαυρόλακκα (από την Ολυμπιάδα), το ρέμα Κοκκινόλακκα (από τις Μαύρες Πέτρες) και τη θάλασσα (από το Στρατώνι) θα συνεχιστεί με βελτιωμένη ποιότητα και σύμφωνα με τις κανονιστικές απαιτήσεις εκροής. Η εκροή αυτών των επεξεργασμένων υδάτων μετριάξει την πιθανή μείωση της κατάντη διαθεσιμότητας νερού. Οι φυσικές εκροές υπόγειων υδάτων στο τέλος της λειτουργίας στα μεταλλεία Ολυμπιάδας και Μαύρων Πετρών δεν αναμένεται να αλλάξουν αισθητά. Δεν αναμένεται καμία επίπτωση στις παράκτιες περιοχές όπου οι ποταμοί εκβάλλουν στη θάλασσα.

Οι πιο σημαντικές επιπτώσεις στους υδατικούς πόρους αναμένονται στις Σκουριές, δεδομένου ότι η κατασκευή βρίσκεται σε εξέλιξη και οι μεταλλευτικές εργασίες δεν έχουν αρχίσει ακόμα. Η πρωταρχική επίπτωση στους υδατικούς πόρους στις Σκουριές θα οφείλεται στην αφύγρανση (διακοπή της άντλησης) των υπόγειων υδάτων από το μεταλλείο. Ως αποτέλεσμα, θα μειωθεί η στάθμη των υπόγειων υδάτων στον άμεσο περιβάλλοντα χώρο και ενδεχομένως θα μειωθούν οι βασικές ροές στα ρέματα Λοτσάνικου, Καρόλακκου και Ασπρόλακκα τα οποία ρέουν κατάντη των Σκουριών.

Οι δυνητικές επιπτώσεις στη διαθεσιμότητα νερού στις Σκουριές θα αποτραπούν με την επανέγχυση επεξεργασμένου νερού και νερού που δεν έρχεται σε επαφή με τις δραστηριότητες των μεταλλείων μέσω γεωτρήσεων στον υπόγειο υδροφόρο ορίζοντα κατά μήκος του οδικού άξονα Σκουριών-Στρατωνίου και στην κοιλάδα Λοτσάνικου, αντίστοιχα. Με βάση την υδρογεωλογική μελέτη για τις Σκουριές, η οποία αναφέρεται λεπτομερώς στην κανονιστική ΜΠΕ, δεν προβλέπεται κανένας αντίκτυπος στις πηγές πόσιμου νερού των παρακείμενων οικισμών. Σε κάθε περίπτωση, η Ελληνικός Χρυσός θα επανορθώσει κάθε απώλεια παροχής νερού στους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες γης (δηλαδή προχωρώντας σε βάθυνση ή αντικατάσταση των γεωτρήσεων, εάν χρειαστεί).

Οι επιπτώσεις των μεταλλευτικών εργασιών στα ποσοτικά χαρακτηριστικά των υπόγειων υδάτων είναι, σε μεγάλο βαθμό, παροδικές. Μόλις η Ελληνικός Χρυσός κλείσει τα μεταλλεία, η στάθμη των υπόγειων υδάτων θα επανέλθει σε επίπεδα που θα αντιστοιχούν στην υφιστάμενη κατάσταση. Ο χρόνος αυτής της επαναφοράς προβλέπεται να είναι πάνω από 3 έτη στην Ολυμπιάδα και τις Μαύρες Πέτρες και 10 έτη στις Σκουριές. Κάθε υπολειπόμενη επίπτωση πτώσης της στάθμης που θα συνεχιστεί θα εντοπίζεται στην περιοχή μίσθωσης των μεταλλείων και θα περιορίζεται σε σχετικά μικρή έκταση.

7.1.2 Βιοποικιλότητα

Η βιοποικιλότητα της Χερσονήσου της Χαλκιδικής είναι ιδιαίτερα πλούσια και υποστηρίζει πολλά ενδημικά, σπάνια και ειδικά προστατευόμενα φυτά και ζώα καθώς και ενδιαιτήματα. Στην περιοχή που περιβάλλει το Έργο υπάρχουν ορισμένες χαρακτηρισμένες προστατευόμενες περιοχές για διατήρηση. Περιλαμβάνονται ένας χώρος που προστατεύεται από τη Συνθήκη Ramsar, έξι Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) και δύο Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ), το σύνολο των οποίων είναι διεθνούς σημασίας. Τέσσερις ΖΕΠ και μία ΕΖΔ βρίσκονται σε απόσταση 2 χλμ από το Έργο. Οι υπόλοιπες ζώνες βρίσκονται σε απόσταση άνω των 10 χλμ από το Έργο.

Όσον αφορά εθνικά χαρακτηρισμένες θέσεις, πέντε καταφύγια άγριας ζωής, μια περιοχή προστασίας της φύσης και ένας εθνικός δρυμός βρίσκονται στην περιβάλλουσα περιοχή. Το Έργο βρίσκεται έξω από αυτές τις εθνικά χαρακτηρισμένες περιοχές, με εξαίρεση το αποτύπωμα των Σκουριών που επικαλύπτει ένα μικρό μέρος της περιοχής ΚΑΖ 129 «Σκουριές – Καστέλι – Κάκκαβος» (Μεγάλη Παναγία - Γομάτι - Ιερισσός - Στάγειρα).

Η Ελληνικός Χρυσός παρακολουθεί τακτικά τη βιοποικιλότητα στην περιοχή από το 2010. Αυτά τα στοιχεία έχουν χρησιμοποιηθεί για την τεκμηρίωση της εκτίμησης επιπτώσεων παράλληλα με συμπληρωματικές μελέτες αναφοράς που διενεργήθηκαν το 2021 για εισβλητικά είδη, θαλάσσια ενδιαιτήματα και είδη στο Στρατώνι, καθώς και κάποια πρόσθετη χαρτογράφηση ενδιαιτημάτων μεταξύ Σκουριών και Στρατωνίου, προκειμένου να διαμορφωθεί διεξοδική μελέτη αναφοράς.

Στην εκτίμηση εξετάστηκαν οι ακόλουθες δυνητικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα:

- Άδεια κατασκευής που επιφέρει την άμεση απώλεια ενδιαιτημάτων, θνησιμότητα, μετατόπιση και διατάραξη ειδών.

- Εκπομπές λόγω λειτουργίας όπως θόρυβος, φωτισμός και σκόνη στα διατηρούμενα ενδιαιτήματα.
- Κινήσεις οχημάτων λόγω Έργου και συγκρούσεις άγριας πανίδας-κυκλοφορίας και
- Μεταβολές στα επιφανειακά υδάτινα ρέματα ως επακόλουθο της πτώσης στάθμης των υπόγειων υδάτων, της συλλογής απορροών ή της έκλυσης ρύπων.

Οι πιο σημαντικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα σχετίζονται με την απώλεια δασών στις Σκουριές, στα οποία περιλαμβάνονται περίπου 155 αποψιλωμένα εκτάρια από το 2010 και επιπλέον 107 εκτάρια θα αποψιλωθούν όταν συνεχιστούν οι κατασκευαστικές εργασίες (με αποτέλεσμα συνολική απώλεια φυσικών ενδιαιτημάτων ίση προς 262 εκτάρια). Το μέγιστο αποτύπωμα του Έργου θα καταλάβει επιφάνεια 483 εκταρίων το 2023, εκ των οποίων τα 270 εκτάρια ήταν παλαιότερα φυσικό ενδιαίτημα προτού τα αγοράσει η Ελληνικός Χρυσός.

Οι λειτουργικές επιπτώσεις είναι περιορισμένες. Ο θόρυβος, η σκόνη και ο φωτισμός θα επηρεάσουν τα διατηρούμενα ενδιαιτήματα που περιβάλλουν άμεσα τις μονάδες αλλά δεν θα αλλάξουν την ευρύτερη ικανότητα των δασικών ενδιαιτημάτων να στηρίζουν τη βιοποικιλότητα. Η κυκλοφορία φορτηγών θα είναι σχετικά μικρή, γεγονός που μειώνει τον κίνδυνο συγκρούσεων μεταξύ άγριας πανίδας και οχημάτων. Οι μεταβολές στα επιφανειακά υδατορέματα δεν προβλέπεται να αλλοιώσουν σημαντικά την υδατική οικολογία αυτών των ενδιαιτημάτων ή τους πληθυσμούς των βασικών ειδών που υποστηρίζουν. Οι επιπτώσεις στα ενδιαιτήματα θαλάσσιας βλάστησης και στους πληθυσμούς ιππόκαμπων αποφεύγονται επειδή δεν προτείνεται κανένα πρόσθετο αποτύπωμα στο θαλάσσιο περιβάλλον στο Στρατώνι.

Προτείνονται μέτρα μετριασμού για την αποφυγή και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα κατά τη διάρκεια της κατασκευής και της λειτουργίας. Το σχέδιο διαχείρισης βιοποικιλότητας του Έργου προβλέπει τη διαδικασία σχεδιασμού, εφαρμογής και παρακολούθησης των μέτρων μετριασμού για τον έλεγχο των δυνητικών επιπτώσεων του Έργου των Μεταλλείων Κασσάνδρας στη βιοποικιλότητα.

Η στρατηγική αντιστάθμισης βιοποικιλότητας παραθέτει τη διαδικασία μέσω της οποίας θα υλοποιηθούν αντισταθμίσεις για να αποφευχθεί η καθαρή απώλεια και να επιτευχθεί καθαρό όφελος για τη βιοποικιλότητα, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή της απαίτησης απόδοσης αριθ. 6 της ΕΤΑΑ σε σχέση με τα Χαρακτηριστικά Βιοποικιλότητας Προτεραιότητας και τα Κρίσιμα Ενδιαιτήματα. Η περιοχή αποκατάστασης μεταλλείων και επαναφοράς των παλαιότερων μεταλλευτικών περιοχών υπό τον έλεγχο της Ελληνικός Χρυσός θα ανέλθει συνολικά σε 427 εκτάρια και θα αποτελείται περίπου από 400 εκτάρια δασικών ενδιαιτημάτων και 27 εκτάρια υγρότοπων. Επιπλέον, το Δασαρχείο Αρναίας έχει επιβεβαιώσει ότι η Ελληνικός Χρυσός μπορεί να συνάψει συμφωνία μαζί του για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή σχεδίων διαχείρισης δασών για τα συμπλέγματα δασικών εκτάσεων της Αρναίας και του Χολομώντα. Αυτό παρέχει τον μηχανισμό μέσω του οποίου η Ελληνικός Χρυσός μπορεί να ενισχύσει τη βιοποικιλότητα στα δάση πλησίον του Έργου και στη συνέχεια να την παρακολουθεί ως καθαρό όφελος εκτός μονάδων σε σχέση με τις υποχρεώσεις του Έργου.

7.1.3 Οικοσυστημικές υπηρεσίες

Οι οικοσυστημικές υπηρεσίες ορίζονται ως τα οφέλη που παρέχει το φυσικό περιβάλλον στους ανθρώπους. Παραδείγματα οικοσυστημικών υπηρεσιών περιλαμβάνουν την παροχή τροφών και νερού, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις, καθώς και διαδικασίες στις οποίες στηρίζονται οι άνθρωποι όπως επικοινωνία και σταθεροποίηση εδάφους.

Η αξιολόγηση οικοσυστημικών υπηρεσιών στηρίχτηκε σε δεδομένα από την αξιολόγηση βιοποικιλότητας και τις συζητήσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη που έλαβαν χώρα στο πλαίσιο των κοινωνικών μελετών. Η μελέτη περιγράφει και υπολογίζει την έκταση των διαφορετικών χρήσεων γης, τους τύπους οικοσυστημάτων και την κατάστασή τους στην περιοχή μελέτης.

Στη συνέχεια, αυτές οι πληροφορίες χρησιμοποιήθηκαν για να προσδιοριστούν οι οικοσυστημικές υπηρεσίες εντός της περιοχής μελέτης. Ακολουθώντας, οι οικοσυστημικές υπηρεσίες ιεραρχήθηκαν σύμφωνα με τον βαθμό εξάρτησης των κοινοτήτων από αυτές, το πόσο πολύ θα επηρεαστούν και ποιες εναλλακτικές λύσεις θα διαμορφωθούν για να αντισταθμιστούν τυχόν απώλειες.

Συνολικά, διαπιστώθηκε ότι τα οικοσυστήματα ήταν γενικά σε καλή ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, άριστη κατάσταση. Οι οικοσυστημικές υπηρεσίες προτεραιότητας που προσδιορίστηκαν ήταν οι προμηθευτικές οικοσυστημικές υπηρεσίες, οι ρυθμιστικές οικοσυστημικές υπηρεσίες και οι πολιτισμικές οικοσυστημικές υπηρεσίες που αναφέρονται λεπτομερώς στη συνέχεια:

Προμηθευτικές οικοσυστημικές υπηρεσίες

- Παροχή νερού, κυρίως από άντληση υπόγειων υδάτων: σημαντικό για την τουριστική βιομηχανία κατά τους ξηρούς καλοκαιρινούς μήνες. Η υπερ-άντληση αυξάνει τον ανταγωνισμό για νερό για τουριστική και εγχώρια χρήση, αλλά προς το παρόν δεν παρατηρούνται ελλείψεις ούτε αναμένονται όταν θα αναπτυχθούν πλήρως τα μεταλλεία Κασσάνδρας.
- Ξύλο ως ξυλεία και καυσόξυλα: η παραγωγή ξυλείας και τα καυσόξυλα είναι σημαντικά προϊόντα για την περιοχή, όπου η οργανωμένη δασοκομία εφαρμόζεται εδώ και δεκαετίες. Με τα συνεχή και μελλοντικά προγράμματα αποκατάστασης μετά τις μεταλλευτικές εργασίες, αυτή η προμηθευτική υπηρεσία θα αυξηθεί σε σύγκριση με τα τρέχοντα επίπεδα.
- Μέλι και μελισσοκομία από δασικές εκτάσεις: η μελισσοκομία και η παραγωγή μελιού είναι παραδοσιακές δραστηριότητες στην περιοχή και συμβάλλουν στην παραγωγή τοπικού εισοδήματος. Η διαθεσιμότητα εκτάσεων για μελισσοκομία εκτείνεται αρκετά μακριά από την περιοχή που επηρεάζεται από το Έργο και θα αυξηθεί χάρη στα προγράμματα αποκατάστασης που θα υλοποιηθούν παράλληλα με την ανάπτυξη του Έργου.
- Δασικά προϊόντα εκτός ξυλείας, βότανα, μούρα και μανιτάρια: η συλλογή τροφίμων και άλλων μη ξυλωδών υλικών είναι μια σημαντική δραστηριότητα που παρέχει προστιθέμενη αξία ως φυσικός πόρος και παράγει πρόσθετο εισόδημα για τους ντόπιους.

Ρυθμιστικές οικοσυστημικές υπηρεσίες

- Ποιότητα νερού και αέρα
- Εδαφικοί πόροι και η προστασία τους
- Διατήρηση της βιοποικιλότητας και της ακεραιότητας των ενδιαιτημάτων
- Δέσμευση άνθρακα (αναγνωρίζεται ολοένα περισσότερο ως σημαντική στρατηγική μετριασμού έναντι της κλιματικής αλλαγής)
- Πρόληψη ερημοποίησης

Πολιτισμικές οικοσυστημικές υπηρεσίες

- Αναψυχή και υποδομές (καθώς ο τουρισμός αποτελεί μείζονα μορφή εισοδήματος)
- Αισθητική και τοπίο

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα μέτρα μετριασμού που έχουν ήδη εφαρμοστεί ή έχουν προταθεί στο πλαίσιο της μελέτης βιοποικιλότητας της κανονιστικής ΜΠΕ, του σχεδίου διαχείρισης και παρακολούθησης βιοποικιλότητας (δείτε Ενότητα 7.1.2) και της εκτίμησης κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων (δείτε Ενότητα 7.2), ο συνολικός αντίκτυπος στις οικοσυστημικές υπηρεσίες στις φάσεις κατασκευής, λειτουργίας και μετά το κλείσιμο του Έργου θεωρήθηκε μη σημαντικός. Ορισμένες οικοσυστημικές υπηρεσίες μπορεί να βελτιωθούν από τα πρώτα στάδια της ανάπτυξης του Έργου των μεταλλείων Κασσάνδρας λόγω της παράλληλης αποκατάστασης.

Επιπρόσθετα στα καθορισμένα μέτρα μετριασμού, θα εφαρμοστεί μια πρωτοβουλία για την ενίσχυση της υπολειπόμενης αξίας των οικοσυστημικών υπηρεσιών. Αυτή η πρωτοβουλία περιλαμβάνει την επιβεβαίωση των σχετικών απαιτήσεων για την πιστοποίηση τοπικών προϊόντων και γεωργικών ποικιλιών (περιλαμβανομένων αγαθών και υπηρεσιών) από τις τοπικές επιχειρήσεις και τα αγροκτήματα, τον εντοπισμό διαθέσιμων μηχανισμών χρηματοδότησης και των διαδικασιών υποβολής αίτησης, καθώς και την παροχή επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης για την ανάπτυξη επιχειρήσεων εναλλακτικού τουρισμού.

7.1.4 Γη και εδάφη

Το Έργο βρίσκεται σε μια τεκτονικά ενεργή ζώνη που καταγράφει σεισμικές δονήσεις λόγω των συνεχών μετακινήσεων των πλακών του Βόρειου Αιγαίου και των τοπικών ρηξιγενών γραμμών. Η επιφάνεια καταλαμβάνει υπάρχουσες μεταλλευτικές περιοχές και στις Σκουριές η έκταση προς το παρόν καταλαμβάνεται από δάση, καθώς οι κατασκευαστικές εργασίες δεν έχουν αποψιλώσει ακόμα όλη την περιοχή του αποτυπώματος. Τρεις περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους έχουν προσδιοριστεί στην περιοχή, κανένα από τα οποία δεν επικαλύπτεται από το αποτύπωμα του Έργου.

Στην περιοχή του Έργου απαντώνται διάφοροι τύποι εδαφών: άργιλοι με άμμους στις Μαύρες Πέτρες και τις Σκουριές, και άμμοι, χαλίκια και άργιλοι στην Ολυμπιάδα. Τα αλλουβιακά εδάφη κυριαρχούν στα υδατορέματα. Τα εδάφη είναι από ικανοποιητικά έως καλά ως προς την ευφορία και έχουν σχετικά υψηλή περιεκτικότητα σε μέταλλα λόγω της φυσικής μεταλλοφορίας της περιοχής.

Στις δυνητικές φυσικές επιπτώσεις στη γη περιλαμβάνονται:

- Τεκτονικοί μικροσεισμοί λόγω των ανατινάξεων
- Κατασκευή δύο εγκαταστάσεων διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων
- Αποψίλωση και απομάκρυνση εδαφικού υλικού κάτω από το επιχειρησιακό αποτύπωμα
- Απώλεια εδάφους εξαιτίας της διάβρωσης του νερού και της αιολικής διάβρωσης

Στα μέτρα για την ελαχιστοποίηση αυτών των επιπτώσεων περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- Χρήση των κατάλληλων ποσοτήτων εκρηκτικών σύμφωνα με τις νομοθετικές απαιτήσεις ή ακόμα χαμηλότερα
- Ευαίσθητη αποψίλωση, χειρισμός και αποθήκευση φυτικής γης, συμπεριλαμβανομένης της προσεκτικής αποθήκευσης εδάφους για μελλοντικές εργασίες αποκατάστασης
- Εφαρμογή κατάλληλων μέσων ελέγχου της διάβρωσης εδάφους και των ιζημάτων και
- Προοδευτική αποκατάσταση διαταραγμένων εδαφών προκειμένου να μπορέσουν να συνεχιστούν οι μελλοντικές χρήσεις γης εκτός μεταλλευτικών δραστηριοτήτων μετά την παύση της λειτουργίας.

Ο σχεδιασμός της εγκατάστασης διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων (ΕΔΕΑ) Κοκκινόλακκα έχει λάβει υπόψη το ενδεχόμενο κατάρρευσης λόγω σεισμών ή ρευστοποίησης του περιεχομένου. Κατόπιν εκτίμησης αυτών των κινδύνων, προέκυψε το συμπέρασμα ότι είναι εξαιρετικά απίθανο να συμβούν αυτά τα γεγονότα. Επίσης, βάσει του σχεδιασμού, η ΕΔΕΑ Κοκκινόλακκα θα κατασκευαστεί σε τέσσερα στάδια, εξαλείφοντας κάθε κίνδυνο καθίζησης στους υποκείμενους γεωλογικούς σχηματισμούς. Η ίδια προσέγγιση έχει υιοθετηθεί για τον σχεδιασμό και την κατασκευή της ολοκληρωμένης ΕΔΕΑ στον Καρατζά Λάκκο.

7.1.5 Αέρια του Θερμοκηπίου

Ως βιομηχανική δραστηριότητα, αναπόφευκτα το Έργο θα παράγει εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Οι βασικές πηγές εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από το Έργο είναι:

- Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας: αντιστοιχεί σε 84% των συνολικών εκπομπών και
- Κατανάλωση καυσίμων και εκρηκτικά –16% των συνολικών εκπομπών.

Οι συνολικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έχουν εκτιμηθεί με πρόβλεψη της ποσότητας καυσίμων, της ηλεκτρικής ενέργειας και των εκρηκτικών που θα καταναλωθούν κατά τον χρόνο ζωής του Έργου. Για να προσδιοριστούν τα ποσοστά κατανάλωσης, χρησιμοποιήθηκαν οι εκπομπές από την κανονική λειτουργία εντός του 2020. Οι προβλεπόμενες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου για το Έργο ανέρχονται συνολικά σε 1.816,50 τόνους ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα (ή tCO₂e – ένας δείκτης που χρησιμοποιείται για τη σύγκριση των εκπομπών από διάφορα αέρια θερμοκηπίου με βάση το δυναμικό θέρμανσης του πλανήτη από την άποψη της ισοδύναμης ποσότητας διοξειδίου του άνθρακα) ημερησίως.

Από αυτή την ποσότητα, 547.756 τόνοι ισοδύναμου CO₂ παράγονται από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και η υπόλοιπη ποσότητα των 88.020 τόνων ισοδύναμου CO₂ από την κατανάλωση καυσίμων και τα εκρηκτικά. Οι συνολικές εκπομπές του Έργου αντιστοιχούν περίπου στο 0,7% του συνόλου των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της Ελλάδας (92,21 εκατ. μετρικοί τόνοι ισοδύναμου CO₂ με βάση τις εκπομπές του 2018, ΥΠΕΝ 2020).

Οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου του Έργου αναφέρονται ήδη στο πλαίσιο των ετήσιων γνωστοποιήσεων βιώσιμης ανάπτυξης της Eldorado Gold και των κανονιστικών απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων, σύμφωνα με το ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 3017/02 και ΚΥΑ 22993/2017). Αυτές οι διαδικασίες υποβολής εκθέσεων θα συνεχιστούν στο πλαίσιο του Έργου.

Ένα εταιρικό σύστημα διαχείρισης ενέργειας και άνθρακα τίθεται σε εφαρμογή για τη διαχείριση και τον μετριασμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, συμπεριλαμβανομένου του ενεργειακού εφοδιασμού με χαμηλή περιεκτικότητα σε άνθρακα. Οι στρατηγικές δυνητικής μείωσης των εκπομπών που θα εφαρμοστούν στις μονάδες περιλαμβάνουν τη βελτιστοποίηση των μοντέλων εξαερισμού μεταλλείων και ανατινάξεων. Μεταξύ άλλων μέτρων είναι η εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις μονάδες για τη μείωση της προμήθειας ενέργειας με ένταση εκπομπών άνθρακα.

7.1.6 Κίνδυνος κλιματικής αλλαγής

Στη μελέτη του Έργου ελήφθησαν υπόψη οι μελλοντικές κλιματικές συνθήκες και κατά πόσο θα προκύψουν νέες και πιθανώς απρόβλεπτες μορφές κινδύνων στα μεταλλεία Κασσάνδρας. Για παράδειγμα, αυτοί οι κίνδυνοι θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ασφάλεια του εργατικού δυναμικού και των γύρω κοινοτήτων ή τη λειτουργία των φυσικών υποδομών του Έργου όπως αναχώματα, δρόμους ή αποθηκευτικούς χώρους. Αυτή η αξιολόγηση αξιοποίησε το έργο που η Eldorado ολοκλήρωσε ήδη από το 2021 προκειμένου να εναρμονιστεί με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής ομάδας για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με το κλίμα (TCFD). Οι κλιματικοί κίνδυνοι που ενδέχεται να επηρεάσουν το Έργο έχουν προσδιοριστεί ως εξής:

- Μεταβολές στις μέσες και ακραίες τιμές θερμοκρασίας
- Πλημμύρες
- Καταιγίδες
- Αγροτοδασικές πυρκαγιές
- Κατολισθήσεις
- Ξηρασία

Οι υφιστάμενες και προγραμματισμένες δικλίδες ασφαλείας για τη διαχείριση καθεμίας από τις παραπάνω μορφές επικινδυνότητας και των συναφών κινδύνων επανεξετάστηκαν από μια διεπιστημονική ομάδα. Ανάλογα με την περίπτωση, προσδιορίστηκαν πρόσθετες δικλίδες ασφαλείας για περαιτέρω μείωση των δυνητικών κινδύνων. Αυτές οι πρόσθετες δικλίδες ασφαλείας περιλαμβάνουν τον συνδυασμό νέων μέτρων και διαδικασιών σχεδιασμού, όπως είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων διαδικασιών πρόγνωσης καιρού και επικοινωνίας για την

υποστήριξη του σχεδιασμού αντιμετώπισης συνθηκών έντονων ανέμων, η πρόσθετη σταθεροποίηση πρανών με μηχανικά μέσα καθώς και μέτρα αναφύτευσης για περαιτέρω μείωση του κινδύνου κατολισθήσεων και οι αναβαθμίσεις στα συστήματα υπόγειας άντλησης και στα συστήματα των καναλιών ανάντη εκτροπής για μείωση του κινδύνου αυξημένης στάθμης νερού εντός των εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδάτων λόγω φαινομένων σφοδρής κατακρήμνισης. Η εφαρμογή αυτών των πρόσθετων μέτρων μαζί με τη συνεχή επανεξέταση και την παρακολούθηση μελλοντικών κλιματικών κινδύνων θα ενισχύσει την ανθεκτικότητα του Έργου έναντι της κλιματικής αλλαγής.

7.1.7 Ποιότητα ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος

Η ποιότητα αέρα παρακολουθείται συνεχώς από την Ελληνικός Χρυσός στο Στρατώνι από το 2015 και σε Ολυμπιάδα, Στρατονίκη, Στάγαιρα, Νεοχώρι και Παλαιοχώρι από το 2017. Οι ακόλουθες παράμετροι ποιότητας αέρα παρακολουθούνται σε σταθερή βάση: αιωρούμενα σωματίδια, σκόνη και ατμοσφαιρικοί ρύποι (π.χ. μονοξείδιο του άνθρακα, οξείδιο του αζώτου, μια σειρά μετάλλων κ.λπ.).

Τα αποτελέσματα καταδεικνύουν ότι η ποιότητα αέρα στο υφιστάμενο περιβάλλον είναι σχετικά καλή και χαρακτηριστική των αγροτικών περιοχών. Δεδομένης της αγροτικής τοποθεσίας του Έργου και του σχετικά μη ρυπασμένου αέρα, οι δυνητικές εκπομπές από το Έργο δεν θα καταλήξουν σε υπέρβαση των προτύπων της ποιότητας αέρα. Έως σήμερα, οι μονάδες στην Ολυμπιάδα και τις Μαύρες Πέτρες δεν έχουν επηρεάσει τις συνθήκες της ποιότητας αέρα σε κανέναν οικισμό.

Οι ρύποι αέρα έχουν αξιολογηθεί για τις φάσεις κατασκευής και λειτουργίας του Έργου. Οι βασικές δραστηριότητες που είναι πιθανό να προκαλέσουν ατμοσφαιρικές εκπομπές είναι:

- Σκόνη από τις κατασκευαστικές εργασίες
- Σκόνη από τη λειτουργία (π.χ. επιφανειακές εξορύξεις, εξόρυξη στείρων μέσω ανατινάξεων, σπαστηροτριβείο, χειρισμός και απόθεση στείρων, κινήσεις φορτηγών)
- Απελευθέρωση σκόνης από την ΕΔΕΑ Κοκκινόλακκα και την ολοκληρωμένη ΕΔΕΑ Σκουριών και
- Εκπομπές από κινητό και σταθερό εξοπλισμό, μεταξύ άλλων από εγκαταστάσεις φόρτωσης και επεξεργασίας μεταλλευμάτων.

Δεν θα γίνει υπέρβαση των προτύπων ποιότητας αέρα σε κανέναν οικισμό ή σε άλλη ευαίσθητη τοποθεσία. Όπως αναμένεται, οι υψηλότερες συγκεντρώσεις σκόνης προβλέπεται να καταγραφούν στους χώρους που είναι σε άμεση γειτνίαση με το αποτύπωμα του Έργου. Τα μέτρα μετριασμού για περαιτέρω έλεγχο των δυνητικών εκπομπών σκόνης θα περιλαμβάνουν:

- Δράσεις σε σχέση με τους ατμοσφαιρικούς ρύπους και τις εκπομπές σκόνης που θα διαμορφωθούν για ελαχιστοποίηση της διατάραξης.
- Θα απαιτηθεί προγραμματισμός της κυκλοφορίας οχημάτων, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί στην περιοχή η συγκέντρωση της κυκλοφορίας που σχετίζεται με το Έργο.

- Θα απαιτηθεί συντήρηση των οχημάτων του Έργου και των εργοληπτών με σκοπό τη μείωση των εκπομπών σε ελάχιστα επίπεδα.
- Τα υλικά που μεταφέρονται με φορτηγά σε δημόσιους δρόμους θα καλύπτονται ώστε να αποφεύγονται οι εκπομπές σκόνης και η επιτόπια απόθεση.
- Οι χωμάτινοι δρόμοι θα διαβρέχονται με νερό για να μειώνεται η σκόνη που δημιουργεί η κυκλοφορία βαρέων οχημάτων.
- Οι σωροί χωμάτων που δημιουργούνται από τις εκσκαφές θα διαβρέχονται με νερό για τη μείωση των εκπομπών σκόνης. Σε σημεία που βρίσκονται κοντά σε φυσικές προστατευμένες περιοχές, καθώς και σε κατοικημένες περιοχές, θα χρησιμοποιείται αυτόματο σύστημα ψεκασμού νερού.
- Κατά τη διάρκεια των υπόγειων εργασιών θα ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για την ελαχιστοποίηση της παραγωγής σκόνης. Σε αυτές τις ενέργειες θα δίνεται προτεραιότητα όποτε οι καιρικές συνθήκες ευνοούν τη διασπορά σκόνης.
- Ως γενικό εφαρμοζόμενο μέτρο, όλοι οι εσωτερικοί και οι εξωτερικοί δρόμοι που χρησιμοποιούνται για το Έργο θα διαβρέχονται συχνά με νερό.
- Τουλάχιστον δύο φορές τον μήνα θα γίνονται μετρήσεις των επιπέδων σκόνης γύρω από το αποτύπωμα του Έργου.

7.1.8 Θόρυβος και δονήσεις

Το Έργο βρίσκεται σε αγροτικές περιοχές και τα υφιστάμενα επίπεδα θορύβου και δονήσεων είναι χαμηλά. Έως σήμερα, οι μονάδες δεν έχουν καταγράψει περιστατικά επίσημης μη συμμόρφωσης σε σχέση με τις εκπομπές θορύβου ή δονήσεων.

Ο θόρυβος υπόκειται σε παρακολούθηση σε 14 θέσεις γύρω από τα μεταλλεία Κασσάνδρας από το 2015 στα παρακείμενα χωριά της Μεγάλης Παναγίας, του Παλαιοχωρίου, του Νεοχωρίου, της Στρατονίκης, των Σταγείρων, του Στρατωνίου και της Ολυμπιάδας. Οι αποστάσεις αυτών των οικισμών από την πλησιέστερη εγκατάσταση των μεταλλείων Κασσάνδρας καθώς και οι κύριες κατευθύνσεις ανέμων παρουσιάζονται στη συνέχεια:

- Ολυμπιάδα: 2 χλμ, νότια-νοτιοδυτικά
- Στρατώνι: 10 m, ανατολικά-νοτιοανατολικά
- Στρατονίκη: 0,7 χλμ, νότια
- Στάγαιρα: 1,6 χλμ, νότια-νοτιοδυτικά
- Μεγάλη Παναγία: 3 χλμ (δεν υπάρχει διαθέσιμος σταθμός παρακολούθησης ανέμων)
- Νεοχώρι: 3 χλμ, ανατολικά-βορειοανατολικά
- Παλαιοχώρι: 3 χλμ, νότια

Ο σταθμός παρακολούθησης συλλέγει δεδομένα μία φορά τον μήνα για περίοδο 24 ωρών.

Από το 2015 πραγματοποιείται επίσης η παρακολούθηση των δονήσεων, με τρεις σταθμούς παρακολούθησης εγκατεστημένους στην Ολυμπιάδα, τέσσερις στις Σκουριές και επτά στις Μαύρες Πέτρες (συνολικά 13 σταθμοί παρακολούθησης).

Οι εκπομπές θορύβου που εκτιμώνται από την Ελληνικός Χρυσός για καθένα από τα τρία υποέργα περιλαμβάνουν:

- Κατασκευαστικές εργασίες
- Λειτουργία
- Κινήσεις φορτηγών

Οι ανατινάξεις παρέιχαν τη βάση για την εκτίμηση των επιπτώσεων των δονήσεων.

Ελλείψει μέτρων μετριασμού, πιθανώς θα υπάρχουν επιπτώσεις του θορύβου στο Στρατώνι ως επακόλουθο της μεταφοράς υλικών από φορτηγά από το μεταλλείο στη μονάδα επεξεργασίας, ιδίως στις περιπτώσεις που ο δημόσιος δρόμος περνά κοντά από το βόρειο όριο του Στρατωνίου. Ομοίως, προβλέπεται ότι τα φορτηγά θα προκαλέσουν επιπτώσεις από τον θόρυβο όποτε περνούν πολύ κοντά από την Ολυμπιάδα παρότι τα επίπεδα θορύβου δεν υπερβαίνουν τα επίσημα όρια. Η χρήση εκρηκτικών στο υπόγειο μεταλλείο των Μαύρων Πετρών δεν αναμένεται να προκαλέσει δονήσεις στη Στρατονίκη, επειδή η Επιθεώρηση Μεταλλείων έχει ήδη επιβάλει αυστηρούς περιορισμούς στη χρήση εκρηκτικών σε αυτό το μεταλλείο. Οι δραστηριότητες στις Σκουριές δεν προβλέπεται να έχουν κάποιες επιπτώσεις.

Η Ελληνικός Χρυσός θα αναλάβει την παρακολούθηση για να επιβεβαιώνει την επέλευση και την έκταση των επιπτώσεων του θορύβου. Σε περίπτωση που ο θόρυβος της κυκλοφορίας που προκαλείται από το Έργο υπερβαίνει τις νόμιμες απαιτήσεις, η Ελληνικός Χρυσός θα κατασκευάσει πρόσθετα ηχοπετάσματα για να εμποδίσει τη μετάδοση του θορύβου, σε συνεννόηση με τα επηρεαζόμενα πρόσωπα και με την επιφύλαξη των σχετικών χωροταξικών απαιτήσεων και εγκρίσεων.

Θα διαμορφωθούν πρόσθετες θέσεις παρακολούθησης για τη σταθερότητα του εδάφους ως μέτρο προφύλαξης, παρότι η ΜΠΚΕ δεν προβλέπει σημαντικές επιπτώσεις σε αυτή τη θέση.

7.1.9 Απόβλητα (μη εξορυκτικά)

Παράλληλα με τα εξορυκτικά απόβλητα που περιγράφονται παραπάνω στην ενότητα 3.7 - Μέτρα για τη διαχείριση των αποβλήτων από τις εξορύξεις και την επεξεργασία, η κατασκευή και η λειτουργία του Έργου θα παράγουν επίσης μη εξορυκτικά απόβλητα. Αυτά τα απόβλητα περιλαμβάνουν γενικά απόβλητα και απόβλητα που υπόκεινται σε κανονισμούς. Παραδείγματα των αποβλήτων που υπόκεινται σε κανονισμούς είναι τα απορριφθέντα έλαια κινητήρα και λιπαντικά, χαρτιά, λάσπες διαχωριστή ελαίου/νερού, πλαστικές ή μεταλλικές συσκευασίες που μπορεί να περιέχουν επικίνδυνες ουσίες, απορριφθείς ηλεκτρικός εξοπλισμός και παλιά ελαστικά.

Επειδή τα απόβλητα που υπόκεινται σε κανονισμούς θεωρούνται πιο επικίνδυνα σε σχέση με τα γενικά απόβλητα, υπόκεινται σε υψηλότερο επίπεδο ελέγχων διαχείρισης. Τα συγκεκριμένα απόβλητα θα διαχωρίζονται και θα αποθηκεύονται με ασφάλεια σε χώρους συγκράτησης έως ότου ανακτηθούν ή απορριφθούν έξω από την εγκατάσταση από εγκεκριμένες τρίτες εταιρείες.

Η διαχείριση των αποβλήτων θα ακολουθεί την ιεράρχησή τους, δηλαδή μείωση, ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση πριν από την απόρριψη.

7.2 Κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις

Πραγματοποιήθηκε εκτίμηση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων στην οποία εξετάστηκαν οι τοπικές και περιφερειακές κοινότητες που θα μπορούσαν δυνητικά να επηρεαστούν από το Έργο.

Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στις γυναίκες και τις ευάλωτες ομάδες, δηλαδή άτομα που ενδέχεται να επηρεαστούν ιδιαίτερα από κάποια επίπτωση ή να έχουν μικρότερη ικανότητα πρόσβασης στα οφέλη του Έργου. Ανάλογα με την περίπτωση, έχουν προταθεί πρόσθετα ή εξειδικευμένα μέτρα μετριασμού για τις ευάλωτες ομάδες ή/και τις γυναίκες.

Για το παρόν Έργο, οι κίνδυνοι για τα ανθρώπινα δικαιώματα έχουν ενσωματωθεί στην εκτίμηση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων, που ακολουθεί τα οριζόμενα στις απαιτήσεις απόδοσης της ΕΤΑΑ.

Στην ακόλουθη ενότητα παρουσιάζονται στοιχεία για τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις που έχουν εκτιμηθεί στη ΜΠΚΕ, με περισσότερες λεπτομέρειες για τις επιπτώσεις που θεωρείται ότι παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τα ενδιαφερόμενα μέρη.

7.2.1 Εθνική οικονομία

Σε εθνικό επίπεδο, ο συνολικός αντίκτυπος των δραστηριοτήτων της Ελληνικής Χρυσός στην παραγωγή ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος σε όλη τη χώρα ξεκινά στα 460 εκατ. ευρώ το 2021, κορυφώνεται στα 720 εκατ. ευρώ το 2025 και παραμένει υψηλός καθ' όλο το διάστημα έως το 2040 (390 εκατ. ευρώ το 2040) (Μουστάκας 2021).

Όταν το Έργο αναπτυχθεί πλήρως, θα έχει ως αποτέλεσμα:

- επενδύσεις 1,9 δισ. ευρώ στην ελληνική οικονομία,
- κρατικά έσοδα 2 δισ. ευρώ,
- πάνω από 191 εκατ. ευρώ έσοδα από μεταλλευτικά τέλη,
- εξαγωγές 11,3 δισ. ευρώ και
- 3,5 δισ. ευρώ πληρωμές για αγαθά και υπηρεσίες σε Έλληνες προμηθευτές.

7.2.2 Απασχόληση και εισόδημα

Το Έργο θα δημιουργήσει ευκαιρίες απασχόλησης στα στάδια κατασκευής και λειτουργίας για υψηλής εξειδίκευσης, μέσης εξειδίκευσης και ανειδίκευτους εργαζόμενους. Το έργο θα χρειαστεί 720-970 υπαλλήλους κατά την περίοδο αιχμής της κατασκευής. Στη φάση αιχμής της λειτουργίας, το Έργο θα απασχολεί άμεσο προσωπικό 1.019 ατόμων και 402 εργολήπτες, που θα προστεθούν στους 1.649 απασχολούμενους τον Σεπτέμβριο 2021. Επομένως, το σύνολο των εργαζομένων θα είναι 3.070 (2.089 άμεσο προσωπικό και 981 εργολήπτες).

Όσον αφορά τις προσλήψεις, η Ελληνικός Χρυσός θα δώσει προτεραιότητα στους κατοίκους της περιοχής (από τον Δήμο Αριστοτέλη) εφόσον υπάρχουν οι απαιτούμενες δεξιότητες στις επηρεαζόμενες κοινότητες. Η Ελληνικός Χρυσός θα θέσει σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα ανάπτυξης δεξιοτήτων για να ενδυναμώσει την ικανότητα των τοπικών εργαζομένων στα στάδια κατασκευής και λειτουργίας. Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας, εκτιμάται ότι περίπου το 90% του άμεσου εργατικού δυναμικού του Έργου θα είναι ντόπιο (από τον Δήμο Αριστοτέλη).

Παράλληλα με τις ευκαιρίες άμεσης απασχόλησης, θα δημιουργηθούν ευκαιρίες έμμεσης απασχόλησης, κατά τη διάρκεια της κατασκευής και της λειτουργίας στους κλάδους των προμηθευτών σε όλη την εφοδιαστική αλυσίδα, που θα προκύψουν από τις δαπάνες του Έργου. Επαγωγικές θέσεις θα δημιουργηθούν και στις δύο φάσεις του Έργου σε κλάδους όπως το λιανεμπόριο, το χονδρικό εμπόριο, η μεταποίηση, οι μεταφορές, τα ακίνητα και παρόμοιοι κλάδοι, όταν οι άμεσοι και έμμεσοι εργαζόμενοι δαπανούν το εισόδημα που έχουν κερδίσει.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Έργου, ο συνολικός αντίκτυπος στη δημιουργία θέσεων εργασίας και την παραγωγή εισοδήματος για τους εργαζόμενους της Χαλκιδικής θα κορυφωθεί το 2025, με περίπου 3.300 έμμεσα και επαγωγικά ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης και περισσότερα από 80 εκατομμύρια ευρώ σε εισόδημα εργαζομένων. Το όφελος θα παραμείνει υψηλό έως τουλάχιστον το 2040. Ο συνολικός αντίκτυπος των δραστηριοτήτων της Ελληνικός Χρυσός σε εθνικό επίπεδο στη δημιουργία θέσεων εργασίας και το εισόδημα θα κορυφωθεί το 2022 με περισσότερες από 11.400 θέσεις εργασίας και αντίστοιχο εισόδημα των εργαζομένων άνω των 130 εκατομμυρίων ευρώ. Θα παραμείνει υψηλός εντός των επόμενων ετών.

7.2.3 Εκπαίδευση και κατάρτιση

Το Έργο θα έχει θετικές επιπτώσεις στην εκπαίδευση και την κατάρτιση μέσω πρακτικής εκπαίδευσης. Η κατάρτιση που λαμβάνεται στο πλαίσιο εργασίας για το Έργο θα δώσει τη δυνατότητα στους εργαζόμενους να αναπτύξουν δεξιότητες, να διευρύνουν την πείρα και την εμπειρογνωμοσύνη τους, ενώ θα διευκολύνει την επαγγελματική εξέλιξή τους ή/και τη μελλοντική απασχόληση.

Η Ελληνικός Χρυσός θα συνεχίσει να προσφέρει πρακτική άσκηση σε Πολυτεχνεία και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα καθώς και θερινές τοποθετήσεις για φοιτητές του Δήμου Αριστοτέλη. Η ανάπτυξη του Έργου θα δώσει ώθηση στις ευκαιρίες μέσω τοπικών εκπαιδευτικών μονάδων, ιδίως μέσω σχολών μαθητείας.

Για να μεγιστοποιηθούν τα δυνητικά οικονομικά οφέλη, η Ελληνικός Χρυσός θα πραγματοποιήσει επενδύσεις στην τοπική κατάρτιση και την ανάπτυξη ικανοτήτων, προκειμένου να βοηθήσει τους εργαζόμενους και τις επιχειρήσεις της περιοχής να αποκτήσουν πρόσβαση σε ευκαιρίες του Έργου. Περιλαμβάνονται συντονισμένες προσπάθειες για τη βελτίωση της εκπροσώπησης των φύλων στο εργατικό δυναμικό του Έργου.

7.2.4 Απόκτηση εκτάσεων

Το αποτύπωμα του Έργου χρειάζεται να καταλάβει μια εκτιμώμενη έκταση 485 εκταρίων, το ήμισυ της οποίας περίπου βρίσκεται στις Σκουριές. Από τη συνολική κατάληψη εδαφών για το Έργο, το οδικό δίκτυο για το Έργο, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών οδικών δικτύων μεταξύ των υποέργων, καλύπτει περίπου το 17,6%. Η υπόλοιπη έκταση θα χρησιμοποιηθεί για το αποτύπωμα του Έργου. Η κατάληψη εδαφών θα μειωθεί σταδιακά κατά το ήμισυ καθώς εξελίσσεται το Έργο, καθώς η αποκατάσταση εδαφών θα εξελίσσεται παράλληλα με τη λειτουργία.

Το Έργο έχει αποκτήσει τα περισσότερα από τα 78 αγροτεμάχια που είναι απαραίτητα για το Έργο. Μεταξύ 2004 και 2021, αγοράστηκαν ή μισθώθηκαν από το Έργο 71 παραχωρούμενες εκτάσεις που ανήκαν σε ιδιώτες (συνολικής έκτασης 454,4 εκταρίων). Μένει να αποκτηθούν επτά πρόσθετα αγροτεμάχια ιδιωτών. Αυτά τα αγροτεμάχια είναι σε μεγάλο βαθμό αχρησιμοποίητες δασικές εκτάσεις, χωρίς εμφανή ενεργό ρόλο στον βιοπορισμό των ιδιοκτητών γης.

Η απόκτηση εκτάσεων για το Έργο έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ελληνικής νομοθεσίας και η αποζημίωση υπερβαίνει την αγοραία αξία. Η αγορά των υπόλοιπων εκτάσεων θα ικανοποιήσει επίσης τους όρους της νομοθεσίας και της ΕΤΑΑ, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων σχετικά με την επικοινωνία και τη διαπραγμάτευση με τους ιδιοκτήτες γης, την αξία αποζημίωσης για τη γη, ειδική υποστήριξη για τις ευάλωτες ομάδες, την ύπαρξη μηχανισμού υποβολής καταγγελιών και τη διαχείριση των οικονομικών επιπτώσεων που σχετίζονται με την απόκτηση εκτάσεων.

7.2.5 Υποδομές και υπηρεσίες

7.2.5.1 Υποδομές μεταφορών

Υπάρχει μόνο μία εθνική οδός κοντά στην περιοχή του Έργου και η κυκλοφοριακή συμφόρηση (συμπεριλαμβανομένων των υφιστάμενων μεταφορών για το Έργο, της κυκλοφορίας τουριστών και άλλων μεταφορών) είναι ένα προϋπάρχον ζήτημα. Τα ενδιαφερόμενα μέρη ανέφεραν επίσης ότι η κατάσταση των δρόμων στην περιοχή του Έργου ήταν πηγή ανησυχίας.

Το Έργο αναμένεται να αυξήσει την κυκλοφορία σε ορισμένους περιφερειακούς δρόμους κατά τη διάρκεια της λειτουργίας. Η αύξηση της κυκλοφορίας θα ποικίλλει σε ένταση σε όλη την περιοχή: σε 13 επηρεαζόμενους δημόσιους δρόμους θα καταγραφεί αύξηση της κυκλοφορίας 10-30%, σε 15 επηρεαζόμενους δρόμους θα σημειωθεί αύξηση της κυκλοφορίας κάτω από 10% (προσθέτοντας 80-335 ισοδύναμες μονάδες επιβατικού αυτοκινήτου σε σύγκριση με την υπάρχουσα κυκλοφορία). Η υψηλότερη αύξηση της κυκλοφορίας σε σχέση με το Έργο θα κυμανθεί μεταξύ 23-31%, κυρίως λόγω της μεταφοράς του προσωπικού του Έργου με επιβατικά αυτοκίνητα, και αναμένεται να καταγραφεί στην Εθνική Οδό Θεσσαλονίκης - Ιερισσού στην κατεύθυνση προς Θεσσαλονίκη, στην επαρχιακή οδό Ιερισσού-Σταυρού προς Κοκκινόλακκα και στην επαρχιακή οδό Παλαιοχωρίου-Αγ. Νικολάου προς την παρακαμπτήριο οδό Αρναίας. Ο αυξημένος όγκος κυκλοφορίας (από την άποψη του αριθμού και του βάρους οχημάτων) μπορεί να καταλήξει σε αυξημένη συμφόρηση και καθυστερήσεις της κυκλοφορίας, καθώς και σε επιδείνωση της οδικής υποδομής. Η υψηλότερη αύξηση στην κυκλοφορία φορτηγών σε σχέση με το Έργο θα κυμανθεί από 7% έως 10% (75-170 φορτηγά ημερησίως) και αναμένεται να καταγραφεί στην οδό σύνδεσης με την Εγνατία Οδό, στην παρακαμπτήρια οδό Αρναίας, στην επαρχιακή οδό Βαρβάρας-Μαραθούσας και στην επαρχιακή οδό Ιερισσού-Σταυρού.

Στο πλαίσιο του Έργου, θα δημιουργηθούν νέες οδοί σύνδεσης και οι υπάρχοντες δρόμοι θα βελτιωθούν για να μειωθεί η χρήση των δημόσιων δρόμων από το Έργο, όπου είναι δυνατό. Ειδικότερα, στο πλαίσιο ανάπτυξης των Σκουριών, θα αναβαθμιστούν τα ακόλουθα οδικά τμήματα για να μειωθεί η πίεση του Έργου στους δημόσιους δρόμους:

- Θα αναβαθμιστεί δρόμος 28,7 χλμ που συνδέει το εργοτάξιο των Σκουριών με την περιοχή του Στρατωνίου, αποφεύγοντας έτσι τη χρήση του υφιστάμενου επαρχιακού δικτύου και
- Ο δρόμος 6,92 χλμ που συνδέει το εργοστάσιο εμπλουτισμού στη μονάδα των Σκουριών με την επαρχιακή οδό Παλαιοχωρίου – Μεγάλης Παναγίας έχει αναβαθμιστεί και θα χρησιμοποιηθεί για το Έργο.

Η Ελληνικός Χρυσός θα εφαρμόσει ορισμένα μέτρα για τον μετριασμό των επιπτώσεων της κυκλοφορίας. Όποτε είναι δυνατό, πρώτες ύλες, προϊόντα και απόβλητα θα μεταφέρονται από εναλλακτικές διαδρομές που δεν διασχίζουν οικισμούς. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει εναλλακτική διαδρομή, τα δρομολόγια θα οργανωθούν με τέτοιο τρόπο ώστε να μην υπάρχουν διελεύσεις φορτηγών εντός οικισμών τις ώρες αιχμής της δραστηριότητας. Κατά τις μετακινήσεις των φορτηγών εντός των οικισμών, η ταχύτητα δεν θα υπερβαίνει τα 30 χιλιόμετρα ανά ώρα.

Η Ελληνικός Χρυσός θα παρακολουθεί σε ετήσια βάση την κατάσταση του επαρχιακού και του εθνικού οδικού δικτύου που χρησιμοποιεί για τις μετακινήσεις υλικών και προϊόντων του Έργου στην περιοχή του Δήμου Αριστοτέλη και, στις περιπτώσεις που προκύπτουν βλάβες που σχετίζονται με τη χρήση βαρέων οχημάτων, θα συνδράμει τις αρμόδιες υπηρεσίες στην αποκατάσταση των βλαβών.

7.2.5.2 Υποδομές ενέργειας

Η υφιστάμενη λειτουργία του Έργου συνδέεται με το εθνικό δίκτυο ηλεκτροδότησης, το οποίο επίσης ηλεκτροδοτεί την Περιφερειακή Ενότητα Χαλκιδικής.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη ανέφεραν ότι το δίκτυο ενέργειας του Δήμου Αριστοτέλη ενδέχεται να πλήττεται από συχνές διακοπές. Το Έργο θα μειώσει την πίεση στο δίκτυο ενέργειας και θα βελτιώσει τη δυναμικότητα, αναπτύσσοντας δύο νέους υποσταθμούς στην Ολυμπιάδα (150 kV/20 kV) και τις Σκουριές. Ο υποσταθμός στην Ολυμπιάδα αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το 2022, ενώ ο υποσταθμός στις Σκουριές θα αρχίσει να λειτουργεί το 2024. Αυτοί οι υποσταθμοί δεν θα καλύψουν μόνο τις πρόσθετες ενεργειακές απαιτήσεις του Έργου, αλλά επίσης θα συνεισφέρουν στην παροχή ενέργειας στην κοινωνική ζώνη επιρροής. Κατά μέσο όρο, περίπου το ήμισυ της δυναμικότητας του υποσταθμού Ολυμπιάδας θα είναι διαθέσιμο στο εθνικό δίκτυο και το 1/3 της δυναμικότητας του υποσταθμού Σκουριών θα είναι διαθέσιμο για το κοινό. Αυτοί οι υποσταθμοί θα μεταβιβαστούν στο δημόσιο σύστημα παροχής μετά την παύση λειτουργίας του Έργου.

Προκειμένου να παρακολουθεί τις άλλες επιπτώσεις στις υποδομές και τις υπηρεσίες, η Ελληνικός Χρυσός θα αναλύει τις παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών μέσω του μηχανισμού υποβολής καταγγελιών και της συνεχούς επικοινωνίας με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

7.2.5.3 Στέγαση

Το εργατικό δυναμικό του Έργου διαμένει κυρίως στις κοινότητες του Δήμου Αριστοτέλη, γεγονός που θα συνεχιστεί στην επόμενη φάση του Έργου. Περίπου το 10% του εργατικού δυναμικού του Έργου θα προέρχεται από άλλες περιοχές της χώρας ή το εξωτερικό και συνιστάται να διαμείνει στις κοινότητες του Δήμου Αριστοτέλη. Ενώ αυτό θα δημιουργήσει ευκαιρίες για την παραγωγή εισοδήματος σε σχέση με την ενοικίαση κατοικιών, μπορεί επίσης να δημιουργήσει κάποια πίεση στο στεγαστικό απόθεμα.

Το Έργο θα παρακολουθεί τις επιπτώσεις στη διαθεσιμότητα και τη δυνατότητα πρόσβασης σε κατοικίες ως επακόλουθο της στέγασης των εργαζομένων. Εάν εντοπιστούν επιπτώσεις που μπορούν να αποδοθούν άμεσα στο Έργο, η Ελληνικός Χρυσός θα συνεργαστεί με τους εργολήπτες και τις τοπικές αρχές για να κατανοήσει τις επιπτώσεις και να αναπτύξει κατάλληλα πρόσθετα μέτρα μετριασμού, προσδιορίζοντας, μεταξύ άλλων, εναλλακτικές επιλογές περιοχών στέγασης.

7.2.5.4 Υποδομές και υπηρεσίες διαχείρισης υδάτων, λυμάτων και αποβλήτων

Οι απαιτήσεις του Έργου για βιομηχανικό νερό θα καλυφθούν από το συλλεχθέν και επεξεργασμένο νερό που έρχεται σε επαφή με τις δραστηριότητες, καθώς και από την υδροληψία γύρω από το μεταλλείο (μόνο στις Σκουριές). Με βάση τα σχέδια διαχείρισης υδάτων για κάθε υποέργο, οι υδροληψίες δεν αναμένεται να επηρεάσουν τους υφιστάμενους υδροφόρους ορίζοντες πόσιμου νερού. Επομένως, δεν αναμένονται επιπτώσεις στην παροχή πόσιμου νερού για τις τοπικές κοινότητες.

Τα λύματα του προσωπικού, είτε συλλέγονται σε σηπτικές δεξαμενές εντός της περιοχής του Έργου (στην Ολυμπιάδα και στο Στρατώνι - Μαύρες Πέτρες), είτε υποβάλλονται σε επεξεργασία στις εγκαταστάσεις του Έργου (Σκουριές). Επομένως, τα λύματα του Έργου καταλήγουν μόνο τμηματικά στα δημοτικά συστήματα αποχέτευσης. Υπό την προϋπόθεση ότι οι περισσότεροι εργαζόμενοι του Έργου θα προέλθουν από τον Δήμο Αριστοτέλη και τα δημοτικά συστήματα αποχέτευσης έχουν σχεδιαστεί για τη λήψη των λυμάτων των κατοίκων του Δήμου Αριστοτέλη, δεν αναμένονται επιπτώσεις.

Το Έργο χρησιμοποιεί την εγκατάσταση Κοκκινόλακκα για τη διαχείριση όλων των εξορυκτικών αποβλήτων από την Ολυμπιάδα και το Στρατώνι. Τα εξορυκτικά απόβλητα από τις Σκουριές θα τοποθετούνται στην ολοκληρωμένη ΕΔΕΑ στον Καρατζά Λάκκο. Εξουσιοδοτημένες εταιρείες θα αναλάβουν τη διαχείριση (ανακύκλωση ή απόρριψη) των βιομηχανικών (μη ορυκτών) αποβλήτων από όλες τις μονάδες. Η ικανότητα διαχείρισης αποβλήτων στην κοινωνική ζώνη επιρροής φαίνεται να επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες των δημόσιων αποβλήτων και των αποβλήτων του Έργου, στον βαθμό που απαιτείται από το Έργο. Συνεπώς, δεν προβλέπονται επιπτώσεις σε σχέση με τη διαχείριση αποβλήτων.

7.2.6 Πολιτιστική κληρονομιά

Η περιοχή διαθέτει μακρά ιστορία στις μεταλλευτικές δραστηριότητες, άνω των 2000 ετών, οι οποίες συνεχίστηκαν τον Μεσαίωνα και έως τις ημέρες μας. Ως αποτέλεσμα, η περιοχή του Έργου έχει σημαντική αρχαιολογική αξία. Πρόσφατα έγιναν σημαντικές προσπάθειες από το Υπουργείο Πολιτισμού και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής και Αγίου Όρους για την ανάδειξη και προβολή των αρχαιολογικών, ιστορικών και εθνογραφικών δεδομένων της περιοχής.

Τέσσερις χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς και επτά τυχαία ευρήματα βρίσκονται εντός 1 χλμ από το αποτύπωμα του Έργου και πέντε τυχαία ευρήματα έχουν προσδιοριστεί εντός του αποτυπώματος του Έργου. Συνολικά, προσδιορίστηκαν 55 χώροι υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς και 66 μη χαρακτηρισμένοι χώροι άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς εντός του Δήμου Αριστοτέλη και της Δημοτικής Κοινότητας Σταυρού. Εξ αυτών:

- Σε απόσταση 1 χλμ από το αποτύπωμα του Έργου έχουν εντοπιστεί δύο χαρακτηρισμένοι χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς (Πετρόλακκος και αρχαίος οικισμός και νεκροταφείο Στρατωνίου).

- Έχει προσδιοριστεί ότι δύο μη κηρυγμένοι χώροι υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς και η τοποθεσία επτά τυχαίων ευρημάτων βρίσκονται σε στενή εγγύτητα (εντός 1 χλμ) με το αποτύπωμα του Έργου (περιλαμβάνεται το νέο οδικό δίκτυο που θα κατασκευαστεί στο πλαίσιο του Έργου) και πέντε τυχαία ευρήματα έχουν προσδιοριστεί εντός του αποτυπώματος του Έργου των μεταλλείων Κασσάνδρας.
- Περίπου το 53% των μη χαρακτηρισμένων δραστηριοτήτων άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς που προσδιορίζονται στην κοινωνική ζώνη επιρροής σχετίζονται με τοπικά πανηγύρια, το 32% σχετίζεται με τις τέχνες, το 14% με τοπικά έθιμα και το 2% με τη φύση.

Για να αποφευχθούν οι δυνητικές επιπτώσεις στους χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς, όλες οι εκσκαφές και χωματουργικές εργασίες του Έργου θα παρακολουθούνται από αρχαιολόγους. Σε περίπτωση που εντοπιστούν αρχαιότητες, όλες οι εργασίες θα διακοπούν σύμφωνα με τη διαδικασία τυχαίων ευρημάτων που έχει θεσπίσει το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού. Δεν θα γίνει καμία παρέμβαση στις θέσεις «Νταμπίζ», «Παλαιοχώρα», «Καμήλα», «Καστέλλι» και «Καστελούδι» χωρίς προηγούμενη έγγραφη άδεια των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΠΠΟΤ. Όσον αφορά τους χώρους που βρίσκονται σε εγγύτητα με τις δραστηριότητες του Έργου, θα αναπτυχθούν και θα προσδιοριστούν λεπτομερή μέτρα μετριασμού πριν από οποιαδήποτε κατασκευαστική εργασία. Στην Ολυμπιάδα, ειδική αρχιτεκτονική μελέτη για την αποκατάσταση του λόφου των ελληνιστικών εργαστηρίων έχει χρηματοδοτηθεί από το Έργο.

Στο πλαίσιο της εκτίμησης έχει διαπιστωθεί ότι, ως επακόλουθο των υφιστάμενων και προγραμματισμένων μέτρων διαχείρισης και μετριασμού, τυχόν δυνητικές επιπτώσεις στους χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς θεωρούνται αμελητέες.

7.2.7 Υγεία, ασφάλεια και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Οι δυνητικοί κίνδυνοι από τις δραστηριότητες του Έργου στην υγεία και την ασφάλεια της κοινότητας, τα περιουσιακά στοιχεία και το εργατικό δυναμικό του Έργου εξετάστηκαν προσεκτικά και αξιολογήθηκαν.

Οι ακόλουθοι δυνητικοί κίνδυνοι για την υγεία και την ασφάλεια θεωρούνται χαρακτηριστικοί μεγάλων μεταλλευτικών έργων ανά τον κόσμο και, συνεπώς, αξιολογήθηκαν στο πλαίσιο της ΜΠΚΕ:

- Περιβαλλοντικές επιπτώσεις στην υγεία λόγω των επιπτώσεων του Έργου στην ποιότητα αέρα, διατάραξη ρυπασμένων εδαφών καθώς και δυνητικές επιπτώσεις στην ψυχική υγεία που συνδέονται με αντιληπτές περιβαλλοντικές αλλαγές.
- Αυξήσεις των λοιμωδών νοσημάτων που συνδέονται με την αποψίλωση εκτάσεων καθώς και την εισροή εργατικού δυναμικού και σχετικών ατόμων στην περιοχή του Έργου.
- Αύξηση του κινδύνου ατυχημάτων και τραυματισμών σε σχέση με την οδική και θαλάσσια κυκλοφορία του Έργου καθώς και δυνητικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία από απρόβλεπτα θανατηφόρα ατυχήματα σε σχέση με το Έργο.

- Αύξηση της πίεσης στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης λόγω της εισροής πληθυσμού για το Έργο και της δυνητικής πίεσης στις υπηρεσίες αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών σε περίπτωση έκτακτου συμβάντος μεγάλης κλίμακας.
- Δυνητικές επιπτώσεις στην υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων περιστατικών κατά τη διάρκεια τακτικών εργασιών και
- Πιθανή εμφάνιση έμφυλης βίας και παρενόχλησης στο εργατικό δυναμικό και προς μέλη της κοινότητας.

Συνολικά, θεωρείται ότι η διαχείριση των επιπτώσεων του Έργου στην υγεία και ασφάλεια των κοινοτήτων είναι καλή. Η Ελληνικός Χρυσός θα εφαρμόσει τα ακόλουθα μέτρα για να διαφυλάξει την υγεία και ασφάλεια των κοινοτήτων και του εργατικού δυναμικού:

- Για να μειωθεί το ενδεχόμενο περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην υγεία, το Έργο (όπως επισημαίνεται στην ενότητα 7.1.7 «Ποιότητα αέρα»):
 - Θα αποφύγει τις ανατινάξεις στο ανοικτό όρυγμα (Σκουριές) και τις χωματοургικές εργασίες σε ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες,
 - Θα ελαχιστοποιήσει τη σκόνη διαβρέχοντας περιοχές που είναι επιρρεπείς στις εκπομπές σκόνης, κυρίως τους σωρούς των προϊόντων εκσκαφής και τους δρόμους του Έργου,
 - Θα εγκαταστήσει σακκόφιλτρα σε όλους τους κοντινούς χώρους με εκπομπές σκόνης, και
 - Θα κατασκευάσει σκέπαστρα σε ορισμένες εγκαταστάσεις του Έργου για να αποτρέψει τη σκόνη.
- Για να μετριαστούν οι επιπτώσεις στην οδική ασφάλεια, η Ελληνικός Χρυσός:
 - Θα χρησιμοποιεί μικρά λεωφορεία για την άφιξη και την αναχώρηση των εργαζομένων στις μεταλλευτικές εγκαταστάσεις για να ελαχιστοποιήσει τη χρήση προσωπικών αυτοκινήτων,
 - Θα εφαρμόσει ένα πρόγραμμα κατάρτισης των οδηγών και τον σχετικό κώδικα δεοντολογίας,
 - Θα παρακολουθεί τα όρια ταχύτητας,
 - Θα υλοποιήσει προγράμματα ευαισθητοποίησης για τους ευαίσθητους αποδέκτες συμπεριλαμβανομένων μελών των κοινοτήτων και μαθητών.
- Για να επαληθεύσει τις πραγματικές επιπτώσεις του θορύβου στις κοινότητες, θα πραγματοποιείται παρακολούθηση θορύβου κοντά σε κατοικημένα τμήματα των διαδρομών που χρησιμοποιεί το Έργο.
- Για να είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει τυχόν απρόβλεπτα συμβάντα, οι υπάρχουσες μελέτες αστοχίας αναχωμάτων θα επανεξετάζονται/επικαιροποιούνται ανά διετία. Θα θεσπιστούν πρόσθετοι κανόνες ασφάλειας μεταλλείων. Η Ελληνικός Χρυσός θα διασφαλίσει τη συμμετοχή της Αρχής Πολιτικής Προστασίας και των μελών της κοινότητας σε κατάλληλα σενάρια προσομοίωσης συμβάντων έκτακτης ανάγκης και θα παρέχει οποιαδήποτε πρόσθετη εκπαίδευση στις κοινότητες και στις τοπικές αρχές αντιμετώπισης, όπως απαιτείται.
- Για λόγους προσδιορισμού και προδραστικής αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και παρενόχλησης, θα αναπτυχθεί ένα σχέδιο δράσης για τα φύλα που θα εφαρμοστεί για το Έργο.

Με βάση τα μέτρα της διοίκησης για την αντιμετώπιση των δυνητικών κινδύνων για την υγεία και ασφάλεια των κοινοτήτων, όλες οι υπολειπόμενες επιπτώσεις εκτιμάται ότι είναι ελάσσονες ή αμελητέες.

7.2.8 Ασφάλεια και ανθρώπινα δικαιώματα

Η κατασκευή και λειτουργία του Έργου ενδέχεται να αναζωπυρώσει τις εντάσεις μεταξύ των προσώπων που υποστηρίζουν το Έργο και αυτών που αντιτίθενται. Τα γεγονότα του παρελθόντος έχουν δημιουργήσει ανησυχία στις κοινότητες σχετικά με τους κινδύνους «αναζωπύρωσης» ως αποτέλεσμα της επέκτασης του Έργου, όπως εξέφρασαν τα ενδιαφερόμενα μέρη στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων συμμετοχής για τη ΜΠΚΕ.

Σύμφωνα με την πολιτική ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Eldorado και το σύστημα περιβαλλοντικής και κοινωνικής διαχείρισης, θα εφαρμοστούν πρωτόκολλα ασφαλείας σύμφωνα με τις προδιαγραφές των Εθελοντικών Αρχών για την ασφάλεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα.³ Αυτά τα πρωτόκολλα καλύπτουν τακτικές εκτιμήσεις κινδύνου, την κατάρτιση του προσωπικού ασφαλείας, την τακτική επικοινωνία μεταξύ της Εταιρείας και δημόσιων δυνάμεων ασφαλείας, έναν αποτελεσματικό μηχανισμό υποβολής καταγγελιών και τακτική παρακολούθηση ώστε να διασφαλίζεται ο έγκαιρος εντοπισμός και η διευθέτηση τυχόν προβλημάτων.

Όπως ορίζεται στην Ενότητα 4.1 παραπάνω, η Ελληνικός Χρυσός έχει δεσμευτεί να τηρεί μια πολιτική μηδενικής ανοχής για τα αντίποινα σε βάρος εργαζομένων και εξωτερικών ενδιαφερόμενων μερών, όπως τρίτα μέρη / πρόσωπα που θίγονται από το Έργο και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Αυτή η πολιτική θα αποτελεί στοιχείο του σχεδίου διαχείρισης ασφαλείας που θα εκπονηθεί και θα εφαρμοστεί για το Έργο. Στο πλαίσιο αυτού του σχεδίου, η Ελληνικός Χρυσός:

- Θα ευαισθητοποιήσει το προσωπικό και θα ενισχύσει την ικανότητα αντιμετώπισης του κινδύνου αντεκδίκησης, ώστε να ενισχυθεί η κουλτούρα ειλικρινούς σχολιασμού και να υποστηριχθούν οι προσπάθειες αποτροπής κάθε αντεκδίκησης.
- Θα κοινοποιήσει τις πολιτικές και τη θέση της Εταιρείας για τα αντίποινα σε βάρος του εργατικού δυναμικού και των ενδιαφερόμενων μερών.

Ο καθιερωμένος μηχανισμός διαχείρισης καταγγελιών παρέχει τα μέσα με τα οποία τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να διατυπώσουν ανησυχίες χωρίς επιβάρυνση και χωρίς αντεκδίκηση ή αντίποινα. Έχουν θεσπιστεί εχέγγυα για να διασφαλιστεί ότι τα πρόσωπα που υποβάλλουν καταγγελίες μπορούν να το πράξουν χωρίς να φοβούνται αντίποινα – δείτε την Ενότητα 4.1 παραπάνω.

³ Η πρωτοβουλία για τις Εθελοντικές Αρχές για την Ασφάλεια και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα βοηθά τις εταιρείες, τις κυβερνήσεις και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να προβλέπουν και να μετριάσουν τους κινδύνους σε βάρος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι οποίοι σχετίζονται με την ανάπτυξη δημόσιων και ιδιωτικών δυνάμεων ασφαλείας γύρω από βιομηχανικές μονάδες με φυσικούς πόρους. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση <https://www.voluntaryprinciples.org/>.

Ενώ υπάρχει πιθανότητα διαδηλώσεων, η προβλεπόμενη σοβαρότητα των δυνητικών διαδηλώσεων είναι χαμηλή, με βάση τις πρόσφατες τάσεις αποκλιμάκωσης των εντάσεων μεταξύ των ομάδων που τάσσονται υπέρ και κατά των μεταλλευτικών δραστηριοτήτων, όπως επίσης επιβεβαιώθηκε από τα πρόσφατα σχόλια των κοινοτήτων. Αυτές οι τάσεις έχουν ενισχυθεί από τις βελτιωμένες περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιδόσεις του Έργου και την εφαρμογή πρόσθετων μέτρων μετριασμού. Οι συνεχείς βελτιώσεις των δραστηριοτήτων διαχείρισης αναμένεται να συντελέσουν σε περαιτέρω άμβλυνση των εντάσεων σε βάθος χρόνου.

Η Ελληνικός Χρυσός θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών σε σχέση με τις ανησυχίες για την ασφάλεια και θα δίνει εγκαίρως συνέχεια στην αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων. Η Ελληνικός Χρυσός έχει θεσπίσει μια πολιτική ανθρωπίνων δικαιωμάτων που είναι εναρμονισμένη με τις αρχές υπεύθυνης εξόρυξης χρυσού και τις Εθελοντικές Αρχές για την ασφάλεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα (VPSHR). Επιπλέον, η Ελληνικός Χρυσός έχει θεσπίσει σχέδια και διαδικασίες διαχείρισης και θα εκπαιδεύσει το προσωπικό στην αντιμετώπιση κάθε δυνητικού περιστατικού σύμφωνα με τις απαιτήσεις των VPSHR.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

8.1 Πώς θα διαχειριστεί η Ελληνικός Χρυσός τις περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις;

Η Eldorado και η θυγατρική Ελληνικός Χρυσός έχουν αναλάβει δεσμεύσεις για την υπεύθυνη λειτουργία, τα υψηλότερα πρότυπα ασφάλειας και περιβάλλοντος και τη συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη με σκοπό την ενίσχυση των κοινοτήτων στις οποίες δραστηριοποιούνται.

Οι βασικές επιλεγμένες περιβαλλοντικές και κοινωνικές πολιτικές που έχουν θεσπιστεί και ισχύουν για το Έργο συνοψίζονται στον Πίνακα 8-1. Επισημαίνεται ότι ένας πιο διεξοδικός κατάλογος πολιτικών περιλαμβάνεται στην ενότητα 2.6 «Πολιτικές και πρότυπα της Εταιρείας» της ΜΠΚΕ.

Πίνακας 8-1: Πολιτικές της Eldorado και της Ελληνικός Χρυσός

Πολιτική	Λεπτομερή στοιχεία
Πολιτικές της Eldorado	
Πολιτική διαφορετικότητας ⁴	Καταδεικνύεται η δέσμευση για τη διαμόρφωση ποικιλόμορφης κουλτούρας, χωρίς αποκλεισμούς, για όλους τους εργαζόμενους. Μια πολιτική για τη διαφορετικότητα ισχύει για το Διοικητικό Συμβούλιο και την Ανώτερη Διοίκηση.
Κώδικας Επαγγελματικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας ⁵	Προάγει ένα ασφαλές και υγιές περιβάλλον εργασίας, χωρίς διακρίσεις ή παρενοχλήσεις βάσει φυλής, χρώματος, θρησκείας, φύλου, ηλικίας, εθνικής καταγωγής, αναπηρίας, γενετήσιου προσανατολισμού ή άλλων παραγόντων που δεν σχετίζονται με τα επιχειρηματικά συμφέροντα. Στο πλαίσιο του κώδικα, η εταιρεία διαθέτει μια πολιτική εσωτερικών καταγγελιών, προκειμένου κάθε μέλος του ΔΣ, στέλεχος ή υπάλληλος να μπορεί να αναφέρει εμπιστευτικά κάθε ανησυχία για τις οικονομικές καταστάσεις, τις λογιστικές πρακτικές, τους εσωτερικούς ελέγχους ή κάθε άλλη πιθανολογούμενη ή γνωστή παράνομη συμπεριφορά που παραβιάζει νόμους, κρατικούς

⁴ https://s2.q4cdn.com/536453762/files/doc_downloads/Majority-Voting-Policy.pdf

⁵ https://s2.q4cdn.com/536453762/files/doc_downloads/2020/10/13/0339_Eldorado_Code-of-Ethics-2020_web_OCT-2020.pdf

Πολιτική	Λεπτομερή στοιχεία
Πολιτικές της Eldorado	
	κανονισμούς ή τον Κώδικα.
Πολιτική κατά της δωροδοκίας και της διαφθοράς ⁶	Έχει σχεδιαστεί με σκοπό την εκπαίδευση των υπαλλήλων και των συμβούλων όσον αφορά την ευθύνη τους να συμμορφώνονται με όλους τους ισχύοντες νόμους για την καταπολέμηση της δωροδοκίας και της διαφθοράς. Επίσης ενθαρρύνει όλο το προσωπικό να επαγρυπνά για τυχόν δυνητικές παραβιάσεις των εφαρμοστέων νόμων από οποιοδήποτε μέλος του προσωπικού της Eldorado ή από ανεξάρτητους εκπροσώπους, διανομείς, συμβούλους ή αντιπροσώπους.
Πολιτική ανθρωπίνων δικαιωμάτων ⁷	Η Eldorado έχει δεσμευτεί να υποστηρίζει την προστασία των διεθνών ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσω βέλτιστων πρακτικών σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες.
Περιβαλλοντική πολιτική ⁸	Η Eldorado έχει δεσμευτεί να προστατεύει το φυσικό περιβάλλον. Η εταιρεία συμμορφώνεται με τους περιβαλλοντικούς κανονισμούς, ενώ σχεδιάζει και διευθύνει εγκαταστάσεις με βάση την αποδοτική χρήση πόρων.
Πολιτική υγείας και ασφάλειας ⁹	Το να διασφαλίζουμε ότι οι εργαζόμενοι επιστρέφουν κάθε μέρα ασφαλείς στο σπίτι τους είναι ύψιστη προτεραιότητα. Στο επίκεντρο βρίσκεται η δέσμευση να παρέχουμε στους εργαζόμενους ένα ασφαλές περιβάλλον εργασίας.
Πολιτική κοινωνικών επιδόσεων ¹⁰	Παρουσιάζει τις δεσμεύσεις της Eldorado για κοινωνικές επιδόσεις, τις προσδοκίες της Εταιρείας από τους υπαλλήλους και τους εργολήπτες της, καθώς και τη δέσμευση επικοινωνίας με τα ενδιαφερόμενα μέρη που επηρεάζονται από τις λειτουργίες της Εταιρείας προς υποστήριξη του δικού τους πλαισίου βιωσιμότητας. Η πολιτική κοινωνικών επιδόσεων έχει αναπτυχθεί με βάση τα ακόλουθα διεθνή πλαίσια: <ul style="list-style-type: none"> • Αρχές υπεύθυνης εξόρυξης χρυσού του Παγκόσμιου Συμβουλίου Χρυσού • Οι κατευθυντήριες αρχές περί βιώσιμων εξορύξεων του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων του Καναδά και συναφείς κατευθύνσεις • Δήλωση των Ηνωμένων Εθνών για τους αυτόχθονες πληθυσμούς • Απαιτήση απόδοσης αριθ. 5 της International Finance Corporation: Απόκτηση εκτάσεων και ακούσια επανεγκατάσταση
Γενική πολιτική απορρόφησης ¹¹	Περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο η Eldorado συλλέγει, χρησιμοποιεί, αποκαλύπτει και προστατεύει τις πληροφορίες που συλλέγονται σχετικά με τα άτομα που επισκέπτονται τον ιστότοπο της Eldorado. Σκοπός αυτής της πολιτικής είναι να ενημερώσει τους επισκέπτες του ιστότοπου για το πώς η Eldorado προστατεύει το απόρρητο και την εμπιστευτικότητα των προσωπικών πληροφοριών. Η παρούσα Πολιτική δεν ισχύει για τις προσωπικές πληροφορίες των εργαζομένων της Eldorado.
Πολιτικές της Ελληνικός Χρυσός	
Κώδικας Επαγγελματικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας	Εργαλείο που κατευθύνει τη λήψη αποφάσεων σύμφωνα με τις βασικές εταιρικές αξίες της εντιμότητας και της ακεραιότητας και που συνοψίζει τις προσδοκίες μας από όλους όσοι εργάζονται για ή με την εταιρεία.
Πολιτική ανθρωπίνων δικαιωμάτων	Η εταιρεία και οι θυγατρικές της έχουν δεσμευτεί να υποστηρίξουν την προστασία των διεθνών ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσω βέλτιστων πρακτικών σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες. Η εταιρεία αναγνωρίζει την ευθύνη της να σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλες τις λειτουργίες της. Σκοπός της πολιτικής δεν είναι να αντικαταστήσει την τοπική νομοθεσία αλλά να υποστηρίξει τις κυβερνήσεις υποδοχής στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την πρόληψη της καταπάτησης ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
Πολιτική κατά της δωροδοκίας και της διαφθοράς	Σκοπός της πολιτικής για την καταπολέμηση της δωροδοκίας και της διαφθοράς είναι να εκπαιδεύσει και να παρέχει γνώσεις και οδηγίες στο προσωπικό και τους αντιπροσώπους για τη λήψη ή την παροχή δωροδοκιών.
Περιβαλλοντική και ενεργειακή πολιτική ¹²	Η προστασία του περιβάλλοντος και η ευημερία της κοινωνίας αποτελούν δομικό στοιχείο της φιλοσοφίας της εταιρείας, για την κατασκευή και λειτουργία των μεταλλευτικών και μεταλλουργικών εγκαταστάσεων των Μεταλλείων Κασσάνδρας. Σκοπός είναι να

⁶ https://s2.q4cdn.com/536453762/files/doc_downloads/2020/10/13/ABC-Policy_ENG.pdf

⁷ https://s2.q4cdn.com/536453762/files/doc_downloads/Governance/2022/0407_Policy-posters_ENG_WEB_HR.pdf

⁸ https://s2.q4cdn.com/536453762/files/doc_downloads/Governance/2022/0407_Policy-posters_ENG_WEB_Env.pdf

⁹ https://s2.q4cdn.com/536453762/files/doc_downloads/Governance/2022/0407_Policy-posters_ENG_WEB_HealthSafety.pdf

¹⁰ https://s2.q4cdn.com/536453762/files/doc_downloads/Governance/2022/0407_Policy-posters_ENG_WEB_Social.pdf

¹¹ [Legal | Eldorado Gold Corporation](#)

¹² http://files.hellas-gold.com/policies/2021/environmental_energy_policy_2021_el.pdf

Πολιτική	Λεπτομερή στοιχεία
Πολιτικές της Eldorado	
	ελαχιστοποιήσουμε τον αντίκτυπο στο περιβάλλον σε κάθε στάδιο των δραστηριοτήτων, από την έρευνα, εξαγωγή, παραγωγή και διανομή των προϊόντων έως την αποκατάσταση των χώρων και το μόνιμο κλείσιμο μεταλλείων.
Εγχειρίδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης αναδόχου ¹³	Ο πρωταρχικός στόχος είναι να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις νομοθετικές και άλλες απαιτήσεις και η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, της περιβαλλοντικής πολιτικής και της πολιτικής διαχείρισης ενεργειακής απόδοσης της εταιρείας.
Πολιτική υγείας και ασφάλειας ¹⁴	Η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων και των τοπικών ενδιαφερόμενων μερών είναι πρωταρχική αξία της Ελληνικός Χρυσός ΑΕ. Η παροχή ασφαλών και υγιών συνθηκών εργασίας για την πρόληψη και την εξάλειψη των τραυματισμών κατά την εργασία και των ασθενειών έχει καίρια σημασία για όλες τις λειτουργίες.
Κανονισμός ασφαλείας αναδόχου ¹⁵	Πρωταρχικός στόχος αυτού του κανονισμού είναι να διασφαλίσει ότι ο εργολήπτης εκτελεί την εργασία του με ασφάλεια και να αποτρέπει τα ατυχήματα του προσωπικού του, του προσωπικού της εταιρείας ή τρίτων μερών και να αποφεύγει τη ζημιά ή τις βλάβες στις εγκαταστάσεις του εργολήπτη ή της εταιρείας ή/και του εξοπλισμού τους ή των περιουσιακών στοιχείων τρίτων μερών.
Διαδικασία για τον έλεγχο του αλκοόλ και των ναρκωτικών ¹⁶	Κάθε υπάλληλος, κάθε εργαζόμενος εργολήπτη και κάθε επισκέπτης δικαιούται ένα ασφαλές περιβάλλον εργασίας. Γι' αυτόν τον λόγο, απαγορεύεται η διανομή, κατοχή, κατανάλωση, παραγωγή, προετοιμασία, παρουσία ή χρήση παράνομων ναρκωτικών ή αλκοόλ σε οποιονδήποτε χώρο εργασίας. Όλοι πρέπει να συμβάλλουν στο ασφαλές περιβάλλον εργασίας.
Πολιτική διαχείρισης ασφαλείας οδικής κυκλοφορίας ¹⁷	Η Ελληνικός Χρυσός Α.Ε. έχει δεσμευτεί να εξασφαλίσει ένα ασφαλές περιβάλλον εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία των υπαλλήλων της, της κοινότητας και των πολιτών από τραυματισμούς ή υλικές ζημιές λόγω οδικών ατυχημάτων. Στόχος αυτής της πολιτικής είναι να ελαχιστοποιήσει το αποτύπωμα άνθρακα, θεωρώντας το όχημα αναπόσπαστο μέρος του περιβάλλοντος εργασίας. Η πρώτη προτεραιότητα αυτής της εκστρατείας είναι να βελτιώσουμε τους υπαλλήλους μας διδάσκοντας πρακτικές ασφαλούς οδήγησης. Στόχος είναι να μειωθούν και να εξαλειφθούν τα οδικά ατυχήματα, οι υλικές ζημιές, οι τραυματισμοί ή η απώλεια ζωής και να συντελέσουμε αποτελεσματικά στην προστασία του περιβάλλοντος.
Πολιτική ορίων ταχύτητας ¹⁸	Κάθε υπάλληλος της Ελληνικός Χρυσός Α.Ε., κάθε εργαζόμενος εργολήπτη και κάθε επισκέπτης δικαιούται ένα ασφαλές περιβάλλον εργασίας. Συνεπώς, απαγορεύεται αυστηρά η παραβίαση των θεσπισμένων ορίων ταχύτητας σε όλους τους χώρους εργασίας της εταιρείας.

Η Eldorado Gold (2020) και κατ' επέκταση η Ελληνικός Χρυσός (2020) συνεργάζονται με διάφορους παγκόσμιους, εθνικούς και τοπικούς οργανισμούς και τηρούν τα πρότυπα διακυβέρνησης, τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα που αποτελούν τις εθελοντικές δεσμεύσεις τους, ενώ είναι επίσης μέλη διαφόρων βιομηχανικών ενώσεων. Η ακόλουθη λίστα παρέχει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με την ευθυγράμμισή τους με τα εξωτερικά πρότυπα του κλάδου, τα πλαίσια και τις συνδρομές:

- Έργο γνωστοποίησης άνθρακα (CDP) – Η Eldorado Gold υποβάλλει ετήσιες αναφορές στις Εκθέσεις Κλιματικής Αλλαγής, Νερών και Δασών του CDP παρέχοντας λεπτομερείς πληροφορίες για τη χρήση ενέργειας, τις εκπομπές, τη χρήση του νερού και τη βιοποικιλότητα.

¹³ http://files.hellas-gold.com/policies/2020/Contractor_Environmental%20Handbook_el.pdf

¹⁴ http://files.hellas-gold.com/policies/2020/Health_and_Safety_Policy_el.pdf

¹⁵ http://files.hellas-gold.com/policies/2020/Contractor_Safety_Regulation_el.pdf

¹⁶ http://files.hellas-gold.com/policies/2020/Drugs_and_Alcohol_Policy_el.pdf

¹⁷ http://files.hellas-gold.com/policies/2020/RTSM_Policy_el.pdf

¹⁸ http://files.hellas-gold.com/policies/2020/Speed_Limits_Policy_el.pdf

- Πρότυπα της πρωτοβουλίας Global Reporting Initiative (GRI) – Τόσο η Eldorado Gold όσο και η Ελληνικός Χρυσός συντάσσουν απολογισμούς βιωσιμότητας σύμφωνα με τα Βασικά Πρότυπα GRI για την υποβολή απολογισμών.
- Πρότυπο της Ένωσης Μεταλλείων του Καναδά (MAC) με στόχο τη βιώσιμη εξόρυξη – Το πλαίσιο και οι πολιτικές βιωσιμότητας της Eldorado Gold καθοδηγούνται από το πρότυπο «Με στόχο τη βιώσιμη εξόρυξη» της MAC και έχουν εφαρμοστεί ως μέρος του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Βιωσιμότητας (SIMS), το οποίο χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα και την πρόοδο.
- Ένωση Μεταλλείων του Καναδά (MAC) Οδηγός διαχείρισης των εγκαταστάσεων τελμάτων – Η Eldorado Gold ενισχύει περαιτέρω τη διαχειριστική της προσέγγιση για τα τέλματα εφαρμόζοντας τον Οδηγό τελμάτων της MAC σε όλες τις λειτουργίες.
- Πρότυπα του Συμβουλίου Λογιστικών Προτύπων Βιωσιμότητας (SASB) – Η Eldorado Gold και η Ελληνικός Χρυσός εναρμονίζουν τους απολογισμούς βιωσιμότητας με τα ειδικά πρότυπα του κλάδου του SASB για τον Τομέα Εξόρυξης και Επεξεργασίας Ορυκτών, Μετάλλων και Μεταλλευτικών Δραστηριοτήτων.
- Οικουμενικό Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών (UNG) – Η Eldorado Gold έχει υπογράψει το UNGC και έλαβε υπόψη τις Αρχές του UNGC κατά την ανάπτυξη των περιβαλλοντικών πολιτικών και των πολιτικών διακυβέρνησής της.
- Κατευθυντήριες Αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα – Οι Κατευθυντήριες Αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις Επιχειρήσεις και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι το παγκόσμιο πρότυπο για την πρόληψη και την αντιμετώπιση του κινδύνου δυσμενών επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα που συνδέονται με την επιχειρηματική δραστηριότητα και παρέχουν το διεθνώς αποδεκτό πλαίσιο για την ενίσχυση των προτύπων και πρακτικών όσον αφορά τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η Πολιτική ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αναπτύχθηκε και εφαρμόζεται από την Eldorado Gold και την Ελληνικός Χρυσός συμμορφώνεται με τα πρότυπα που ορίζονται στις Κατευθυντήριες Αρχές, μαζί με πρόσθετες διεθνώς αναγνωρισμένες αρχές ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (ΣΒΑ) – Οι 17 ΣΒΑ θέτουν στόχους για την επίτευξη προόδου στη μείωση της φτώχειας, την εκπαίδευση, την περίθαλψη και την απασχόληση, με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος. Η Eldorado Gold και η Ελληνικός Χρυσός αναφέρονται και οι δύο στους ΣΒΑ προτεραιότητας, οι οποίοι είναι περισσότερο εναρμονισμένοι με την επιχειρηματική τους στρατηγική και όπου οι επιχειρηματικές δραστηριότητες έχουν τον μεγαλύτερο αντίκτυπο.
- Εθελοντικές Αρχές για την ασφάλεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα (VPSHR) – Οι VPSHR παρέχουν στις εταιρείες τα εργαλεία και την υποστήριξη για να εφαρμόσουν υψηλά πρότυπα συμπεριφοράς για τα ανθρώπινα δικαιώματα και να έχουν θετικό αντίκτυπο στην τοπική διακυβέρνηση, την ειρήνη και τη σταθερότητα. Στην Eldorado Gold και στην Ελληνικός Χρυσός, οι VPSHR έχουν θέσει τις αρχές ασφάλειας και προστασίας για τις λειτουργίες της εταιρείας και είναι το αποδεκτό πρότυπο για βέλτιστες πρακτικές διαχείρισης της ασφάλειας στον εξορυκτικό κλάδο. Ως αποτέλεσμα, κάθε λειτουργική τοποθεσία ανέπτυξε και διατηρεί ένα σχέδιο ασφάλειας μονάδας σύμφωνα με τις VPSHR.

- Αρχές υπεύθυνης εξόρυξης χρυσού του Παγκόσμιου Συμβουλίου Χρυσού (WGC) – Από το 2013, η Eldorado Gold έχει δημοσιεύσει μια Έκθεση Χρυσού Χωρίς Συγκρούσεις που περιλαμβάνει μια ανεξάρτητη δήλωση διασφάλισης που επικυρώνει την έκθεση. Η Eldorado Gold και η Ελληνικός Χρυσός είναι μέλη των παρακάτω βιομηχανικών ενώσεων:
 - Σύνδεσμος Ελληνικών Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων
 - Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών Ελλάδος (ΣΕΒ)
 - Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος
 - Σύνδεσμος Εξαγωγέων (ΣΕΒΕ)
 - Σύνδεσμος Βιομηχανιών Αττικής και Πειραιώς
 - Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών
 - Ελληνοαμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο
 - Καναδικό-Ελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο
 - Ευρωπαϊκή Ένωση Μεταλλευτικών Βιομηχανιών, Μεταλλευμάτων και Βιομηχανικών Ορυκτών (Euromines)
 - Μεταλλευτική Ένωση του Καναδά
 - Παγκόσμιο Συμβούλιο Χρυσού
 - EU Responsible Mining Demonstrations Commitment
 - Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας
 - Διεθνές Ινστιτούτο Διαχείρισης Κυανίου

Με βάση τα πορίσματα της κανονιστικής ΜΠΕ και των συμπληρωματικών μελετών της ΜΠΚΕ, έχουν αναπτυχθεί σχέδια διαχείρισης πλαισίου (τα οποία θα επικαιροποιηθούν με λεπτομερή σχέδια διαχείρισης) για το σύστημα περιβαλλοντικής και κοινωνικής διαχείρισης (ESMS) του Έργου των μεταλλείων Κασσάνδρας. Τα εν λόγω σχέδια ορίζουν τις πρακτικές και τα σχέδια διαχείρισης που θα εφαρμοστούν σε όλες τις δραστηριότητες του Έργου (και στους εργολήπτες) και σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής του Έργου για τη διαχείριση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών κινδύνων και για την εκπλήρωση σχετικών δεσμεύσεων της κεντρικής διοίκησης και του Έργου.

Η διαχείριση όλων των επιπτώσεων είναι συστηματική από ομάδες που έχουν συσταθεί στις μονάδες για την επίβλεψη, εφαρμογή και διαχείριση της λειτουργίας, σύμφωνα με τις νόμιμες άδειές της, τις πολιτικές και τα προγράμματα της Εταιρείας. Αυτές οι ομάδες υποβάλλουν άμεσα αναφορά στον Διευθυντή ΕΚΕ και Κοινωνικών Επιδόσεων, στον Διευθυντή Περιβάλλοντος και στον Γενικό Διευθυντή οι οποίοι, με τη σειρά τους, υποβάλλουν αναφορά στον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τον Αντιπρόεδρο.

Ο Διευθυντής ΕΚΕ και Κοινωνικών Επιδόσεων είναι επικεφαλής μιας ομάδας υπεύθυνης για τη διαχείριση κοινωνικών πτυχών και ανθρώπινων δικαιωμάτων. Αυτή η ομάδα έχει γυναίκα προϊστάμενη ΕΚΕ και δύο άνδρες που αποτελούν τους συνδέσμους με την τοπική κοινωνία (CLO). Ένας από τους CLO λειτουργεί ως επιτόπιος CLO-συντονιστής καταγγελιών. Και οι δύο CLO εδρεύουν στο Στρατώνι. Στέλεχος ισοδύναμο CLO πλήρους απασχόλησης παρέχεται επίσης από μια εξωτερική εταιρεία που παρέχει δύο άτομα (εκ των οποίων, μία γυναίκα) για υποστήριξη της διαδικασίας. Επιπλέον, η Ελληνικός Χρυσός έχει ορίσει δύο γυναίκες της ομάδας δημοσίων σχέσεων να ενεργούν ως συντονίστριες θεμάτων έμφυλης βίας και παρενόχλησης και να διαχειρίζονται την εξειδικευμένη ροή εργασίας γι' αυτές τις καταγγελίες.

Το ESMS πρέπει να υπόκειται σε τακτικές επίσημες επανεξετάσεις και θα επικαιροποιείται κατά τη διάρκεια ζωής του συγκροτήματος των μεταλλείων Κασσάνδρας, ανάλογα με τους κινδύνους και τις επιπτώσεις κάθε σταδίου του μεταλλευτικού κύκλου (δηλαδή κατασκευή και έναρξη λειτουργίας, λειτουργία, μέριμνα και συντήρηση / παύση εξορύξεων, αποκατάσταση και κλείσιμο).

8.2 Πώς θα παρακολουθεί η Ελληνικός Χρυσός τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιδόσεις της;

Το Έργο έχει θέσει σε εφαρμογή ένα εκτεταμένο πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης. Αυτό το πρόγραμμα παρακολούθησης εναρμονίζεται με τα ισχύοντα ελληνικά και διεθνή πρότυπα και είναι ένα από τα πιο διεξοδικά και λεπτομερή προγράμματα περιβαλλοντικής παρακολούθησης στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με την υπάρχουσα περιβαλλοντική άδεια, για όλες τις δραστηριότητες της Ελληνικός Χρυσός έχει συσταθεί μια ανεξάρτητη επιτροπή περιβαλλοντικής παρακολούθησης. Η επιτροπή περιλαμβάνει κρατικές ρυθμιστικές αρχές, τεχνικούς εμπειρογνώμονες και εκπροσώπους των τοπικών αρχών και του Δήμου Αριστοτέλη που επισκέπτονται τις μονάδες και επιβλέπουν ανεξάρτητα τις δραστηριότητες και τη διαχείριση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων.

Το τρέχον πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης της Ελληνικός Χρυσός καλύπτει 40.000 εκτάρια και παρακολουθεί τη σκόνη, την ποιότητα αέρα, τον θόρυβο, τις δονήσεις, τα χημικά χαρακτηριστικά επιφανειακών υδάτων, υπόγειων υδάτων και θαλάσσιου νερού, τη ροή υπόγειων υδάτων, τη στάθμη υπόγειων υδάτων, τη σεισμικότητα, τη γεωτεχνική σταθερότητα της υποδομής αναχωμάτων, τα εδάφη, τις μετεωρολογικές συνθήκες, τα χαρακτηριστικά των εξορυκτικών αποβλήτων, την οικολογία των επιφανειακών υδάτων και του θαλάσσιου νερού, καθώς και τα χαρακτηριστικά βιοποικιλότητας. Τα αποτελέσματα είναι διαθέσιμα για το κοινό και επικαιροποιούνται συχνά (<https://environmental.hellas-gold.com/?lang=EN>).

Οι απαιτήσεις παρακολούθησης για τις επιπτώσεις του Έργου περιγράφονται στη ΜΠΚΕ, το πλαίσιο ESMS και τα σχέδια διαχείρισης πλαισίου. Αυτά τα σχέδια πλαισίου θα καταρτιστούν και θα ενοποιηθούν σε ένα λεπτομερές σχέδιο παρακολούθησης για το Έργο.

Θα συσταθεί μια Επιτροπή Κοινοτήτων Ενδιαφέροντος για να παρέχει στην ομάδα του Έργου σχόλια από τις κοινότητες της Κοινωνικής ΖΕ, να προσδιορίζει τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες και να παρέχει ένα πεδίο δοκιμής για την ανταλλαγή μηνυμάτων, την προσέγγιση και τις κοινοποιήσεις. Η Επιτροπή Κοινοτήτων Ενδιαφέροντος θα συμμετέχει επίσης στην παρακολούθηση της υλοποίησης μέτρων περιβαλλοντικού και κοινωνικού μετριασμού, στη διαχείριση καταγγελιών που δεν μπορούν να επιλυθούν μέσω της εσωτερικής διαδικασίας επίλυσης της Ελληνικός Χρυσός (βαθμίδα 2) και στη συνολική παρακολούθηση της διαχείρισης καταγγελιών. Η Επιτροπή Κοινοτήτων Ενδιαφέροντος θα έχει περίπου 15 μέλη που θα επιλεγούν κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η εκπροσώπηση των φύλων, οικονομικών τάξεων και γεωγραφικών ζωνών των κοινοτήτων της Κοινωνικής ΖΕ και θα συνεδριάζει ανά τρίμηνο.

Το σχέδιο περιβαλλοντικής και κοινωνικής παρακολούθησης θα παγιώσει τις βασικές δραστηριότητες παρακολούθησης, συμπεριλαμβανομένου ενός δείκτη παρακολούθησης δεσμεύσεων υπό την ευθύνη του Γενικού Διευθυντή της Ελληνικός Χρυσός.

Οι επιδόσεις έναντι των περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών δεσμεύσεων θα επανεξετάζονται εσωτερικά και από ανεξάρτητες ομάδες ελέγχου των οικονομικών συνεργατών του Έργου.

Το Έργο θα υποβάλλει αναφορά για τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιδόσεις του καθώς και για τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και τη διαχείριση καταγγελιών σε τακτική βάση μέσω τριμηνιαίων και ετήσιων εκθέσεων που θα δημοσιεύονται στον ιστότοπο: <https://www.hellasgold.com/>. Οι πληροφορίες για το προγραμματισμένο περιεχόμενο αυτών των αναφορών περιλαμβάνονται στην ενότητα 8.4 του σχεδίου συμμετοχής ενδιαφερόμενων μερών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

9.1 Πώς μπορώ να βρω περισσότερες πληροφορίες ή να υποβάλω παρατηρήσεις;

Καθ' όλη τη φάση δημοσιοποίησης, λόγω των μέτρων για την πανδημία COVID-19, τα ενδιαφερόμενα μέρη θα έχουν πρόσβαση σε εξ αποστάσεως διαβουλεύσεις και διαπροσωπικές εκδηλώσεις που θα συμμορφώνονται με τις ισχύουσες απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας. Οι προγραμματισμένες δραστηριότητες θα δώσουν τη δυνατότητα στα ενδιαφερόμενα μέρη να παράσχουν παρατηρήσεις για τη ΜΠΚΕ και το Έργο υπό τη μορφή ερωτήσεων, σχολίων, προβληματισμών, καταγγελιών και προτεινόμενων τροποποιήσεων ή προτάσεων.

Ένα πρωτόκολλο υγείας COVID-19 θα χρησιμοποιηθεί σε όλες τις δραστηριότητες δημοσιοποίησης (συναντήσεις, ομάδες εστίασης, ανοικτές εκδηλώσεις με φυσική παρουσία). Αυτό το πρωτόκολλο περιλαμβάνεται στον φάκελο τεκμηρίωσης της ΜΠΕ/ΜΠΚΕ (σε έντυπη μορφή και σε ηλεκτρονικά αντίγραφα) και πρέπει να το τηρούν τα ενδιαφερόμενα μέρη που θα συμμετάσχουν άμεσα στη διαδικασία διαβούλευσης.

Στη διάρκεια αυτών των δραστηριοτήτων, θα παρασχεθούν πληροφορίες για το Έργο παράλληλα με τα πρώτα αποτελέσματα της εκτίμησης επιπτώσεων και της προτεινόμενης διαδικασίας σχεδιασμού διαχείρισης. Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν παρατηρήσεις με τους ακόλουθους τρόπους:

- Αυτοπροσώπως στους συντονιστές διαμεσολάβησης με την τοπική κοινωνία.
- Εγγράφως μέσω των κουτιών καταγγελιών που είναι διαθέσιμα στις ακόλουθες τοποθεσίες: στις κύριες πύλες/εισόδους των τεσσάρων μεταλλευτικών εγκαταστάσεων σε Στρατώνι, Ολυμπιάδα, Σκουριές και Μαντέμ Λάκκο.
- Εγγράφως μέσω ενός εντύπου καταγγελίας που παρέχεται κατά τη διάρκεια εργασιμων ωρών από το Κέντρο Ενημέρωσης Έργου στο Νεοχώρι.

- Ηλεκτρονικά με τη συμπλήρωση της διαδραστικής φόρμας υποβολής αναφοράς εδώ:
<https://www.hellas-gold.com/grievance/>;
- Μέσω ταχυδρομείου στην ακόλουθη διεύθυνση: Τμήμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, Ελληνικός Χρυσός, Στρατώνι, Χαλκιδική 63082, Ελλάδα
- Με φαξ: +30 2376021081
- Με email: GR-grievances@eldoradogold.com;
- Καλώντας τη δωρεάν γραμμή εξυπηρέτησης μέσω γραμμής εξυπηρέτησης για καταγγελίες: Το τηλεφωνικό κέντρο της εταιρείας – 00302367025087 – λειτουργεί καθημερινά (Δευτέρα-Παρασκευή, 08:00-13:00 & 18:00 – 21:00) και
- Ξεχωριστός κινητός αριθμός (δωρεάν) – 00306986414019.
- Για τους εργαζόμενους:
 - Μέσω των κουτιών καταγγελιών που είναι διαθέσιμα στις κύριες πύλες/εισόδους των τεσσάρων μεταλλευτικών εγκαταστάσεων σε Στρατώνι, Ολυμπιάδα, Σκουριές και Μαντέμ Λάκκο και στο Κέντρο Ενημέρωσης Έργου στο Νεοχώρι.
 - Με τη χρήση tablet που θα είναι διαθέσιμα σε καθορισμένους χώρους (χώρους ανάπαυλας των εργαζομένων) στις εγκαταστάσεις Στρατωνίου, Ολυμπιάδας και Σκουριών. Μέσω αυτών των tablet, οι εργαζόμενοι θα είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση και να υποβάλουν ένα έντυπο καταγγελίας.

Οι παρατηρήσεις που θα ληφθούν στη διάρκεια της δημοσιοποίησης θα συγκεντρωθούν και θα καταγραφούν σε βάση δεδομένων. Οι παρατηρήσεις μπορεί να δοθούν ανώνυμα. Όποτε παρέχονται προσωπικά δεδομένα, θα διατηρούνται μόνο για όσο διάστημα είναι απαραίτητο για τη διερεύνηση της καταγγελίας, την εφαρμογή της απόφασης και την παρακολούθηση της κατάστασης στο στάδιο μετά το κλείσιμο. Στη συνέχεια, τα προσωπικά δεδομένα είτε θα διαγραφούν είτε θα τροποποιηθούν και θα μεταφερθούν σε ένα αρχείο για εύλογο διάστημα σύμφωνα με την πολιτική απορρήτου δεδομένων της Ελληνικός Χρυσός (HG-PRM-PO-0001).

Τα σχόλια θα ενοποιηθούν, οι απαντήσεις θα δημοσιευτούν και οι αλλαγές στη μελέτη του Έργου ή τη ΜΠΚΕ θα ενσωματωθούν στην τελική ΜΠΚΕ στο τέλος της διαδικασίας της επίσημης δημοσιοποίησης. Τα σχόλια σε σχέση με την κανονιστική ΜΠΕ θα υποβάλλονται και θα εξετάζονται καθ' όλη τη διάρκεια της κανονιστικής διαδικασίας.

Η επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη και η ευκαιρία σχολιασμού για το Έργο δεν θα περιοριστούν στη φάση δημοσιοποίησης. Η Ελληνικός Χρυσός θα συνεχίσει να προσεγγίζει τα ενδιαφερόμενα μέρη και να συλλέγει σχόλια μέσω των διαμορφωμένων μηχανισμών υποβολής καταγγελιών σε συνεχή βάση καθ' όλη τη διάρκεια του Έργου.

9.2 Πώς θα κοινοποιεί η Ελληνικός Χρυσός τις πληροφορίες για το Έργο;

Οι συνεχείς διαβουλεύσεις και η δημοσιοποίηση πληροφοριών κατά τη διάρκεια του Έργου θα συνεχιστούν όπως έχει οριστεί στο σχέδιο συμμετοχής ενδιαφερόμενων μερών και θα περιλαμβάνουν:

- Ανοικτές εκδηλώσεις ή συνεδρίες ενημέρωσης των κοινοτήτων, που θα φιλοξενοούνται στις βασικές κοινότητες πριν και κατά τη διάρκεια των φάσεων κατασκευής και λειτουργίας.
- Στοχευμένες και μεμονωμένες συναντήσεις με εκπροσώπους των επηρεαζόμενων κοινοτήτων.
- Πληροφορίες που παρέχονται από τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης (π.χ. έντυπα, ραδιόφωνο) και κοινωνικά μέσα δικτύωσης (π.χ. Facebook, Twitter).
- Μια διαδραστική πλατφόρμα για το Έργο στο διαδίκτυο που δίνει τη δυνατότητα στο κοινό να προβάλλει διαδραστικούς χάρτες και ενημερώσεις για το Έργο.
- Ενημερωτικό δελτίο Έργου. Εσωτερικά ενημερωτικά δελτία της Εταιρείας θα καταρτίζονται για λόγους ενημέρωσης για το Έργο και διάδοσης βασικών πληροφοριών. Το ενημερωτικό δελτίο θα διανέμεται στα εσωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη σε μηνιαία βάση.
- Τριμηνιαία και ετήσια αναφορά στα ενδιαφερόμενα μέρη σε σχέση με τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιδόσεις του Έργου, τις δραστηριότητες προσέγγισης των ενδιαφερόμενων μερών και τον μηχανισμό υποβολής καταγγελιών, συμπεριλαμβανομένου του συνολικού αριθμού και των ειδών καταγγελίας που λαμβάνονται. Αυτές οι εκθέσεις θα δημοσιεύονται στον ιστότοπο <https://www.hellasgold.com/>. Δείτε επίσης την Ενότητα 8.2, Πώς θα ασκεί την παρακολούθηση η Ελληνικός Χρυσός;
- Τριμηνιαίες συναντήσεις με την Επιτροπή Κοινοτήτων Ενδιαφέροντος και
- Ετήσιος Απολογισμός Βιωσιμότητας που θα δημοσιευτεί στον ιστότοπο [Home - Eldorado Gold Sustainability Report](#).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10 ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

Eldorado Gold. 2021. Η Eldorado Gold υπογράφει Τροποποιημένη Επενδυτική Συμφωνία με το Ελληνικό Δημόσιο. Δελτίο τύπου, 5 Φεβρουαρίου. Πρόσβαση στον ιστότοπο: Νοέμβριος 2021. Ανακτήθηκε από: <https://www.eldoradogold.com/news-kai-media/news-releases/press-release-details/2021/Eldorado-Gold-Signs-Amended-Investment-Agreement-with-the-Hellenic-Republic/default.aspx>

ENVECO. 2021. Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ) του νέου Επενδυτικού Σχεδίου των Μεταλλείων Κασσάνδρας στη Χαλκιδική

Ελληνικό Κοινοβούλιο. 2021. Νέα Σύμβαση Μεταβίβασης: Ν. 4785/2021, ΦΕΚ Α 42/23.3.2021. Κύρωση επενδυτικής συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της μονοπρόσωπης ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΧΡΥΣΟΥ» και συναφείς διατάξεις. Δημοσιεύθηκε στις 23 Μαρτίου 2021. Ανακτήθηκε από:
<http://www.et.gr/index.php/nomoi-proedrika-diatagmata>

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 2020. Απογραφή εκπομπών για την κλιματική αλλαγή: Εθνική έκθεση απογραφής (NIR) της Ελλάδας για τα αέρια του θερμοκηπίου και άλλα αέρια για τα έτη 1990-2018 Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας της Κυβέρνησης της Ελλάδας και το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Σχολή Χημικών Μηχανικών). Μάρτιος 2021. Πρόσβαση στον ιστότοπο: Νοέμβριος 2021. Ανακτήθηκε από:
https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2020/11/2020_NIR_Greece.pdf

Μουστάκας, Α. 2021. Ανάλυση χρηματοοικονομικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων της Ελληνικός Χρυσός Α.Ε. σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Εργαστήριο Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας (ΕΒΕΟ). Σχολή Χημικών Μηχανικών. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ)